

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KETUJUH

SEVENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KETIGA
THIRD SESSION

MESYUARAT YANG KETIGA
THIRD MEETING

ISSN 0304-1697

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KETUJUH

SEVENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KETIGA THIRD SESSION

MESYUARAT YANG KETIGA THIRD MEETING

Kandungan

Mukasurat

Perbahasan di atas Anggaran Pembangunan, 1989 (samb)	2
Usul untuk memindahkan sejumlah \$9,200,000.00 daripada Kumpulanwang Pembangunan Negeri Tahun 1988 kepada Akaun Hasil Negeri Yang Disatukan	39
Usul mengenai tapak pembangunan sisa-sisa toksik industri oleh Kerajaan Persekutuan	40
Usul di bawah Peraturan 31 Bab II mengenai sistem Susunan soalan-soalan lisan dalam Susunan Urusan Mesyuarat	55

HARI KHAMIS, 15 DISEMBER, 1988

HADIR:

- Yang Berhormat Tuan Speaker (Encik Ooi Ean Kwong)
 Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Dr. Lim Chong Eu)
 Yang Berhormat Penasihat Undang-undang Negeri (Datuk Mohd. Saari bin Yusuff, D.S.P.N., D.J.N.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman bin Haji Abbas, D.M.P.N., D.J.N.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Pinang (Datuk Khoo Kay Por) D.M.P.N., J.M.N., J.P.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Mohd. Shariff bin Haji Omar, P.P.T.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Teluk Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain bin Haji Omar, P.J.K., P.J.M.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bukit Tengah (Encik Liang Thau Sang, P.J.M., J.P.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Ibrahim bin Saad)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Ara Rendang (Tuan Haji Zakaria bin Bakar)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Ching Lum)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya bin Ahmad, P.P.N., P.J.K. P.J.M., J.P.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tan Haji Adnan bin Haji Ramli, P.J.K.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Paya Terubong (Encik Chin Nyok Soo)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Acheh (Puan Hajjah Ragayah binti Ariff, K.M.N., A.M.N., P.P.N., D.J.N., P.J.K.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Penanti (Encik Yahaya bin Jamaluddin)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Pinang Tunggal (Encik Yahaya bin Abdul Hamid, P.K.T.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Boey Weng Keat)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Penaga (Encik Abdul Razak bin Ismail)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang, P.J.K.)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Encik Abd. Roni bin A. Hasan)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Goik Hock Lai)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Batu Lanchang (Encik Tan Loo Jit)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Kebun Bunga (Encik Peter Huang)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng)

TIDAKHADIR

- Yang Berhormat Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Lim Kit Siang)
 — Ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri 1960 (Pindaan) 1972.
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Karpal Singh)
 — Ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri
 • 1960(Pindaan) 1972.
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Bakap (Dr. Lim Boon Sho, A.M.N., P.J.K.)

TURUT HADIR

Setiausaha, Dewan Undangan Negeri (Encik Wong Hin Fatt, P.J.K., P.J.M.)

Dewan disambung semula pada jam 9.40 pagi

DOA

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula. Siapa yang ingin mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Puan Hajjah Raghayah Binti Ariff):

Tuan Speaker, saya bangun untuk sama-sama mengambil bahagian dengan rakan-rakan yang lain mengenai anggaran dan membahaskan Anggaran Pembangunan Tahun 1989. Tahniah kepada Kerajaan di atas langkah-langkah untuk mencadangkan sebanyak \$42,371,780.00 bagi Anggaran Pembangunan untuk tujuan-tujuan yang telah ditetapkan.

Terima kasih kepada Y.A.B. Ketua Menteri dan juga pegawai-pegawai yang berkenaan yang telah dapat menyediakan satu Anggaran Pembangunan bagi tahun 1989 yang begitu kemas dan rapi serta tidak membimbangkan rakyat. Syukur kita kepada Tuhan kerana pertumbuhan ekonomi kita telah bertambah baik, dan kita berharap supaya pertumbuhan ini akan berterusan serta tidak ada kepincangan yang akan wujud dalam negara kita pada masa yang akan datang. Kita berdoa semoga ekonomi negara kita akan berkembang ke arah kemakmuran.

Tuan Speaker, dengan Anggaran Pembangunan ini kita berharap negeri kita akan menuju ke hadapan untuk mencapai tujuan dan hasrat Kerajaan dengan memberi herbagai-bagai kemudahan melalui saluran-saluran yang tertentu demi kepentingan rakyat yang berbilang kaum di negeri kita ini dan dengan Anggaran Pembangunan ini kita berharap juga segala perancangan yang telah disusun untuk dilaksanakan oleh Kerajaan akan sampai kepada matlamatnya.

Dalam usaha-usaha Kerajaan untuk melaksanakan segala pembangunan di negeri kita ini, apa yang kita harapkan supaya semua pihak akan memberi sokongan, akan memberi kerjasama dengan ikhlas, kerana tanpa adanya sokongan dan kerjasama daripada semua pihak maka pembangunan itu tidak akan dapat berjalan dengan lancar. Kita tidak mahu ada satu pihak yang berusaha, untuk mengadakan pembangu-

nan, tetapi ada satu pihak hanya berpangku tangan, sibuk mencari kesalahan orang lain dan kalau kita benar-benar ingin melihat bahawa negeri kita ini maju dan berjaya, marilah sama-sama kita memberi sokongan kepada Kerajaan yang ada pada hari ini.

Tuan Speaker, sejumlah \$7,000,000.00 secara pinjaman adalah disediakan di bawah Mak-sud P 101. Butiran 45 kepada Pihak Berkuasa Air untuk membiayai bekalan air dan memastikan bekalan air yang mencukupi. Apa yang suka hendak saya katakan bahawa di Daerah Seberang Perai Selatan patutlah diberi perhatian yang lebih oleh Pihak Berkuasa Air, kerana di daerah ini masih banyak rumah-rumah yang belum mendapat bekalan air, dan kebanyakan mereka ini mengambil air minuman dari paip-paip awam dan juga mereka ini terpaksa mandi di perigi dan membuat basohan kain baju juga di perigi. Kadang-kadang yang lebih menyedihkan ialah bila datangnya musim kemarau. Air di perigi menjadi kering, dan kadang-kadang air itu menjadi terlalu keroh seperti air kopi susu dan amat berbau.

Tuan Speaker, masalah yang mereka hadapi adalah oleh kerana rumah-rumah yang tidak ada nombor dan ada juga masalah kemiskinan. Di samping itu ada juga kampung-kampung yang telah diluluskan projek bekalan air tetapi lambat sangat diberi bekalan itu. Ini juga menjadi masalah sebab perkara ini patutlah diberi perhatian yang lebih berat. Jika sekiranya satu-satu projek bekalan air telah diluluskan, maka janganlah untuk melaksanakan itu memakan masa berbulan-bulan hinggalah mencapai tahun.

Tuan Speaker, lagi satu apa yang perlu diberi perhatian, ialah berkenaan kampung yang terpencil. Kalau kampung itu dibekalkan dengan projek bekalan air dan di kampung itu ada satu lagi jalan, dan ada satu persimpangan yang kecil dan di jalan yang besar itu ada mempunyai rumah lebihkurang 10 buah dan di persimpangan yang kecil itu lebihkurang 3 buah rumah, tetapi apa yang menjadi sungutan daripada kampung-kampung yang tersebut adalah kerana bekalan air itu hanya dipasangkan untuk jalan terus sahaja tetapi jalan yang menjadi simpang yang mempunyai rumah sebanyak 3 atau 4 buah rumah itu ditinggalkan. Masalah ini telah berlaku di kawasan Seberang Perai Selatan, iaitu di kawasan Sungai Acheh sendiri. Di samping itu, saya berharap juga kepada pihak M.P.S.P. untuk

memberi memberi pertimbangan dan juga untuk memberi kelonggaran kepada penduduk-penduduk yang tidak mempunyai nombor rumah untuk mendapat bekalan api dan air. Saya juga berharap supaya mereka yang kurang mampu atau mereka yang hidup diparas kemiskinan ini dapatlah diberi bekalan api dan air dengan melalui "Projek Ikhtiar."

Tuan Speaker, selaras dengan dasar pertanian negara untuk meningkatkan dan meninggikan taraf kehidupan petani-petani, maka saya berharap supaya rancangan untuk pembangunan pertanian ini akan diperhebatkan lagi di tahun-tahun yang akan datang. Saya mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan kerana di bawah Maksud P 101, Butiran 9, sejumlah \$541,640.00 telah disediakan untuk memperkukuhkan khidmat pembangunan pertanian serta untuk menjayakan projek-projek pertanian. Sehubungan dengan itu saya berharap supaya Kerajaan haruslah menumpukan segala keupayaan penyelidikan agar tanaman seperti padi, kelapa sawit dan juga getah dapat dipertingkatkan daya pengeluarannya, kerana ini adalah lebih penting daripada meningkatkan pengeluaran melalui pengelusan tanah kerana kita tahu bahawa di negeri kita ini tanah tindak begitu banyak. Di samping itu kita berharap juga pihak Jabatan Pertanian haruslah mengusahakan tanah-tanah terbiar dan tanah-tanah milik penduduk desa yang sama ada bagi meningkatkan daya pengeluarannya. Kita sedia maklum bahawa pada masa ini banyak bahan-bahan mentah pertanian yang diimpot dari negara-negara jiran yang mana negara-negara jiran ini mempunyai iklim yang sama dengan negara kita.

Tuan Speaker, di dalam usaha Kerajaan memperbanyakkan tanaman pokok buah-buahan dan juga sayur-sayuran serta juga tanaman bunga-bunga seperti orkid dan lain-lain, saya berharap bukan sahaja galakan, bukan sahaja galakan, bukan sahaja bantuan benih dan baja yang perlu diberikan kepada petani-petani, tetapi apa yang lebih perlu lagi ialah pengawasan daripada pihak Jabatan Pertanian ke atas segala usaha petani-petani itu kerana kita tahu bahawa rancangan yang seperti ini kadangkala tidak diberi pengawasan yang cukup, maka hasrat Kerajaan untuk memperbanyakkan petani-petani yang berjaya tidak akan sampai kepada matlamatnya. Semoga dengan adanya pengawasan yang lebih maka kita harap aspek pembanguan pertanian akan terus membuat perubahan bagi masyarakat petani serta sekali gus imej masyara-

kat petani sejajar dengan petani-petani moden di negara-negara maju.

Tuan Speaker, sebanyak \$4,712,030.00 bagi tujuan melaksanakan projek yang berkaitan dengan parit dan taliair, diharap Jabatan Parit dan Taliair akan dapat melaksanakan serta menyediakan pengurusan yang cekap bagi menjalankan projek perparitan. Ini terutama sekali di kawasan-kawasan pertanian, kerana hasil pertanian adalah juga bergantung kepada pengawasan perparitan ini. Di dalam menyediakan kemudahan asas di kawasan-kawasan pertanian, membersihkan sungai aan parit dan juga untuk pengaliran perparitan ini, saya berharap supaya di dalam menjalankan tugas-tugas ini petani-petani setempat fikiran mereka haruslah juga diambil kira kerana kadang-kadang mereka ini lebih memahami masalah-masalah yang berlaku berkenaan dengan pengaliran dan perparitan di kawasanya.

Tuan Speaker, masalah perparitan dan juga taliair ini bukanlah satu masalah yang baru tetapi ini adalah satu masalah yang telah begitu lama kerana kadang-kadang ada parit yang tertimbus, ada parit yang airnya tidak dapat berjalan, ada parit yang tinggi daripada sawah dan ada juga yang tidak diberi perhatian langsung. Sebab itu saya berharaplah supaya masalah parit dan taliair ini akan dapat diperbaiki dan diberi perhatian yang sewajarnya.

Tuan Speaker, saya mengucapkan terima kasih kepada Jabatan Agama Islam di atas segala rancangan untuk menyusun bagi melahirkan masyarakat dan hidup yang sempurna, dan untuk mengembang serta meningkatkan pelajaran dan pendidikan melalui segala kegiatan yang berunsurkan keislaman. Cadangan untuk membina, memperbaiki dan mengubahsuaikan mesjid dan surau adalah dialu-alukan. Saya berharap pihak Jabatan Agama Islam akan memberi perhatian terutama sekali kepada mesjid-mesjid di kawasan-kawasan yang terpencil umpamanya di kawasan Seberang Perai Selatan. Di Sungai Acheh ada satu mesjid aiitu di Permatang Tok Mahat. Mesjid ini telah lama keadaannya dan juga bangunannya. Mesjid ini juga adalah mesjid yang kecil, tidak dapat menampung penduduk-penduduk yang ramai yang ada di persekitaran kawasan itu.

Kawasan mesjid ini adalah bersempadan dengan Negeri Perak dan orang ramai yang tinggal di kawasan Negeri Perak ini datang bersembahyang dan berjemaah di mesjid ini. Di samping

itu juga ramai pelajar-pelajar dari Asrama Sekolah Menengah Seri Perak yang datang menunaikan sembahyang Jumaat di mesjid ini juga. Di samping menerima penduduk-penduduk dari Negeri Perak maka mesjid ini juga terpaksa menampung penduduk-penduduk daripada 6 buah taman yang berdekatan, iaitu Taman Sempadan, Taman Trans Krian, Taman Golden Gate, Taman Kit Siong, Taman Rantau Damai dan Taman Harapan. Oleh sebab itu maka saya berharaplah supaya pihak Jabatan Agama Islam akan mengambil berat terhadap perkembangan dan juga terhadap keadaan mesjid yang saya sebutkan ini kerana apa yang suka saya katakan bahawa penduduk-penduduk yang tinggal di taman-taman ini kadang-kadang tidak dapat datang untuk berjemaah di mesjid yang saya sebutkan tadi. Mereka ini terpaksa pula pergi ke mesjid di Parit Buntar Negeri Perak dan juga ke mesjid Bandar Bahru dalam Negeri Kedah.

Tuan Speaker, sehubungan dengan itu juga saya berharap supaya surau-surau yang sedia ada ini dijadikan sebagai Tadika Islam kerana menurut cadangan dan rancangan daripada Jabatan Agama Islam bahawa Tadika Islam ini patutlah diwujudkan. Sebab itu saya berharap supaya Tadika Islam ini dijadikan tempat belajar Quran dan juga agama kepada kanak-kanak yang mana tercicir kerana pada masa ini masih ada kanak-kanak yang tidak dapat belajar kerana tidak mempunyai tempat dan guru. Sebab itu saya berharap supaya Jabatan Agama akan mengambil perhatian dalam perkara ini. Adalah guru-guru untuk Tadika Islam sebagai mana Jabatan Agama mengadakan guru-guru mengajar di mesjid sekarang. Di samping itu surau-surau yang sedia ada di kampung-kampung ini akan dapatlah kita perbaiki dan diberi perhatian yang sewajarnya.

Tuan Speaker, di samping itu juga saya mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan kerana telah merencanakan untuk mendirikan sebuah bangunan Dewan Serbaguna di daerah Seberang Perai Selatan. Bangunan ini memanglah telah lama dinanti-nantikan oleh penduduk-penduduk daerah Seberang Perai Selatan. Jadi saya berharap kepada Kerajaan akan memberi pertimbangan yang lebih dahulu supaya Seberang Perai Selatan ini dibina sebuah Dewan Serbaguna untuk kegunaan orang ramai yang menjalankan berbagai-bagai kegiatan di daerah Seberang Perai Selatan.

Tuan Speaker, saya sekali lagi mengucapkan

kan terima kasih, terutama sekali kepada pihak pegawai-pegawai Kerajaan yang telah dapat menjalankan tugas-tugasnya di tahun 1988 dan juga segala kerjasama yang telah diberikan kepada ADUN-ADUN kawasan dan saya berharap supaya sokongan dan kerjasama ini akan dapat diberikan lagi pada masa-masa yang akan datang.

Tuan Speaker, dengan ini maka saya mohon menyokong dan mengucapkan terima kasih.

Tuan Speaker:

Siapa lagi? Ahli Kawasan Penanti.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Yahaya Bin Jamaluddin):

Tuan Speaker, ingin saya mengambil bahagian dalam perbahasan pada hari ini mengenai Anggaran Pembangunan bagi tahun 1989 yang telah dicadangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri semalam untuk kelulusan perbelanjaan sebanyak \$42,371,780.00.

Tuan Speaker, terlebih dahulu ingin saya ucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Y.A.B. Ketua Menteri kerana membawa usul ini, dan pada pendapat saya, suatu peruntukan yang sederhana nilainya, jika kita bandingkan dengan keadaan atau suasana yang begitu mendesak dan tertekam. Pada umumnya kita percaya semua daerah di kawasan Pulau Pinang ini ingin suatu peruntukan yang secukupnya bagi mengatasi seluruh program yang telah dirancang oleh jabatan-jabatan yang bertanggungjawab. Waiau bagaimanapun saya percaya anggaran pembangunan ini telah diagih sedemikian rupa, agar ianya tidak membawa suatu anggaran yang berat sebelah ataupun *lop-sided*. Tahniah diucapkan kepada seluruh tenaga pasukan yang telah mereka cipta anggaran pembangunan ini.

Sebelum saya meneruskan ucapan ini sukacita saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada seluruh jentera Kerajaan yang telah memberi khidmat dengan penuh dedikasi, dalam melaksanakan projek-projek pembangunan di kawasan Dewan Undangan Negeri Penanti, khasnya dalam kerja-kerja tahun lalu, iaitu mengadakan satu program "Setia Bersama Rakyat" dan akhirnya kita telah mewujudkan satu Taman SEMARAK di kawasan Penanti.

Tuan Speaker, kita sungguh berasa bangga kerana dalam keadaan negeri kita tidak diberi bantuan oleh Kerajaan Pusat selama dua tahun. Untuk menyelenggarakan projek-projek tertentu, Kerajaan Negeri telah berusaha mencari hasilnya sendiri, dan pada kali ini, wang sejumlah \$20,901,470.00 telah dapat kita kumpulkan bagi membiayai projek pembangunan bagi tahun 1989. Ini satu perkara yang patut kita rasa bangga walaupun ianya hanya merupakan separuh daripada anggaran perbelanjaan.

Tuan Speaker, kita rasa bertuah kerana suatu peruntukan telah diberi untuk projek perumahan kos rendah. Adalah difahamkan wang sebanyak \$5,400,000.00 telah disediakan untuk perumahan kos rendah ini dan kita harap mereka yang telah berjaya mendapat ataupun menduduki rumah-rumah ini mahulah berteima kasih kepada Kerajaan Negeri. Sehubungan dengan itu, janganlah kita lupa pula kerana masih ada lagi segolongan rakyat yang kurang mampu untuk memohon atau membina rumah sedemikian rupa yang masih tinggal di teratak buruk di kawasan-kawasan luarbandar. Di sinilah saya ingin menarik perhatian pihak-pihak yang berwajib atau pihak-pihak yang bertanggungjawab supaya perkhidmatan kita kepada masyarakat ataupun kalangan-kalangan bawahan orang-orang miskin di kawasan luarbandar, perlu diberi kemudahan dan juga pembelaan. Tahun demi tahun masalah seperti ini ada di mana-mana. Mereka yang tinggal di rumah ataupun di teratak buruk ini tidak mempunyai tanah sendiri, hanya tumpang di tanah-tanah orang yang bersimpati dengan nasib mereka. Tetapi bila tiba masa mereka perlukan kemudahan asas seperti api dan air dan sebagainya yang mana kemudahan asas itu telah dibelanjakan oleh Kerajaan sebegitu banyak, malangnya mereka akan berdepan dengan peraturan-peraturan yang kita buat demi untuk memberi suatu kedudukan yang teratur dan bersih, serta suatu susunan yang baik dari segi pandangan mata kita sendiri. Secara ringkas rumah-rumah kampung secara berfasa-fasa peringkat kampung ini, maklum sahajalah mungkin tahun ini dibina ibu rumahnya, tahun hadapan dibina dapornya, mungkin lagi sekali, tahun yang ketiga dibina kawasan serambi atau berandanya. Tidak dapat diberi nombor oleh kerana rumah ini dibuat tanpa plan dan ada juga rumah dibina tanpa kelulusan oleh pihak berkuasa atau Kerajaan Tempatan ataupun rumah ini baru dibina tanpa mendapat kelulusan plan. Akhirnya mereka tidak ada pilihan lain melainkan duduk juga di

rumah tersebut tanpa ada kemudahan asas — air, api dan juga tandas yang sempurna. Mereka tinggal di dalam rumah yang serba kekurangan.

Jadi seruan saya kepada pihak yang bertanggungjawab dalam masalah rumah-rumah haram ini supaya diberi satu tarikh yang sesuai agar mereka dapat mengikut kehendak-kehendak dan syarat-syarat perundangan yang ada. Jangan kita tolak mentah-mentah dengan mengatakan oleh kerana anda tidak mengikut syarat maka permohonan anda ditolak. Perkara ini berlaku banyak di kawasan-kawasan luarbandar dan kawasan-kawasan kampung, khasnya di kawasan saya di kawasan Penanti, Mengkuang, Kubang Ulu, Tanah Liat, Kubang Semang, Mengkuang Mak Sulung dan Ara Kuda. Kalau sekiranya kita biar perkara ini berlarutan, sampai bila kita akan menghadapi masalah ini? Adakah kita biar mereka begitu sahaja dan hasil daripada ini kita melaungkan bahawa tugas ataupun hasrat kita untuk meningkatkan taraf hidup dan juga membasmi kemiskinan. Kalau generasi-generasi yang hidup dalam rumah seperti ini tidak mendapat kemudahan bagaimana mereka akan maju dalam pelajaran. Oleh kerana suasana dan alam sekitar tidak begitu menarik atau menggalakkan atau tidak begitu menolong dari segi mencapai pelajaran anak-anak di kawasan luarbandar.

Tuan Speaker, itu adalah satu masalah bagaimana orang-orang yang kurang bernasib baik mencari tempat berteduh mengikut kemampuan mereka. Di kawasan saya ada berpuluh-puluh pemohon yang tidak berjaya mendapat plot rumah samada T.S. ataupun T.B.P. Saya berkeyakinan penuh dengan pihak yang bertanggungjawab akan dapat memberi suatu penyelesaian supaya orang ini dapat kita tolong untuk mendapat kemudahan asas. Mungkin juga mereka ini dapat kita bekalkan dengan plan percuma supaya mudah mereka membuat rumah ikut kadar kemampuan mereka. Mungkin mereka boleh buat dalam tempoh masa sebulan, setahun, dua tahun atau tiga tahun. Kita perlu beri kelonggaran kepada mereka yang kurang berkemampuan.

Dalam ucapan Yang Amat Berhormat semalam, di mukasurat 5, Y.A.B. Ketua Menteri ada menyentuh tentang Butiran 6 di bawah Maksud P 101, di mana wang sejumlah \$1.5 juta diperuntukkan bagi projek Pembangunan Masyarakat iaitu menyediakan kemudahan asas dan infrastruktur kepada penduduk luarbandar. Kemudahan asas dan infrastruktur ini perlu, kata

Yang Amat Berhormat, bagi membantu penduduk luarbandar menambah pendapatan mereka dan seterusnya memperbaiki sumber ekonomi masing-masing. Di samping itu Yang Amat Berhormat ada berpesan kepada Pejabat Daerah, J.K.K.K. supaya mengenalpasti perkhidmatan infrastruktur ini yang diperlu oleh rakyat, dan Pejabat Daerah diminta menyimpan rekod pengawasan sesuatu projek itu. Kepada saya, ini adalah satu pesanan yang serius dan kita sesungguhnya beruntung apabila nasib rakyat terbanyak menjadi kumpulan sasaran Kerajaan. Masa akan menentukan sama ada kita akan mencapai *target* yang kita tuju. Oleh itu saya memohon jasa baik jabatan-jabatan Kerajaan dan agensi-agensi supaya memberi perhatian kepada rayuan, rintihan, kelohan, dan permintaan rakyat apabila mereka menghadapi sesuatu masalah.

Di kawasan Penanti masih terdapat sungai-sungai yang perlu didalami dan diperluas bagi mengatasi banjir-banjir kecil. Walaupun banjir tidak seteruk Kelantan, Terengganu dan Johor tetapi banjir tetap banjir dan kerugian tetap wujud. Jadi diharap jabatan yang berwajib selesaikanlah masalah ini di kawasan Sungai Semambu, Sungai Ara, Sungai Tok Dahaman dan Sungai Kulim. Saya percaya dalam Dewan ini pada tahun 1986 saya telahpun kemukakan. Sampai setakat ini belum ada lagi tindakan-tindakan yang positif ke arah memberi taraf sosio ekonomi di luarbandar dengan baik.

Tuan Speaker, masalah jalan di kawasan saya juga boleh dikatakan menuaskan. Masalah jalan ini saya berterima kasihlah kepada Pengerusi, J.K.R., cuma jalan ke Taman Semarak masih menunggu pelebaran serta muka baru. Tetapi kalau jalan di dalam perkampungan baru Sungai Lembu, keadaannya agak sedih dan adalah diharap pihak yang mengawas perkampungan baru ini dapat mengambil perhatian yang secepat mungkin oleh kerana di perkampungan baru ini secara fizikalnya terdiri daripada penduduk-penduduk bukan Melayu dan di kawasan Kampung Tradisional secara fizikalnya terdiri daripada penduduk-penduduk Melayu dan jika sekiranya perhatian tidak diberi dengan seimbang, mungkin kita akan memberi peluang kepada rakan-rakan kita di pihak pembangkang untuk menyatakan bahawa kita telah menjalankan dasar pilih bulu.

Jadi untuk mengatasi tohmah-tohmah yang begitu saya berserulah kepada jabatan-

jabatan yang berkenaan supaya tindakan dapat diambil dengan segera supaya kemudahan, kesempurnaan hidup akan seimbang, sama ada di kawasan baru ataupun kampung lama ataupun kampung tradisional. Bekalan air ke perkampungan Sungai Lembu ini sangat kurang. Penduduk-penduduk berpendapat paip yang membekal air itu perlu diganti dengan segera kerana kerap berlaku kebocoran. Jadi kita mohon jasa-baik pihak P.B.A. untuk mengambil tindakan secepat mungkin. Tangki yang dibekalkan saya rasa pun sudah uzur, mungkin umurnya melebihi 30 atau 40 tahun.

Bekalan api ke Kampong Kubang Ulu, Kuala Mengkuang dan Mengkuang Titi kurang memuaskan kerana mungkin tergendala dengan terdirinya beberapa kilang di kawasan itu yang juga mengguna bekalan letrik. Kadangkala T.V. tidak dapat dilihat, lampu panjang tidak boleh menyala kerana tekanan ataupun bekalan *current* agak berkurangan.

Tuan Speaker, segala kemudahan asas dan infrastruktur yang sempurna adalah dengan tujuan supaya rakyat di kawasan tersebut dapat menggunakannya untuk mencari sumber rezeki yang lebih. Ini hasrat kita, hasrat Kerajaan. Walau bagaimanapun di kawasan luarbandar masih terdapat rintangan-rintangan yang menyekat penglibatan rakyat dalam kerja-kerja perniagaan dan penajaan dan juga lain-lain aktiviti ekonomi. Tempat dan bangunan adalah pihak Kerajaan dapat membekalkan tapak dan kedai di kawasan-kawasan yang sesuai dan strategik untuk mereka memulakan perniagaan. Perlu diingat bangunan yang didirikan haruslah terdiri dari bangunan separuh kekal, kerana bangunan separuh kekal ini harganya sederhana dan jika dibina kedai-kedai yang *standard* ataupun yang berpiawai mungkin peniaga-peniaga ini akan kehabisan modal dengan membeli bangunan sahaja, belum termasuk modal pusing-an.

Pekan Penanti adalah satu contoh yang baik untuk Kerajaan mengorak langkah menolong penduduk luarbandar meningkatkan kegiatan ekonomi. Kerajaan boleh mengambil atau memajak tanah-tanah persendirian untuk sekian tahun atau sekian lama dan disewakan bangunan ataupun kedai kepada peniaga-peniaga dan bila pulangan modal sudah mencukupi, kedai itu dapat diserahkan kepada tuan yang punya, iaitu kepada tuan tanah. Begitu juga dengan pembinaan gerai-gerai oleh kerana kita

sedar tanah begitu sukar didapati di Pulau Pinang, jadi kalau kita dapat, ada pihak tuan-tuan tanah yang sudi bekerjasama dengan pihak agensi Kerajaan, saya rasa peluang yang semacam ini perlu diambilkira oleh pihak agensi.

Berhubung dengan peningkatan sumber ekonomi di kawasan luarbandar, pertanian juga merupakan lagi satu sumber yang dapat menolong ke arah peningkatan pendapatan, sama ada secara terus ataupun secara sampingan. Tetapi seperti kata Y.A.B. Ketua Menteri, sikap rakyat memainkan peranan yang penting bagi menjamin projek itu beroleh kejayaan. Sikap ini perlu selaras dengan hasrat dan cita-cita seseorang ataupun kumpulan. Tanam-tanaman, ternakan dan pekebunan memang sesuai dengan keadaan di luarbandar, tetapi perlu kita sedar bahawa kita tidak mempunyai tanah yang begitu luas. Oleh itu Kerajaan melalui agensinya patut memberi bantuan alat dan beih dengan secukupnya, dan saya percaya para petani, pekebun dan peladang akan menggunakan tanah-tanah mereka sama ada tanah pajakan ataupun tanah sendiri, dengan secara optima. Bantuan selama ini telahpun diberi oleh Jabatan Pertanian dan juga Jabatan Haiwan bagi ternakan. Jadi kita berterima kasihlah kepada hulubalang-hulubalang pertanian, tetapi pada kali ini input pertanian perlu diteruskan bantuannya sehingga petani atau pekebun itu dapat berdiri dengan sendiri. Mungkin sekali, dua kali ataupun tiga kali seperti apa yang didapati oleh pekebun-pekebun getah yang dibantu oleh RISDA, kerana yang lalu terdapat bantuan-bantuan yang diberi kepada petani-petani hanya sekali lalu, bermakna kita latih dan ajar kepada petani-petani itu mungkin semusim ataupun dua musim. Lepas itu kalau dia gagal kita lupa terus sahaja, cari pula tempat lain untuk kita beri input. Pada kali ini saya mintalah Jabatan Pertanian dengan pertolongan juruteknik-juruteknik teknikalnya supaya membimbing, mengasah penternak, petani di kampung supaya dapat berdikari dengan hasil pertanian mereka.

Dalam program menambah pokok-pokok dusun, saya rasa di kampung banyak lagi kawasan-kawasan pokok kepala yang tidak ekonomik dapat diganti atau diselangi dengan pokok buah-buahan. Cuma yang kita harap agar pihak juruteknik dapat memberi penerangan yang jelas kepada petani-petani di luarbandar. Jadi tak perlu, tak perlulah sepetimana saranan rakan saya daripada Batu Uban supaya kawasan sawah itu ditanam dengan buah-buahan ataupun ladang-

ladang orkid dan sebagainya sebab di kawasan perkampungan kita masih ada tanah yang luas, di antara pokok kelapa, pokok koko dan boleh lagi kita menanam pokok buah-buahan, sama ada mempelam, jambu dan sebagainya.

Tuan Speaker, saya ada ketinggalan sedikit tadi— minta maaf. Dari segi menggalakkan orang-orang kampung ataupun orang-orang luarbandar menjadi *self employment*. Pada masa sekarang kita berterima kasihlah kerana ada pihak-pihak yang mengambil inisiatif sendiri mengadakan pasar-pasar tani dan juga pasar-pasar malam kerana di sinilah tempat ataupun gelanggang orang-orang luarbandar mula mengorak langkah dalam dunia perniagaan kerana kata orang belajar kecil-kecil sehingga pandai barulah boleh melangkah ke tahap yang lebih tinggi.

Lagi satu bidang yang diminati oleh peniaga luarbandar ialah menjadi pemborong. Kita dapati banyak pemborong-pemborong di luarbandar sekarang. Mereka ini ada yang hebat, ada yang kurang hebat. Ada yang sihat, ada yang kurang sihat. Tetapi walau apa pun keadaan mereka kita rasa bangga juga kerana mereka apabila hanya berjaya, dapat juga jiran-jiran mereka menumpang cari nafkah. Pada pandangan saya, satu perkara yang perlu kita kaji semula, iaitu sistem memberi kerja secara tender oleh kerana kebanyakan pemborong-pemborong Kelas 'F' ini terdiri daripada orang di luarbandar. Kadangkala terdapat antara mereka sama-sama bersaing begitu hebat untuk mendapat kerja tanpa menghitung untung atau rugi dengan lebih mendalam. Mereka berlumba-lumba membuat tawaran. Akhirnya mereka ini akan untung sekaraung tetapi rugi seguni. Ada baiknya kita kaji balik sistem pemberian tender ini dan janganlah yang terendah sekali itu diberi kerja kerana sistem ini boleh membunuh *carrier* kontraktor mereka. Sistem cabut undi mengikut giliran, saya percaya akan memberi peluang kepada semua pemborong mendapat pekerjaan. Di samping itu pihak *professional* yang membuat anggaran janganlah terlalu *rigid* perkiraannya. Perkiraannya perlu diberi ruang peratusan keuntungan yang sederhana, jika tidak saya bimbing kualiti barang atau kerja yang diberi kepada orang kampung agak kurang dan rakyat kampung juga yang akan rugi. Saya ambil misalan ini, dari segi perlumbaan tawaran tender. Sebagai contoh, kalau harga tender itu dibuat anggarannya lebihkurang \$10,000.00, dan apabila dikeluarkan tender, pemenang tender itu dapat dengan harga \$8,500.00 dan daripada \$8,500.00

dia akan membuat kerja lebihkurang \$7,000.00, maka kualiti barang yang kita dapat di kampung dengan anggaran \$10,000.00 itu dibuat dengan hanya \$7,000.00. Mungkin *life span* barang itu hanya dua tahun atau tiga tahun. Lagi sekali kita kena belanja lagi \$7,000.00, sudah jadi \$14,000.00. Kalau ditetapkan daripada \$10,000.00 yang dicadangkan oleh pihak professional dan kita cabut sahaja bagi kepada orang yang buat kerja, untung pun dapat, kerja pun akan lebih baik *standard* dan kualitinya.

Tuan Speaker, jika kemudahan *self employment* ini dapat diwujudkan di kalangan penduduk luarbandar, saya berkeyakinan masalah rumah kos rendah tidak begitu memeningkan kita kerana mereka ini termasuk dalam golongan yang berkemampuan untuk membeli rumah-rumah Kerajaan. Tetapi sebaliknya jika kita masih sogok dengan *style* atau cara makan gaji, saya rasa masalah sosio ekonomi kita akan jauh dari penyelesaian.

Saya rasa Tuan Speaker, hanya setakat itulah sahaja ucapan saya dan saya menyokong usul yang dibawa oleh Yang Amat Berhormat.

Sekian.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Bismillahirrahmanirrahim. Assalamualai-kum Warahmatullahi Wabarakatuh.

Tuan Speaker, Y.A.B. Ketua Mengeri Dr. Lim Chong Eu dan sahabat-sahabat saya. Tuan Speaker, saya dengan mohon izin untuk mengambil bahagian dalam perbahasan menyokong usul Anggaran Pembangunan tahun 1989 yang mana telah dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri di Dewan yang mulia ini.

Tuan Speaker, saya mengambil kesempatan juga di sini untuk mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang di bawah bimbingan Y.A.B. Ketua Menteri Dr. Lim Chong Eu juga rakan-rakan anggota Ahli-ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri yang mana bersusah payah berusaha untuk merancang dan mencadangkan pembangunan di negeri ini. Walau pun kita menyangka bahawa kedudukan kewangan dunia masih tidak menentu sepertimana kata ucapan Y.A.B. semalam dan mengelirukan serta kesan-kesan ekonomi di antara bangsa ke atas ekonomi negara kita masih lagi serius.

Namun begitu demi kesejahteraan dan kemajuan rakyat maka pembangunan tetap diteruskan. Ini adalah dasar Kerajaan Barisan Nasional.

Tuan Speaker, saya dengan ikhlas lagi sekali menyokong usul Anggaran Pembangunan 1989 supaya diluluskan dan berharap perlaksanaannya nanti akan dapat memberi faedah dan manfaat kepada semua rakyat di negeri ini kerana rakyat di negeri ini menaruh harapan kepada Kerajaan Barisan Nasional supaya segala pembangunan akan terus mereka nikmati dan terus sampai ke sasarannya, terutama sekali pembangunan terhadap kawasan-kawasan luarbandar.

Tuan Speaker, saya dapati sudah menjadi amalan dan bukti Kerajaan Negeri Pulau Pinang bahawa kemajuan pembangunan dilaksanakan tidak memilih kawasan, sama ada kawasan itu diwakili oleh Barisan Nasional ataupun diwakili oleh pembangkang. Ini menunjukkan dengan jelas betapa keikhlasan dan adilnya Kerajaan Barisan Nasional Negeri Pulau Pinang di bawah pimpinan ataupun diketuai oleh Y.A.B. Ketua Menteri. Justru itu kita jangan lupa bahawa kerja-kerja pembangunan ini tidak akan dapat dilaksanakan tanpa mendapat sokongan dan kerjasama daripada pegawai-pegawai, sama ada pegawai-pegawai *Federal*, pegawai-pegawai negeri dan pegawai-pegawai daripada Badan Berkanun. Sumbangan dan tenaga keringat mereka terhadap pembangunan Negeri Pulau Pinang khususnya kawasan yang saya wakili ADUN Permatang Pasir, saya ucapkan terima kasih banyak-banyak. Saya tak dapatlah nak ukur dengan bibir melainkan Tuhan atau Allah Subhanawataalla sahaja yang tahu betapa seronok dan gembiranya saya sebagai ADUN di kawasan itu dan juga Ahli Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang.

Saya juga Tuan Speaker, ingin menyeru kepada rakan-rakan kita, rakan-rakan saya di seberang sana iaitu pembangkang hendaklah belajar dan cuba berterima kasih kepada Kerajaan Negeri. Juga kepada kakitangan Kerajaan di semua peringkat di negeri ini, mahupun di peringkat daerah ataupun J.K.K.K. yang tidak pernah jemu dan bosan untuk memajukan kawasan yang diwakili oleh mereka iaitu pembangkang. Walau pun kita tahu dan faham mereka ini tidak pernah berterima kasih dan tak tahu adat — “Susu diberi tuba dibalas”.

Tuan Speaker, kita jangan lupa rakyat menaruh harapan — “Menaruh Harapan” ini bukan lagu macam Zaiton Sameon menyanyi

itu tetapi menaruh harapan kepada kita termasuk pembangkang yang mereka pilih, supaya kita yang dipilih ini dapat berusaha untuk membela nasib mereka di sepanjang masa dan waktu. Bukannya sekadar semasa di Dewan sahaja untuk menunjukkan bahawa merekalah seolah-olah pejuang dan pembela rakyat tetapi sebaliknya mereka meniupkan semangat perkauman untuk berpecah belah.

Jadi saya ingin menyeru kepada rakyat yang memilih mereka. Wahai rakyat, penduduk-penduduk ataupun pengundi-pengundi di kawasan 10 yang diwakili oleh pembangkang iaitu DAP hendaklah mengetahui bahawa wakil-wakil tuan-tuan dan puan-puan tidak pernah menyokong segala rancangan pembangunan Kerajaan dan pembangunan kemajuan yang dibuat ataupun dicadangkan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Dengan lain perkataan bahawa mereka menolak. Mereka pentingkan parti dan pemimpin mereka tetapi rakyat dilupai.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Penjelasan boleh?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Boleh.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Kamu kata kami menolak rancangan kemajuan?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ya.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Mana ada menolak?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Bukti ada. Saya cabari. Nanti, sokong anggaran ini. Anggaran yang dibawa oleh Y.A.B. Ketua Menteri ini, saya minta sokong. Saya cabar! Tolong sokong. Kalau betul-betul menunjukkan

untuk kemajuan rakyat negeri ini.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Kalau bagi saya buat penjelasan, sila duduk!

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Sila, sila.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Kamu kata kami semua tidak mahu menyokong projek pembangunan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ya.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Disebaliknya yang betul-betul, kami semua di sini meminta projek kemajuan. Macam mana?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Kalau tak sokong, macam mana orang nak bagi? Tetapi Kerajaan yang ada pada hari ini sungguh ikhlas — bagi. Tetapi tuan-tuan tak pernah menyokong. Sejak saya jadi ADUN dah 6 tahun lebih, 7 tahun tak pernah menyokong kata 'ya', melainkan Speaker kata 'ya' lebih banyak, sana tak pernah.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Sila.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Boleh?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Boleh.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Kadang-kadang apabila kita dari pihak DAP ada buat beberapa aduan dan meminta kerjasama daripada pihak berkuasa, adakah Ahli Yang Berhormat daripada Permatang Pasir tahu apabila mereka melaksanakan projek itu ataupun mengambil apa-apa tindakan kita tidak diberitahu? Mereka cuma pihak yang lain — pihak J.K.K.K., lain-lain badan dan ada beri bantuan melalui mereka walaupun kita yang sebagai wakil ada minta bantuan itu. Jadi kalau tidak beri bantuan melalui kita, macam mana kita yang tahu?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Habis? Jadi tuan-tuan dari segi pembangunan, minta projek-projek yang tak sesuai, J.K.K.K. yang telah memberi sumbangan secara ikhlas, J.K.K.K. ialah daripada rakyat yang bawah, ikut Buku Merah II ini J.K.K.K. diutamakan. Kita hendak rancangan daripada J.K.K.K. Kita ADUN, Ahli Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang kawasan Permatang Pasir, kita dengar apa J.K.K.K. minta, kita bawa usul daripada J.K.K.K. kepada Kerajaan Negeri.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Penjelasan. Ahli-ahli J.K.K.K. bukan dipilih oleh rakyat tetapi dipilih oleh Kerajaan, dilantik oleh Kerajaan sebagai Ahli-ahli dalam Majlis Perbandaran.

Ahli Kawasan Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Kerajaan itu dipilih oleh siapa? Tolong jawab.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Dipilih oleh rakyat (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Siapa? Tell me who? (gangguan).

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Tetapi masalah sekarang adalah J.K.K.K. Siapa yang ahli J.K.K.K.? Ahli J.K.K.K. bukan dipilih oleh rakyat. Bukan rakyat yang pergi undi Ahli J.K.K.K.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

O.K. (gangguan).

Tuan Speaker:

Ahli kawasan Permatang Pasir, sila teruskan dengan ucapannya.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

O.K. terima kasih.

Yang Berhormat Tuan Speaker, J.K.K.K. ini dilantik oleh semua golongan. Ada Tok Imam, ada Tok Bilal, ada Ketua Kampong, ada Ketua Kaum. Itu kita serapkan sekali untuk pembangunan masyarakat, tetapi pembangkang tidak mahu faham semua ini.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Inilah, you betul.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ya, sudah mengaku betul. Kita mesti bela nasib J.K.K.K., J.K.K.K. kerja tidak dapat apa.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ya, boleh.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Saya ingin tanya Yang Berhormat dari Permatang Pasir mengapa surat yang ditulis oleh penduduk-penduduk kawasan luar bandar

kepada J.K.K.K. dibalas oleh Cawangan UMNO? Bolehkah beri penjelasan mengenai perkara ini.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Mungkin dia bagi salinan kepada UMNO, UMNO bertanggungjawab.....(gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tak ada! Tak ada salinan langsung. No copy, terus kepada J.K.K.K. tetapi dibalas oleh UMNO.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ini Tuan Speaker(gangguan).

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Permatang Pasir, jangan hujah-hujah lagi. Teruskan dengan ucapan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

O.K. Saya ini orang yang patuh kepada Tuan Speaker. Nanti boleh cakap panjang.

Tuan Speaker, saya menyokong penoh matlamat Kerajaan, usaha-usaha untuk membasmi kencing, meningkatkan taraf hidup rakyat iaitu khususnya di kawasan-kawasan luarbandar yang perlu bimbingan dan perlu pembangunan yang begitu pesat daripada Kerajaan Negeri.

Kedua, mengimbangkan jurang perbezaan pendapatan. Ini mustahak, di antara rakyat bandar dan rakyat luarbandar. Ini patut dikaji dan diteliti, kita samakan. Kalau pendapatan bandar dan luarbandar ini tak sama, maka saya yakin keamanan, kelim on ia n tak akan tercapai. Bila keamanan dan keharmonian kaum tidak akan tercapai maka matlamat kita di dalam negara yang aman kita tak boleh capai. Dengan itu peningkatan ekonomi menerusi mengimbangkan jurang perbezaan pendapatan di antara rakyat bandar dan luarbandar ini perlu diutamakan. Saya berharap kepada Kerajaan Negeri buatlah strategi yang boleh meningkatkan mereka yang di luarbandar ini. Buatlah rancangan-rancangan dan cadangan untuk me-

ingkatkan penduduk-penduduk kita yang di luarbandar yang berbilang kaum dan ugama. Juga mengadakan projek-projek masyarakat untuk menyediakan kemudahan-kemudahan asas dan infrastruktur kepada penduduk-penduduk luarbandar. Di luarbandar masih ada lagi kawasan-kawasan pendalaman yang belum sampai kemudahan-kemudahan asas.

Inilah kita perlu penerangan, cadangan dan permohonan daripada pihak bawahan, pihak orangramai yang dilantik oleh Kerajaan dan orang ramai melantik Kerajaan. Kita kalau tidak ada orang ramai, tidak ada penduduk-penduduk di luarbandar, tidak ada penduduk-penduduk kampung, tidak ada rakyat-rakyat dalam bandar, kita tak boleh datang ke sini, khususnya penduduk-penduduk luarbandar. Kalau tidak ada penduduk di luarbandar, kita tidak akan jadi Kerajaan Barisan Nasional yang ada di sini. Jadi kita masih berhutang, kepada rakyat. Hutang ini perlu dibayar secepat mungkin supaya penduduk-penduduk di luarbandar dapat menikmati dan membayar balik hutang-hutang yang mereka beri kepada kita — hutang pembangunan. Yang mana mereka ini ditindas dan ditekan oleh penjajah. Di luar bandar tak ada keseronokan, tak ada keindahan dan kemewahan. Semasa kita telah mencapai kemerdekaan ini nikmat dan faedah telahpun menjalar ke luarbandar.

Saya berterima kasih kepada Kerajaan Barisan Nasional yang mana memberi perhatian yang lebih. Yang mana peruntukan ini telah diperuntukkan khususnya membangun kawasan-kawasan di luarbandar. Saya mengucapkan syabas kepada Y.A.B. Ketua Menteri. Perkara ini patut diteruskan sehingga bila-bila, sehingga penduduk-penduduk luarbandar betul-betul maju.

Tuan Speaker, Y.A.B. Ketua Menteri telah membentangkan anggaran pembangunan kepada kita semalam bahawa peruntukan di bawah Maksud P 101 — Ketua Menteri dan Setiausaha Kerajaan. Saya berharap Kerajaan Negeri dapat mengawasi kesemua pembinaan yang dirancang dan dapat disiapkan mengikut jadual yang ditetapkan terutama sekali dibidang perumahan, perumahan murah Kerajaan ataupun penswastaan. Kalau dilambat-lambat harga naik, rumah harga naik, kontraktor lari. Kalau kontraktor tak lari, rumah siap pengundi nak duduk pula, nak beli furniture mahal — harga naik. Nak beli peti ice mahal, nak pasang api, air pun mahal. Nanti orang-orang kampung, orang-

orang yang dapat rumah terperangkap. Mana nak bayar potongan bulanan, api, air, duit permulaan dan sebagainya. Ini akan terperangkap. Maka itulah mula detik-detik untuk berhutang dan menjadi tunggakan.

Pemaju yang hendak diberi hendaklah dikenalpasti dulu, siasat syarikatnya ke akar umbi, sama ada betul-betul bermodal ataupun ada *capital* yang tinggi, yang sanggup. Kita tak mahu penaju-pemaju datang dengan BMW besar, kita dah sangka dia itu dah betul-betul ada modal, tapi boleh pinjam siapa saja. Kita mesti pastikan itu semuanya. Juga terutama sekali program penswastan pembangunan perumahan ini mestilah disiap dalam jangka yang dijadualkan. Ada tempat-tempat rekreasi, kemudahan-kemudahan asas untuk kawasan-kawasan yang dirancang dan juga kemudahan bangunan. Kalau boleh rumah pintu satu, jangan buat lagilah. Rumah pintu satu ini — rumah kecil di belakang rumah. Rumah pintu satu terbakar nak keluar susah. Jadi kalau boleh rumah pintu satu ini, kita jangan buat lagilah. Saya tengok di kawasan saya rumah sedang dalam pembinaan — Syarikat Hamna Development Sdn. Bhd. Kalau tak silap saya, orang *complain*, dia kata Yang Berhormat — saya nak beli rumah itu, kawasan itu bagus, dekat dengan mesjid, dekat dengan surau, dekat dengan sekolah dan dekat dengan kubur. Tapi pintu satu. Kalau bolehlah lain kali nak buat rumah, buatlah pintu dua. Senang boleh lari pintu belakang. Kalau nak datang minta hutang tunggakan dan sebagainya, kalau pintu satu tak boleh ke mana. Itulah mungkin ada baiknya Kerajaan Negeri buat. Tetapi niat saya tolonglah kita buat pintu dua dan sebagainya demi keselamatan keluarga. Kalau terjadi terbakar tentu menimbulkan masalah.

Tuan Speaker, yang menjadi pening kepala Kerajaan Negeri pada hari ini ialah tunggakan. Saya simpati dengan Pengurus Perumahan dan Y.A.B. Ketua Menteri, masalah tunggakan sebanyak \$7 juta. \$7 juta ini bukan main banyak. Tetapi kita tahu dan kita faham bahawa Pengurus Perumahan kita ini, dia ada pengalaman, cara-cara nak kutip. Dia dah bersembang dengan saya, dia tahu cara-cara nak kutip. Insyaallah kita bagi kepada Pengerusi Perumahan buat perancangan. Cuma kita sabar. Kita jangan jadi macam orang sebelah, suka bagi Pengerusi kita naik angin. Lepas itu dia naik “Syeih”. Dia naik “syeih”, dia ikut suka.

Jadi biarlah Tuan Speaker, tunggakan-tunggakan ini kita kutiplah dengan pelan-pelan, kita pujuk mereka. Kalaupun kita mengambil tindakan merampas, ini menimbulkan satu maruah ataupun penghinaan kepada mereka dan juga kalau kita rampas, di mana mereka nak duduk pula, menjadi bebanan pula kepada mereka dan keluarga. Ini pepatah Melayu — “Kalau nak tarik rambut dalam tepong, biar rambut jangan putus, tepong jangan terhurai”. Begitu juga kalau nak pukul ular — “Kayu jangan patah, tanah jangan berlubok”. Kita tarik pelan-pelan, mereka boleh pujuk. Biar Pengerusi Perumahan akan pujuk. Kita panggil ramai-ramai buat sibik, apa untungnya bayar dan apa ruginya kalau tak bayar duit. Kita bagi kefahaman dan keinsafan kepada penghuni-penghuni rumah itu. Kenapa mereka tak mahu bayar. Kita minta penjelasan. Kita sanggup buat rumah kepada dia orang, kita juga sanggup pujuk dan tentu ada masalah-masalah yang mereka tak boleh bayar. Kita pakat dengar kenapa dan mengapa?

Tuan Speaker, di bawah Maksud P 101 juga mengadakan kemudahan-kemudahan asas dan ataupun infrastruktur di kawasan luarbandar serta kemudahan-kemudahan rekreasi. Saya ingin mencadangkan segala kemudahan-kemudahan asas, rancangan-rancangan yang hendak dicadang dan hendak dibina ataupun dibuat hendaklah dapat cadangan dan permohonan daripada rakyat. Kita tak hendak satu-satu projek itu datang daripada atas, datang daripada bawah. Bila bawah dengan atas bekerjasama baru berjaya. Kalau tak dapat kerjasama, kita tak akan berjaya. Inilah hasrat Y.A.B. Perdana Menteri kita Datuk Sri Dr. Mahathir yang berkehendakkan pegawai-pegawai dengan orang-orang politik, Wakil Rakyat dan orang ramai bekerjasama, bersefahaman — itu yang perlu. Bukan apabila sesuatu projek itu apabila gagal, kita salahkan Kerajaan, kita salahkan orang-orang tertentu. Kalau kita dah pakat muafakat elok-elok, Insyaallah perakra itu akan berjaya. Kepada pegawai-pegawai, saya inginlah hendak mengingatkan bahawa setiap projek yang dibuat itu adalah dipanggil projek Kerajaan. Kalau berjaya — Kerajaan, kalau tak berjaya — Kerajaan. Dia tak kata pegawai. Kerajaan yang kita sayang ini kita mesti bela, kita mesti jaga. Kita tak akan jumpa Kerajaan Barisan Nasional yang begini adil. Kita tak akan jumpa — yang boleh menyatukan bangsa yang berbagai kaum dan agama di negeri kita ini. Ini mustahak. Kita mesti jaga supaya Barisan Nasional akan

kekal memerintah negeri ini menerusi kerjasama semua pihak dan semua kaum.

Ada juga projek-projek yang terbengkalai dan dicadang beberapa lama tidak siap. Inilah yang saya runsing. Saya mengharapkan tadi Yang Berhormat daripada Penanti akan menimbulkan satu projek, tapi mungkin dia lupa. Saya nak timbul di sini— maaf ya. Iaitu projek pembinaan mesjid di Kuala Mengkuang, kampung sayalah tapi kawasan Penanti — kampung yang saya selalu pergi, di sana telah diserahkan kepada pihak PERDA untuk membina bangunan mesjid itu. Mesjid lama diruntuh dan dapat peruntukan daripada Pejabat Kemajuan Negeri. Projek itu diberi kepada PERDA untuk pembinaan tetapi sampai hari ini ditinggal begitu saja sehingga kita hendak pergi kawasan mesjid itu pun takut — licin, lumut dah naik tebal. Berapa lama kita nak sembahyang di Balai Raya? Sembahyang Raya di Balai Raya, sembahyang Jumaat di Balai Raya, sembahyang orang mati pun di Balai Raya. Jadi sedih! Bukan di kawasan itu sahaja yang diperuntukkan kepada pihak PERDA, ada lagi mesjid-mesjid yang telah diperuntukkan kepada PERDA tetapi tidak dibina dengan siap. Saya tak suka nak katakan satu persatu tetapi ada banyak, terutama di kawasan Seberang Perai Tengah.

Juga ada projek lambat siap seperti jalan di kawasan saya. Jalan Penanti ke Permatang Pauh telah dibuat sejak tahun 1987 sampai sekarang belum siap. Baru separuh, baru sampai dekat Bukit Merah, hari ini masih tar lagi. Dah nak masuk 3 tahun, 1987, 1988, 1989. Jadi sampai hari ini pun belum siap dan juga titi-titi. Tolong ambil perhatian titi-titi di kawasan itu juga hendaklah diperbesarkan. Jalan besar, titi kecil, jadi ramping! Kalau orang ramping elok. Kalau manusia, perempuan, ramping elok. Kalau jalan ramping tak elok. Bahaya! Kerja kawasan itu dilalui oleh kontena yang besar-besar, lori yang besar-besar, lori tanah dan budak-budak sekolah dan sebagainya. Ini merbahaya.

Oleh itu, saya mintalah pihak yang berkenaan dapat membesarkan titi. Kalau tak silap saya 5 atau pun 6 buah titi-titi batu, titi-titi simen di kawasan itu dan di kawasan saya juga terdapat satu titi papan. Titi papan itu bukan titi papan jalan kampung, titi papan *State Road*, jalan Kerajaan. Jadi kalau boleh peruntukan Y.A.B. Ketua Menteri dan Setiausaha Kerajaan dapat diperuntukkan iaitu bagi Kampong Samagagah iaitu jalan daripada

Kampong Samagagah ke Bukit Merah ada satu titi papan lebih kurang panjang 30 kaki. Boleh jadi "titi antik" tak tahulah, ataupun nak buat sejarah. Kalau bolehlah saya minta pihak yang berkenaan dapat menukar kepada titi konkrit supaya senang traktor-tractor pertanian nak lalu di situ. Takut teruntuh dan bila runtuh baru kita nak buat satu jawatankuasa untuk siasat. Tak guna lagi nyawa dah hilang.

Tuan Speaker, di kawasan saya juga terdapat P.B.A. tanam paip besar. Paip itu besar, bukan kecil macam 4" atau 6". Paip itu orang pun boleh masuk. Iaitu paip air dari Simpang Empat hingga ke Permatang Pauh. Sekarang dalam usaha ataupun kerja-kerja penanaman. Saya minta perhatian pihak P.B.A. kalau nak tanam janganlah merosakkan pokok-pokok yang sedia ada. Maksud saya pokok yang besar-besar yang menjadi pandangan dan lindungan yang baik di kawasan itu. Rekreasi yang baik. Pokok-pokok itu dicabut lebih 2, 3 pokok — dibuang. Pokok-pokok itu berumur lebih daripada 100 tahun pun ada. Kalau boleh, hindarkan jangan merosakkan pokok-pokok yang begitu tua yang boleh menjadi sejarah kepada kita. Sekarang baru buat sedikit, separuh jalan, ada lagi. Tolong hindarkan dan kalau boleh berunding dengan Pejabat Daerah atau Wakil Rakyat kawasan itu. Keindahan pokok-pokok semula jadi ini patut dikekalkan untuk pelancong-pelancong. Pelancong tengok kawasan ini padang pasir kah atau Permatang Pasir? Sebenarnya kawasan Permatang Pasir dan silap, jadi kawasan padang pasir. Jalan pun nanti pasir — susah. Oleh itu saya mintalah kepada pihak P.B.A. dapat mengkaji supaya pokok-pokok itu dikekalkan.

Tuan Speaker, masalah pertanian, masalah penting. Seperti kata tadi — J.K.R. sebagai buah pinggang. Jadi pertanian ini adalah amat penting. Saya berharaplah bahagian pertanian ini di bawah Maksud P 102 yang telah diperuntukkan ini benar-benar berfungsi dan benar-benar dilaksanakan sampai ke matlamat dan sasarannya. Y.A.B. telah menyeru di dalam Dewan ini bahawa kita mesti tanam banyak sayur-sayuran, buah-buahan dan bunga-bunga. Tetapi saya ambil buah-buahan dan sayuran-sayuran.

Tuan Speaker, sehingga hari ini kita masih lagi mengimpor sayur-sayuran daripada luar negeri, buah-buahan juga daripada luar negeri. Sedangkan halia yang mudah tumbuh di kawasan kita pun diimpor. Kalau boleh halia (ginger)— halia ini semua makan, nak panas

badan tak payah tuak lagi. Jadi halia itu buat ubat boleh, makanan harian pun boleh, kita impot berjuta metrik ton, daripada luar negeri. Begitu juga kobis, sayor-sayoran. Kita boleh tanam di Negeri Pulau Pinang ini. Kawasan-kawasan yang tak sesuai dengan tanaman padi kita boleh tanam tomato dan sebagainya. Tanah-tanah kosong Kerajaan seperti tanah-tanah kosong daripada Kerajaan Persekutuan ada di negeri kita yang terbengkalai tumbuh hutan begitu saja.

Di kawasan saya ada satu tanah lot 637, Mukim 3, luas lebih kurang 18 ekar atau 19 ekar kepunyaan L.P.N. Saya telah membuat permohonan bagi pihak penduduk-penduduk di kampung berdekatan dengan tanah itu untuk diusahakan untuk menanam buah-buahan, tanaman kontan, nenas, halia, betik dan sebagainya. Dah 3 tahun. Jawapan mula-mula 'dipertimbangkan', jawapan yang kedua 'dipertimbangkan' jawapan yang ketiga 'tak lulus'. Saya sendiri berjumpa dengan Ketua Pengarah L.P.N., Ketua Pengarah Pertanian, Setiausaha Kerajaan Negeri semasa mesyuarat Jawatankuasa Pemandu di KOMTAR — "O.K. *no objection*. Boleh. Itu saya sokong. O.K. panggil pengarah semua". Tapi jawapannya tak lulus. Di mana salahnya? Sekarang kawasan itu semak samun, anjing gila, ular sawa, nyamuk, tikus pun ada. Jadi kawasan itu merbahaya.

Kalaulah tak main bagi kepada kita untuk mengusaha, tebaslah, cuci bagi bersih. Sedap mata memandang kalau sudah bersih — elok. Ini tak elok, mata tengok pun tak seronok. Ini kawasan saya, tapi tanah Kerajaan. Orang kampung *complaint* — inilah Kerajaan. Minta tak bagi, biar hutan rimba. Ini patut kita sedar. Ini adalah satu aset, satu modal, satu pendapatan kepada orang kampung dan boleh menyokong kepada Kerajaan. Orang lain boleh tumpang membeli, orang boleh menumpang kerja. Yang minta itu agensi yang ditubuh oleh Kerajaan — P.P.K., RISDA. Ahli Jawatankuasa P.P.K. dan RISDA, minta nak tanam dan pihak RISDA sudah berjanji nak bagi pertolongan sedaya upaya yang boleh. Tapi tak dapat. Saya sudah 3 tahun menunggu. Jadi orang kalau 3 tahun menunggu ini sudah *frust*. Kalau dia "gila talak", dia sanggup cari wali sampai ke Singapore pun dia cari.

Jadi saya mintalah perhatian pihak yang berkenaan. Kalaulah betul-betul nak membina, binalah cepat-cepat. Sudah 5 tahun, tak dak binaan apa-apa. Tetapi sebaliknya tanah L.P.P.

sebelah itu boleh bagi. Lima ekar, kita tanam pisang, kacang dan sebagainya dan mendapat faedah yang baik. Saya sendiri pun dia orang pelawa — "Ini Yang Berhormat, rasa pisang kita ini" (gangguan).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Ibrahim Bin Saad):

Pisang apa?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Pisang emas bawa belayar,
Masak sebiji di atas peti,
Hu tang emas boleh dibayar,
Hu tang budi dibawa mati.

Tuan Speaker, saya juga ingin mencadangkan di sini kalau boleh kita perhatikan belia-belia menganggor kita ini. Alihkan mereka daripada kerja makan gaji kepada usaha-usaha melatih menanam sayor-sayoran dan tanaman-tanaman yang memberi faedah. Mula-mula kita latih mereka, kita bagi dorongan kepada mereka. Adakan peruntukan geran daripada Kerajaan Negeri. Kerajaan Negeri adakan geran untuk membangun peruntukan belia-belia ini untuk bahagian ekonomi pertanian. Yang ada hanya Kerajaan *Federal*. Geran ekonomi pertanian itu agak mustahak.

Kita jangan tengok bahagian sukan sahaja. Kita boleh sanggup bagi geran bahagian sukan, majukan sukan. Sukan ini pun mustahak. Tetapi "syoru" ini perlu, makan ini perlu. Makan tak dak, macan mana nak bersukan. Duit tak dak, semangat pun tak dak. Serupa kata Yang Berhormat Encik Zain tadi, duit tak ada, kerja tak boleh. Kelmarin dia kata, tak dak projek. Jadi kita mesti tumpukan perhatian kepada belia-belia. Belia-belia ini kalau kita adakan geran-geran peruntukan pembangunan pertanian kepada mereka, maka Inshaallah. Yang kita takut ialah penagihan dadah, *rock* dan sebagainya tidak timbul lagi. Ini saya berharap kepada pihak berkenaan dapat berikhtiar. Kami di pihak *field work* ini *anytime* kami boleh bagi sokongan. Tenaga luar dan dalam perlu bekerjasama dalam mengadakan peruntukan-peruntukan.

Tuan Speaker, pertanian adalah mustahak seperti saya katakan kalau tidak ada makan kita tidak boleh kerja. Negeri Pulau Pinang perlu

mengekalkan pertanian. Tanah-tanah sawah mesti dikekalkan, tanah-tanah ladang yang ada mesti dikekalkan, tanah-tanah yang zon pertanian mesti dikekalkan untuk pertanian. Kita tak mahu negara kita pesat maju membangun dan sebagainya tetapi makan kena impot dari luar negeri. Minta beras luar negeri, minta buah-buahan luar negeri. Kita mesti kekalkan tanah-tanah pertanian di negeri kita ini.

Kalau tanah-tanah pertanian tidak ada, maka tidak lengkaplah kita ada industri, kita ada pembuatan, kita ada kilang, kita ada soksy'ip, kita ada segala-galanya tetapi pertanian tidak ada. Kita mesti kekalkan pertanian. Saya kurang setujuilah yang kata kawan saya daripada Batu Uban yang mengatakan di Pulau Pinang ini tidak sesuai tanam padi. Saya ini suka ikhlas, saya tak mahu disebalik-sebalik serupa orang lain. Daripada tok nek, tok wan saya, "zaman tok nadok" dulu, "zaman tok nadok kajang kain" orang kata — itu bercawat lagi. Tak dak pakai *coat*, *tie* lagi. Tanam padi boleh, sampai kita besar hari ini! Sampai hari ini padi ujud. Sebab itulah Kerajaan Negeri sekarang ini sanggup memulihkan tanah-tanah rang yang ada hari ini tidak kira untung dan rugi. Sen dan ringgit hilang tidak apa. tetapi semangat untuk mewujudkan pertanian ini mesti ada. Kerana ini adalah satu senjata kita hendak hidup. Kita takkan nak makan marconi. Tuan Syed Arab, dia nak kena makan marconi, capati dan sebagainya. Kita kena makan beras.

Saya rasa baru-baru ini MARDI bagi saya *try* beras — sekampit. Mungkin dia nak suruh saya *test* — saya ini orang yang cakap banyak berkenaan beras. Saya tenim kasihlah kepada MARDI kerana suruh saya *test*. Saya pun *test*, saya pun dah jawab. Beras itu tak patah, wangi, sedap dan saya harap MARDI dapat kekalkan jenis itu. Sekarang ini beras-beras yang kita hantar ke kilang dia potong banyak. Ini menjadi satu kesusahan kepada pak tani. Beras itu patut dikekalkan, patut dikaji lagi supaya lagi sedap. Kerana pak-pak tani ini Tuan Speaker, menemui banyak masalah-masalah. Banyak masalah-masalah yang dihalang dan menghalang pak tani. Kita cuma mencadang, merancang supaya pak tani itu menjadi maju — peningkatan ekonomi, pendapatan yang tinggi tetapi ada yang menghalang. Halangan dari manusia hingga ke tikus, hingga ke kutu beruang, dari mula nak traktor hingga nak jual, hingga ke kilang menjadi halangan. Susah pak-pak tani. Bila kita nak turun sawah, menjadi halangan —

air tak apa — Jabatan Parit dan Talir minta masa mana pun air dia bagi. Cuma yang tak bagi air, masa parit tak ada, tak bolehlah nak bagi air. IADP juga, saya berterima kasih kerana bagi perhatian yang berat kepada saya walaupun tuan tanah tak bagi, dia masuk dulu. Itu masalah saya. Masalah saya ialah pertanian, buat jalan ladang, parit. Masalah Madam Kee lain — dia masalah "geli-geli" dan sebagainya. Kawasan saya tidak ada itu semua. Saya tak tahulah pavement itu, jalan tepi itu sebab kawasan saya tak ada, jalan pun cukup-cukup saja. Kalau jalan tar cukup-cukup saja. Tak ada, Zgain kata. Tapi sebenarnya ada. Insyaallah dia akan buat serupa jalan Madam Kee.

Pak-pak tani kawasan saya sekarang ini mendapat sedikit kemudahan. Kita adakan kelompok. Kelompok-kelompok ini terdiri daripada P.P.K. dan Pertanian — ladang kelompok bimbingan pertanian, P.P.K., yang mana saya tertarik hati dengan rancangan yang dijalankan oleh P.P.K. Mereka menjalankan sistem kelompok yang bertanggungjawab daripada nak turun bendang hingga ke jualan. Traktor — berbaja, racun ulat — P.P.K. bertanggungjawab, hingga *harvester* potong padi — P.P.K. bertanggungjawab, hingga ke kilang. Bila sampai di kilang yang jadi masalah Lembaga Padi Negara lambat nak kira, lambat nak terima padi itu — nak cek itu, nak cek ini, potongan dan sebagainya — buang masa. Jadi saya tak mahu berkelahi dengan siapa. Saya tak mahu kata Pengarah tak baik. Saya mahu kaji dan membaiki orang-orang yang melaksanakan kerja-kerja bawahan ini di peringkat kilang, bukan peringkat pejabat. Nanti Pengarah-pengarah marahkan saya. Tidak, ini peringkat perkilangan. Jadi, lori *queue* panjang. Nasib baiklah, P.P.K. ini ambillah. Pegawai P.P.K. tunggu. Kalau pak tani pergi jual padi, padi di sawah reput, tak dan ambil. Asyik nak jual 2-3 guni padi, kena *queue*. Selori padi kena *queue*. Padi yang kita jaga 6 bulan atau 4 bulan akan reput. Potongan biarlah seimbang. Kita buat kemudahan. P.P.K. buat kemudahan. Tak bubuh dalam guni lagi. Bubuh dalam lori. Buat serupa tanah merah. Pergi tuang. Itu pun susah lagi.

Saya pak tani. Saya duduk kawasan bendang. Rumah saya sekeliling bendang. Saya tahu apa yang jadi kerana P.P.K. depan rumah saya. Begitu juga saya berharap kepada ladang bimbingan pertanian di bawah Jabatan Pertanian juga dapat mempertingkatkan dan membetulkan jadual-jadual yang ditetapkan oleh Pertanian kerana di kawasan saya terdapat 3 tempat ke-

lompok Ladang Bimbingan Pertanian iaitu Kampung Terus, Kampong Pelit dan Permatang Pasir — jadi di sini act sikitlah, 'pasir'. Ladang-ladang bimbingan ini sepatutnya kita telah jadualkan sekian masa kena turun, sekian masa kena ambil, sekian masa kena jual, tetapi lambat 3 bulan. Sepatutnya turun bulan 9, sekarang dekat bulan 1, padi tabor tak habis lagi — masalah. Masalah apa? Masalah jentera bajak. Sebelum kita ke ladangan, itu hak kita. Kita yang rancang. Bulan 8 kita kena siaplah. Bila bulan 10, tak siap lagi. Datang trektor 2 biji, pukul 11.00 berhenti. Bila orang kampung tanya, kami bayar gaji buruh saja. Kami kerja setakat gaji buruh saja, pukul 4.00 kami baliklah. Kena ambil perhatian, hingga pegawai tak berani tegor. Ini cetita apa?

Saya terima kasihlah, walau bagaimanapun bila saya beritahu orang atasan, telefon saja dekat orang atasan, dia bertindak segera. Orang atas bertindak segera, mungkin orang yang pertengahan tak bagi tahu dekat orang yang atas sekali. Perhubungan ini perlu supaya kalau gagal ataupun benda ini tercamping atau tersekat, dia orang bukan kata pegawai tetapi Kerajaan. Siapa Kerajaan? Kita semua Kerajaan. Mereka nanti kata Kerajaan ini tak bagus — inilah modal pembangkang. Padahal Kerajaan bagus. Sikit-sikit, kerana seekor kerbau membawa lumpur habis semua terpalit, nila setitik susu sebelanga rosak, binasa susu sebelanga. Ini kita hendak jaga, biar sama-sama bertanggungjawab. Pak tani mengharap pada kita.

Begitu juga projek-projek lain, umpamanya projek nelayan. Nelayan patut kita beri bimbingan kepada nelayan-nelayan. Bimbingan dan latihan menangkap ikan secara moden. Maksud saya bukan nelayan secara laut dalam, laut dalam memang mereka moden. Mereka ada modal besar-besar. Maksud saya, nelayan tepi pantai, nelayan tradisional, nelayan tradisi yang perlu bimbingan. Kalau boleh kita latih mereka pasal hak tangkapan mereka, mereka sendiri usaha. Jual sendiri, buat kering sendiri, proses sendiri sepertimana buat belacan. Tangkap udang buat belacan kering, jual kepada kita. Ini orang lain tangkap, orang lain jual. Maka orang yang tangkap itu menyabong nyawa di laut, orang lain yang mengaut untung. Dah perahu kecil, angin dok deras, angin di atas deras, angin di bawah deras, karam di bawah apapun tak dapat. Habis itu bila dah tak dak, minta bantuan *welfare*.

Ini saya minta kepada pihak yang berkenaan tolong perhati nelayan-nelayan terutama sekali nelayan di kawasan Juru. Nelayan-nelayan di kawasan Juru akan terancam. Kerang-kerang mereka mungkin akan pupus dan hapus kerana penambakan tanah-tanah di kawasan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang daripada titi jambatan hingga ke Perai. Itu patut diambil perhatian kerana bila tanah merah itu turun ke laut, kerang-kerang akan mati. Ikan-ikan tidak akan hidup di situ, pokok-pokok yang ada di situ akan mati, ikan nak bertedoh di bawah pokok akan hilang. Maka rezeki nelayan pun akan hilang. Rakyat menjadi bebab. Kita makan nasi pun tak lalu. Kita cakap bab nasi, lauk tak ada macam mana? Kita kena ambil nasi, sayor dan lauk.

Kita pergi kepada buah-buahan pula. Kita suka seperti Kerajaan Negeri mengadakan peruntukan lawatan sambil belajar. Bila lawatan sambil belajar, ini cukup baik. Bila kita sebut lawatan sambil belajar, masalah pertanian, kita mesti pergi Siam. Yang Berhormat cadang kita sokong. Jadi pergi Siam. Bila kita kata pergi Siam, orang gelak. Jangan gelak. Pertanian di Siam ini lebih dulu daripada kita 30 tahun. Misalnya dulu, anggor masam boleh "menyicah" asam belacan tetapi sekarang manis lebih daripada Paris.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ya, boleh.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Penjelasan, Tuan Speaker. Sebenarnya apa yang dicadangkan oleh Y.A.B. Perdana Menteri, kita memandang ke Timur, tetapi Yang Berhormat ini nampaknya minta kita memandang ke Siam. Itu Utara, Siam. Adakah Yang Berhormat sudah jadi Team B ke?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Duduk! Tuan Speaker, saya ingin menjelaskan — dia tidak faham, Tuan Speaker. Siam iklim sama dengan kita. Negeri yang berjiran dengan kita. Kita patut ikut contoh itu. Tanaman yang sama, padi ada, semua ada. Kita

perlukan iklim yang sama, tanah yang sama. Dia tidak faham. Jadi di Siam ini, pertaniannya semua maju. Jadi kita patut pergi belajar contoh macam mana tanaman di Siam. Tanaman, pertanian nelayan, buah-buahan dan sebagainya. Buah-buahan mempelam, saya pergi, rendah-rendah boleh terantok dengan dahi ... (ketawa).

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Boleh!

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Saya ingin mengetahui, kamu nampaknya sebagai seorang yang pakar dalam tanaman buah-buahan ini. Macam mana tentang pisang Siam itu? Boleh tumbuh di negeri ini?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Pisang tumbuh di mana-mana. Di mana-mana pun boleh tumbuh. Di kawasan rumah pun boleh tumbuh. Mungkin kawasan Bagan Jermal tidak faham tentang pisang. Di mana pun boleh tumbuh pisang. Ada pisang ada biji, ada pisang yang tak ada biji, (ketawa).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Ibrahim Bin Saad):

Yang Berhormat biasa makan pisang Siam?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Saya tak biasa. Baru nak pi tengok. Saya buat cadangan inilah, kalau boleh. Jangan lupalah.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, masih panjang lagikah? ... (Ketawa).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Tak habis lagi. Saya belum sentoh haiwan,

tak cakap lagi.

Tuan Speaker:

Masa cukup untuk menggulung.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Sikit lagi, Tuan Speaker, masalah haiwan dan ugama saja.

Kita pergi kepada bahagian haiwan. Sebelum haiwan, saya minta pihak Jabatan Kerja Raya tolong tengok titi-titi sempit. Exco dia tak ada pula— tak apalah, kita lupakan.

Haiwan, saya mengucapkan terima kasih kepada pihak yang berkenaan yang mana telah mengeluarkan lembu, memberi lembu, kerbau kepada pak-pak tani. Rancangan ini sungguh berjaya meningkatkan taraf hidup pak tani-pak tani di luar bandar. Lembu bagi 2 ekor, boleh jadi berbiak-biak dalam masa 2 tahun beranak. Lepas itu 2 tahun lagi beranak. Kita bagi dua ibu, dua-dua beranak. Untung sungguh kerbau dengan lembu. Saya biasa pergi tanya — “Pakcik bela lembu ini untung macam mana?” Dia kata, saya kira-kira satu hari 75 ¢ — \$1.00 dia untung. Untung lembu. Tapi kalau lembu-lembu yang Jabatan Haiwan yang “kemeroi” pun ada. Yang kecil, kurus, tidak sesuai. Orang kampung dia tengok lembu “pusak” di situ, “pusak” di sana, payah bela dan sebagainya. Jadi itu masalah.

Tapi orang kampung ini pandai. Dia tengok lembu-lembu itu tidak sesuai atau kerbau tak sesuai, payah nak bela, dia “kemeroi”, sebab apa Jabatan Haiwan ini pun beli tergesa-gesa. Hujung tahun, nak habis tahun, baru cari kontraktor hantar lembu. Bila lepas itu duit tak sampai, *indent* tak laku, kena bellah ikut suka. Sambar di mana pun, kemudian hantar. Tapi orang kampung ini pandai. Beli kelamkabut bukan ada cap telinga. Kemudian baru nak pergi cap. Dia bela sebulan, dua bulan. Agak-agak boleh sikat, dia tanya mak mek dia — ada duit \$300 — \$400. Jawab isteri dia adalah. Ada tak apa— simpan. Dia jual lembu itu. Dua-dua ekor dia pergi jual atau seekor dia jual. Dia jual, jadikan modal. Dia campor dengan \$300 — \$400 yang dia ada, dia beli lebih banyak, hak 2 jadi 3. Hak 2 jadi 3, dia beli, dia pilih benih yang baik. Itulah yang bagi itu dijadikan modal, yang pandai, yang

bijak pak tani tadi. Maka bila Pegawai Haiwan pergi tanya — “Pakcik, pakcik, lembu pakcik berapa ekor?” Sudah 3. Yang mana, yang Kerajaan bagi? Macam mana boleh jadi 3? Dia cerita. Dia tanya — “Pakcik hendak lagikah?” Cukuplah 3, cukup dah. Dua tahun kemudian jadi 6, 3 tahun jadi 12.. Saya boleh membuktikan ini.

Ini lembu dan kerbau patut digalakkan. Kalau saya minta itu bagilah kepada saya. Tidak payah siasatlah. Kalau saya tulis surat itu berilah — yang saya rekomenlah. Bukan politik. Ini betul. Yang saya rekomen itu tolong bagi. Sebab saya kenalpasti. Saya memang tahu dengan orang kampung. Maklumlah kita berjaga orang mati, makan kenduri, mereka cerita dekat kita, apa yang betul.

Ada yang gagal. Kambing gagal. Kambing habis mati. Beri satu “lau”, dua “lau” pun mati. Kalau boleh projek kambing ini hentikan. Sampai hari ini, semalam datang khabar 4 ekor mati. Amalan pemakanan mungkin ia mati. Macam mana tak mati? Kambing datang dari Negeri Perlis, Sempadan Siam. Kambing di sana makan lain, datang sini makan lain. Ini bab kambing, bukan tanaman. Bila sampai di situ, nak timbang kambing. “bunting” ikat perut, timbang. Besok habis mati. Saya boleh tunjukkan bukti. Kalau boleh kambing kita berhenti. Habis 2 “lau”, 3 “lau”. Bukan tempat saya, Nibong Tebal pun. A.D.O. Nibong Tebal beritahu saya kambing mati, Yang Berhormat. Di Prai pun ada yang mati. Jadi ini kita *stop*. Exco Pertanian pun setuju dengan saya. Kalau ayam bolehlah. Kita boleh makan.

Mengenai itik telur pun juga gagal. Satu penipuan berlaku. Saya biasa pergi tengok pak tani. Itik telur yang bagi 1,000 ekor bertelur 500. Saya tanya pak tani. — “Apa pasal pakcik bela 1,000 bertelur 500? Pakcik tak bagi cukup makan?” “Bagi cukup makan, sampai berhutang kedai, tak cukup macam mana? Jual telur pun tak boleh *cover*”. Lama-lama saya panggil satu orang Cina di Pulau Tikus, Cina pekan, bukan Cina luar bandar. Cina pekan. Pergi *check*, dia ambil satu pagar, dia ambil itik itu dia asingkan. Di tangkap seekor dia asing. Saya tengok. Dah habis tangkap asing-asingkan saya tanya — “Apa pasal tauke buat macam itu?” Dia kata encik, saya mahu kasi encik tahu — encik mahu bela itik, encik mesti tahu. Saya ingat Pegawai Haiwan pun tidak tahu. Ini tauke tahu. Dia kata itik itu ada 2 jenis yang dia bahagi. Satu itik yang jenis telur, satu yang jenis tidak telur.

Itik jenis telur itu itik mahal. Anaknya mahal. Itik tak bergelut itik murah. Itik yang bertelur itu itik Siam. Itik yang tidak bertelur itu, itik Ipoh. Itik sayor. Tak mandul. Itik Ipoh mana bertelur. Habis itu, itik itu kakinya, dia kata Yang Berhormat — tengok, kaki dia kalau kaki hitam, itik Siam. Kaki merah, itik Ipoh. Badan pula dia “petua” dekat saya. Badannya kalau badan besar, rendah sikit, bentok rupa sama, *colour* sama, hitam juga. Badan besar sikit itik Ipoh. Badan kecil, itik Siam. Rajin bertelur itik Siam. Jadi ini kita kena faham, Pejabat Haiwan tolong *check* tengok. Ini pengalaman saya duduk di kampung. Saya tahu apa yang berlaku. Jadi kita katalah — orang kampung tak ‘reti’ bela itik, orang kampung tak ‘reti’ bela kambing. Ini kesilapan teknik patut dibetulkan.

Juga lembu penggemok susu mengenai masalah pasaran. Kawasan saya dengan Kawasan Yang Berhormat Penanti. Bila sampai masa nak jual, orang tak mahu. Bila orang tak mahu, makanan nak kena bagi, maka beli makanan itu rugi segala-galanya, sampai masa nak jual.

Tuan Speaker, saya juga hendak membangkitkan masalah peruntukan Agama P. 115 (gangguan).

Tuan Speaker:

Ahli Yang Berhormat (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Sikit lagi. 3 minit.

Peruntukan untuk Mesjid Jamek dan Mesjid Daerah, pembaikannya hanya diberi sebanyak \$100,000.00. Sepatutnya peruntukan ini tidak mencukupi. Saya mintalah dikaji semula ataupun diperuntukkan — walaupun lulus — peruntukan tambahan hendaklah dibuat. Ini adalah untuk perpaduan. Mesjid ini bukan untuk sembahyang semata-mata, tetapi untuk membuat ibadah, perpaduan, membincang ekonomi dan untuk kebaikan orang kampung dan desa di mesjid. Mesjid di negeri kita berpuluh buah mesjid. Dengan kadar \$100,000.00 memang tak cukup. Kalau boleh adakan *supplementary budget*.

Y.A.B. Ketua Menteri, masalah agama tak pernah objek. Saya tahu. Minta sahaja. Kita kenal Y.A.B. Ketua Menteri lebih dari masa sekolah lagi, saya kenal. Jadi peruntukan ini

patut ditambahkan. Serta juga Sekolah-sekolah Agama Rakyat dan Tadika Islam. Sekolah-sekolah Agama Rakyat dan Tadika Islam ini \$140.00. Saya mintalah Y.A.B. Ketua Menteri dapat ambil perhatian kerana kalau \$140.00 ini, kalau kita bandingkan, seorang berapa sen nak dapat? Mintalah perhatian. Ini untuk mendidik rohaniah, jasmani dan sebagainya. Bagi anak-anak kita baik, bangsa kita baik, bagus, menghormati perlembagaan dan sebagainya. Di sini, untuk setia kepada negara, raja dan agama dan Tuhan. Di sini, ini pokok pangkalnya.

Jadi Tuan Speaker, di akhir kata, kerjasama Kerajaan dan Jabatan-jabatan adalah perlu. Umpamanya untuk membangunkan ekonomi rakyat. Kalau hendak buat tapak-tapak gerai dan sebagainya kita boleh "syer". Pejabat Kema-juan Negeri bagi duit, Pejabat Daerah buat perancangan, buat kerja. Majlis Perbandaran Sebang Perai buat plan, buat bangunan, MARA bagi duit. Kita kerjasama ini, Insyaallah kawasan kita, rakyat di kawasan kita maju. Kerjasama di antara pegawai-pegawai dan jabatan-jabatan adalah penting untuk meningkatkan taraf hidup bangsa kita dan rakyat di negeri kita.

Dengan ini — Tuan Speaker pun sudah beri amaran kepada saya — ada banyak lagi saya nak cakap, tapi saya ini mematuhi arahan, bukan seperti orang depan saya. Jadi saya lagi sekali menyokong Usul Pembangunan yang dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri supaya pembangunan yang akan diluluskan nanti akan memberi manfaat, faedah kepada semua rakyat di negeri ini.

Sekian saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan 15 minit untuk minuman.

Dewan ditangguhkan pada jam 11.24 pagi.

Dewan disambung semula pada jam 11.43 pagi.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan disambung semula.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Encik Abd. Roni Bin A. Hasan):

Yang Berhormat Tuan Speaker, saya bangun untuk membahaskan usul Y.A.B. Ketua Menteri mengenai Anggaran Pembangunan Tahun 1989. Saya mengucapkan tahniah kepada Kerajaan di bawah pimpinan Y.A.B. Ketua Menteri dan telah menyediakan satu Anggaran Pembangunan yang kalau kita bandingkan dengan masalah-masalah yang kita hadapi kita masih dapat memberi perhatian yang serius tentang pembangunan negeri kita.

Tuan Speaker, di bawah maksud P. 101 Butiran 11 di mana sejumlah wang beranggaran \$1 juta telah diperuntukkan untuk membaiki keadaan rumah-rumah murah Kerajaan Negeri. Maksud saya rumah-rumah, flat telah diperuntukkan. Tuan Speaker, keadaan rumah Kerajaan yang ada pada hari ini amatlah memerlukan perhatian yang serius dalam menyelenggarakan keperluan-keperluan semasa.

Saya ambil contoh, satu kawasan perumahan yang ada dalam kawasan Telok Ayer Tawar iaitu kawasan perumahan Flat Taman Tun Dr. Awang di Bagan Ajam. Kawasan flat ini mengandungi 10 bangunan 4 tingkat, yang letaknya berhampiran benar dengan tepi laut. Kalau kita sampai di kawasan ini kita akan lihat satu keadaan di mana pihak perumahan patut memberi perhatian yang serius dalam menyelenggarakan keperluan penduduk-penduduk setempat. Oleh kerana tempat ini berhampiran dengan laut, kita dapati beberapa perkara yang patut diberi perhatian yang serius untuk diperbaiki. Terdapat di mana *railing-miling* yang berkarat dan juga merbahaya kepada penduduk-penduduk yang berkenaan. Oleh kerana kedudukannya di tepi laut, seringkali bumbung rumah yang berkenaan diterbangkan oleh angin yang kuat. Saya berharap sangatlah perkara ini diberi perhatian oleh pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Saya ber-simpati dengan masalah yang dihadapi iaitu masalah tunggakan yang berjumlah lebih daripada \$7 juta.

Kalau kita melihat secara menyeluruh, saya rasa penduduk-penduduk kawasan perumahan mempunyai tanggungjawab untuk menyelesaikan masalah \$7 juta ini. Tetapi kalau kita mengkaji dengan mendalam kita dapati bahawa satu keadaan di mana pihak Kerajaan berada di satu pihak dan pihak penduduk berada di satu pihak. Kedudukan kedua-dua pihak ini saya

berpendapat saling merasa tidak puas hati tentang perkara-perkara yang sama. Jadi saya menyeru pihak Kerajaan melihat semula tentang mewujudkan perhubungan yang rapat di antara pihak Kerajaan sendiri dengan penduduk-penduduk yang berkenaan. Dengan merapatkan jurang perhubungan, saya berpendapat perasaan tanggungjawab yang kita harapkan daripada penduduk-penduduk itu akan dapat dipertingkatkan. Saya ingin mencadangkan supaya kita kerap membuat lawatan dan meninjau tentang masalah-masalah semasa yang dihadapi oleh penduduk-penduduk berkenaan. Dengan cara itu saya rasa mungkin penduduk-penduduk berkenaan akan membina satu sikap ataupun satu perasaan yang lebih tinggi untuk membayar balik kewangan yang mereka terhutang kepada Kerajaan.

Tuan Speaker, di bawah maksud P. 101 Butiran 6, sejumlah wang berjumlah lebih daripada \$1.5 juta telah diperuntukan untuk projek pembangunan masyarakat. Saya mengucapkan tahniah kepada pihak Kerajaan yang telah memberi perhatian yang serius terhadap pembangunan masyarakat terutamanya di kawasan-kawasan luar bandar. Di sini juga kita melihat bahawa Kerajaan memerlukan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung ataupun J.K.K.K. untuk mengenalpasti perkhidmatan infrastruktur yang penting yang diperlukan oleh rakyat di kawasan-kawasan luar bandar.

Tuan Speaker, ini memberi penekanan bahawa peranan J.K.K.K. untuk melaksanakan projek-projek pembangunan masyarakat ini amatlah penting yang diperlukan oleh rakyat di kawasan-kawasan luar bandar.

Tuan Speaker, ini memberi penekanan bahawa peranan J.K.K.K. untuk melaksanakan projek-projek pembangunan masyarakat ini amatlah penting. Tetapi saya merasa agak kurang senang juga dengan *treatment* ataupun layanan yang didapati oleh J.K.K.K. dari pihak Kerajaan sendiri. Mereka diminta bermesyuarat setiap bulan dan tak sampai pun \$10.00 yang diperuntukan untuk mereka menjalankan mesyuarat. Jadi kalau kita bandingkan dengan peranan yang kita perlukan mereka buat di kawasan-kawasan masing-masing, saya rasa ini tidaklah seimbang. Saya merasa simpati dengan tugas-tugas yang dijalankan oleh pihak Ahli-ahli J.K.K.K. yang mana mereka terpaksa ke hulu ke hilir, bukan sekali, malah berulang-ulang kali untuk membuat

butiran ataupun untuk menjalankan sedikit sebanyak arahan ataupun keperluan yang diperlukan oleh pihak atasan. Mereka ini jugalah yang menjadi tempat, kata orang kampung tempat "andas" di mana kalau masalah itu di luar keupayaan mereka dan masalah itu menjadi besar, pihak J.K.K.K. inilah yang selalu menerima tohmahan dan juga kata-kata yang kurang senang didengar oleh pihak orang ramai.

Jadi berlatarbelakangkan perkara ini, saya berharap pihak Kerajaan akan memberi perhatian yang lebih serius tentang peranan juga layanan yang patut diterima oleh J.K.K.K. berkenaan. Saya juga menyeru bagi pihak J.K.K.K. supaya Pejabat-pejabat Daerah yang berkenaan memberi perhatian yang lebih dalam menjalankan tanggungjawab pembangunan di kawasan luar bandar.

Tuan Speaker, di bawah maksud P. 102 Butiran 9, sejumlah wang sebanyak \$541,640.00 telah disediakan untuk memperkukuhkan khidmat perkembangan pertanian. Ini jelas menunjukkan bahawa pertanian masih lagi menjadi peranan yang penting dalam membangunkan masyarakat luar bandar. Sejumlah \$78,000.00 disediakan di bawah Butiran 21 berkenaan untuk program pengurusan dan pengawasan serangga yang digunakan untuk membeli alat-alat dan jentera untuk mengawal penyakit serangga.

Tuan Speaker, di kawasan luar bandar, pertanian khususnya tanaman padi adalah amat penting dalam menyara hidup mereka. Malahan, tanaman padi ini menjadi satu aktiviti pokok yang amat penting di dalam susunan masyarakat luar bandar. Pertanian hari ini memerlukan teknologi yang lebih tinggi dan memerlukan pengawasan yang baik dalam menjalankan aktiviti mereka. Penggunaan alat-alat pengawal serangga itu amat penting dan penggunaan racun juga selalu digunakan di kawasan-kawasan penanaman padi.

Saya ingin menarik perhatian pihak yang berkenaan bahawa pengawalan racun atau pengawasan serangga dengan menggunakan racun itu patutlah kita beri perhatian yang serius kerana kalau kita pergi ke kawasan-kawasan pertanian, kawasan-kawasan bendang terdapat cara ataupun penggunaan alat-alat untuk menjaga serangga itu tidaklah sepertimana yang diharapkan. Kita lihat penggunaan racun-

racun yang sewenang-wenangnya digunakan dengan tidak mengambilkira masalah sampingan yang mungkin timbul. Ini patutlah menjadi satu perkara yang menarik perhatian pegawai-pegawai yang menjalankan tugas di tempat yang berkenaan.

Tuan Speaker, Jabatan Parit dan Taliair di bawah maksud P. 103 diperuntukan sejumlah \$4,712,000.00 bagi tujuan melaksanakan program Jabatan Parit. Begitu juga dengan kerjasama dengan projek-projek yang di tambah peruntukan sebanyak \$5,200,000.00 di bawah belanjawan projek pembangunan pertanian bersepadu.

Untuk mencapai tahap penanaman padi yang baik kawasan sawah itu memerlukan saluran air yang baik dan ini memberikan satu perkara yang amat penting kepada Jabatan Parit dan Taliair dan juga pihak Pembangunan Pertanian Bersepadu untuk menjalankan projeknya dengan memberi perhatian yang lebih terhadap saluran-saluran air yang sempurna. Saya mengucapkan terima kasih kepada pihak IADP yang telah selama ini memberi perhatian yang berat terhadap masalah-masalah pengairan keluar di kawasan-kawasan pertanian, khususnya di kawasan Dewan Undangan Negeri Telok Ayer Tawar.

Tuan Speaker, sejumlah wang sebanyak \$3,499,000.00 telah diperuntukan untuk membangunkan kawasan-kawasan ataupun mengadakan padang-padang permainan untuk kawasan yang khususnya di kawasan Seberang Perai Utara. Saya mengucapkan tahniah kepada Kerajaan Negeri yang telah memperuntukan sebanyak \$650,000.00 khusus untuk membina Dewan Orang Ramai di kawasan Seberang Perai Utara. Di harap dengan adanya Dewan Orang Ramai dan padang-padang permainan ini akan dapat memberi peluang kepada masyarakat kita terutamanya di kalangan muda-mudi untuk menjalankan aktiviti mereka dan kalaulah mereka dapat menjalankan aktiviti kesukanan dengan baik dan mungkin kita dapat mengelakkan mereka daripada terjerumus ke dalam aktiviti-aktiviti yang kurang menyenangkan. Saya berharap oleh kerana peruntukan ini telah ada, perkara ini dapat dijalankan seberapa cepat yang mungkin.

Tuan Speaker, di bawah Jabatan Hal Ehwal Agama Islam, maksud P. 115 diperuntukan sejumlah \$1,150,140.00 untuk tujuan-tujuan pembinaan seperti Pusat Ilmu Falak, Pejabat Kadi dan juga Pejabat Kadi di Seberang

Perai Utara sejumlah \$250,000.00 telah diperuntukan untuk Pejabat Kadi di Seberang Perai Utara.

Adalah difahamkan bahawa kawasan yang berkenaan berjumlah lebih daripada 49,000 kaki persegi dan kawasan yang sebegini, saya rasa adalah agak besar dan saya menyeru pihak Kerajaan supaya pejabat ini dijadikan satu Kompleks Kadi yang kita boleh jalankan berbagai-bagai aktiviti menyedarkan masyarakat tentang hal-hal agama dan juga memberikan mereka peluang untuk menjalankan aktiviti-aktiviti mengembangkan masyarakat. Jadi saya berharap jumlah peruntukan ini, saya rasa perlu di tambah kerana memandangkan keperluan-keperluan agama dinegeri ini amatlah ketara sekali. Saya juga difahamkan bahawa pihak Kerajaan Negeri telahpun memperuntukan satu kawasan tapak untuk dibina Sekolah Agama Rakyat di Bagan Lebai Tahir, Telok Ayer Tawar. Saya menyeru pihak Kerajaan supaya mempercepatkan pembinaan Sekolah Agama Rakyat ini supaya dengan ini rakyat di kawasan berkenaan dapat meneruskan pendidikan anak-anak mereka mengikut kehendak-kehendak Agama Islam.

Tuan Speaker, kelmarin ada saya membuat pertanyaan berkaitan dengan hakisan. Jawapan yang diberi bahawa pihak Kerajaan telah mengadakan Jurutera Perunding untuk mengenalpasti kawasan-kawasan yang perlu diberi perhatian bagi jawatkuasa berkenaan diberi perhatian dan dijangka bahawa Jurutera Perunding berkenaan akan menyiapkan laporannya pada pertengahan tahun 1989.

Tuan Speaker, kawasan Dewan Undangan Negeri, Telok Ayer Tawar adalah satu kawasan yang memanjang mengikut laut dan masalah hakisan ini adalah masalah yang sangat serius dihadapi oleh penduduk-penduduk di sepanjang persisiran pantai yang berkenaan. Kebanyakan penduduk-penduduk di kawasan persisiran pantai daripada Kampong Contoh, Bagan Ajam sehinggalah ke Kuala Bekah di kawasan Penaga. Mereka ini terdiri daripada penduduk-penduduk yang berpendapatan kecil, dan keadaan rumah mereka tidaklah sehebat rumah-rumah orang lain. Kalaulah mereka dihadapi dengan masalah hakisan ini, kedudukan mereka akan lebih terancam lagi. Kalau kita hendak menunggu pertengahan 1989 barulah laporan berkenaan akan siap, dan mungkin tahun 1990 barulah satu program akan dicadangkan. Saya rasa masalah hakisan ini akan lebih ketara lagi pada pertengahan tahun

1989, sebelum Jawatankuasa Perunding itu dapat menyiapkan garis panduan atau apa-apa yang perlu dijalankan. Jadi saya menyeru pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang supaya mengadakan satu peruntukan khas tentang menghadapi masalah hakisan yang ada di kawasan di antara pantai Kampong Contoh hinggalah ke Kuala Bekah. Ini adalah satu perkara yang amat penting dan kalau kita tengok penduduk di sini, mereka sangat-sangatlah mengharapkan perkara ini dapat diselesaikan. Sehingga hari ini kita belum lagi ada satu perancangan yang konkrit untuk kita jalankan di kawasan yang berkenaan.

Tuan Speaker, kelmarin juga ada saya menanyakan berkenaan dengan Rancangan Pemulihan Kampung. Tapi jawapan yang diberikan itu agak menyedihkan kerana tidak ada perancangan ini di pihak Kerajaan Negeri teringat tentang Rancangan Pulihan Kampung yang lalu, di mana masalahnya paling ketara dan payah hendak diselesaikan. Saya cuba nak menerangkan satu suasana di mana kita di Negeri Pulau Pinang ini menghadapi masalah perumahan yang agak serius. Kita menghadapi masalah di mana penduduk-penduduk Pulau Pinang tidak mampu, walaupun untuk membeli rumah yang berharga \$25,000.00. Kita mengharapkan pihak swasta untuk membantu kita menghadapi masalah perumahan, tetapi kita dapati bahawa pihak swasta sendiri pun mempunyai masalah untuk menjalankan tanggungjawab mereka itu.

Saya suka menerangkan di sini bahawa terdapat satu kumpulan penduduk di kawasan luar bandar, di mana mereka tinggal di atas tanah kepunyaan orang lain. Jumlah penduduk di situ adalah 12 orang, dan oleh kerana mereka duduk menumpang sekian lama, mereka berniat dan berazam bahawa satu hari mereka hendak membeli tapak rumah yang mereka duduki. Syukur Alhamdulillah, dalam tahun ini, pada penghujung tahun 1989 baru-baru ini, penduduk-penduduk berkenaan telahpun dapat berpakat dan membeli tanah berkenaan dengan harga lebih kurang \$40,000.00, dan mereka hari ini telah membuat pinjaman bank dan bayaran balik dalam masa lima tahun yang mereka buat adalah di antara \$70.00 sehingga \$75.00 sebulan.

Ini pada pendapat saya, adalah satu usaha oleh orang ramai sendiri yang patut mendapat perhatian dan galakan daripada Kerajaan dalam mana kita hendak mengatasi masalah perumahan. Mereka dengan usaha mereka sendiri dengan

latar belakang kewangan yang kurang. Kebanyakan mereka itu bekerja pesawah, ada yang bekerja sebagai buruh. Pendapatan tak sampai pun \$300.00 sebulan, tetapi mereka dapat berpakat dan menebus tanah yang mereka duduki supaya anak cucu mereka esok dapat duduk di atas tapak tanah mereka sendiri. Walau macam mana masalah itu tidak berhenti disitu kerana kedudukan rumah itu masih lagi berselerak berada di atas tanah yang berkenaan.

Jadi memandangkan perkara ini berdasarkan kepada perkara-perkara yang saya sebut tadi, saya rasa satu rancangan pemulihan kampung patut kita adakan di mana kita dapat membantu penduduk-penduduk berkenaan menyusun rumah mereka, meletak di atas lot-lot yang tertentu supaya diakhir rancangan itu penduduk-penduduk berkenaan bukan sahaja mempunyai rumah di atas usaha mereka sendiri, tetapi mempunyai rumah di atas tanah yang telah mereka dapati dengan bantuan yang diberi sedikit sebanyak oleh pihak Kerajaan. Jadi saya menyeru pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang supaya menimbang semula tentang masalah bagaimanakah kita hendak memberi galakan dan juga memulihkan keadaan kampung supaya penduduk-penduduk berkenaan mendapati keadaan kehidupan yang selesa.

Tuan Speaker, satu perkara lagi ialah berkenaan dengan kawasan pembangunan di sekitar kawasan Bagan Ajam, Bagan Lebai Tahir dan juga Paya Terbakar, di dalam KADUN Telok Ayer Tawar. Kawasan ini adalah kawasan yang amat pesat membangun dan oleh kerana kepesatan pembangunan itu, mereka menghadapi masalah aliran keluar air daripada kawasan-kawasan ini ketempat lain. Saya difahamkan bahawa kawasan berkenaan telah dibuat satu perancangan pada satu masa dahulu oleh pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai dalam tahun 1981 ataupun 1982. Masalah pengairan keluar itu memakan belanja. Kalau tak salah saya difahamkan ialah lebih daripada \$1.2 juta. Oleh kerana anggaran itu agak besar pada tahun 1981/1982 maka projek itu tidak dilaksanakan. Pada pandangan saya kalau pun sedikit-sedikit di jalankan projek masalah perparitan di kawasan berkenaan daripada tahun 1981/1982 sehingga sekarang tahun 1988 mungkin sudah 80% masalah ini dapat diselesaikan. Jadi saya menyeru kepada pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang supaya melihat semula masalah perparitan yang wujud di kawasan Bagan Ajam, Bagan Lebai Tahir dan juga Paya Terbakar.

Tuan Speaker, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua pihak terutamanya kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang yang telah selama ini bersungguh-sungguh untuk membangunkan kawasan terutamanya di kawasan luar bandar, khususnya di kawasan KADUN Telok Ayer Tawar. Saya juga mengucapkan terima kasih kepada jabatan-jabatan dan pegawai-pegawai yang selama ini membantu untuk menyelesaikan masalah-masalah yang dihadapi oleh rakyat. Saya cuma berharap pada tahun 1989, kita akan dapat mempertingkatkan lagi aktiviti kita dan kita dapat memberi lebih banyak khidmat kepada rakyat di negeri kita ini.

Tuan Speaker, saya memohon menyokong usul Y.A.B. Ketua Menteri berkenaan dengan Anggaran Pembangunan 1989.

Terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Tuan Speaker, saya bangun untuk membahaskan tentang usul peruntukan kemajuan untuk tahun 1989 yang telah dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri kelmarin.

Ucapan saya amat pendek dan berharaplah Ahli-ahli Yang Berhormat, khasnya Y.A.B. Ketua Menteri yang saya sangat-sangat menghormati untuk perhatian. Tuan Speaker, dalam ucapan Yang Amat Berhormat telah terus terang kepada semua rakyat bahawa Kerajaan Pusat telah lalai untuk memberi bantuan pemberian pertambahan hasil kepada Negeri Pulau Pinang. Kepada mereka yang menyual, jikalau sekiranya parti pembangkang yang memerintah Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan Kerajaan Pusat dengan memberi peruntukan, apa kemajuan yang boleh dicapai? Dari keterangan Y.A.B. Ketua Menteri bergantung kepada bantuan Kerajaan Pusat adalah tidak *realistic*. Y.A.B. Perdana Menteri juga mengancam hendak memberhentikan bantuan kepada Kerajaan Negeri Kelantan baru-baru ini. Jikalau tidak mahu tolong, siapa boleh tolong? Jangan takut Tuhan Yang Maha Kuasa akan tolong. Jadi janganlah bimbang seperti peribahasa Cina "*Chuan tau chiau thow sxe jan szet*" ertinya apabila kapal sampai ke pengkalan, ia akan selamat di jambatan, walaupun dalam pelayarannya, ia akan belayar secara serong-serong, ia akan betul.

Tuan Speaker, dalam Anggaran Perbekalan

ada menyentuh bahawa sebuah bandar satelit akan dimajukan di Seberang Perai Utara. Saya berminat menanya tentang butir-butir selanjutnya. Adakah peruntukan diberi untuk menjalankan kajian *feasibility*, dengan izinnya.

Tuan Speaker, banyak projek pembangunan telah dicadangkan oleh Kerajaan, misalnya jikalau kami melalui bandar Seberang Jaya, ditepi Jalan Tun Hussein Onn, terdapat papan iklan menunjukkan tapak hospital, tapak Balai Raya, Balai Polis, pusat bangunan Kerajaan dan lain-lain lagi. Papan tanda ini didirikan pada waktu Y.A.B. Perdana Menteri melawat ke Seberang Jaya sebelum pilihanraya 1986. Tapak-tapak ini telah menjadi hutan dan cuma boleh nampak kera-kera melompat di sana sahaja. Bilakah projek-projek tersebut akan dilaksanakan?

Tuan Speaker, saya dapati bahawa kemajuan sedang giat lancar di kawasan terpencil. Ini adalah satu kesan yang baik dan kami di sebelah sini menyokong penuh tentang projek-projek kemajuan dan bukan seperti apa yang telah dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Permatang Pasir bahawa kami tidak sokong projek-projek kemajuan. ... (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Itu pun dicabar.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Sekarang saya sokong.

Tetapi ada segelintir kumpulan telah melebihi bidangkuasa dengan menubuhkan sebuah jawatankuasa untuk meninjau dan membuat ulasan tentang projek-projek pembangunan yang akan dilancarkan. Tuan Speaker, perkara ini berlaku di kawasan Permatang Damar Laut, Tuan Speaker, saya sebenarnya suka menanya jawatankuasa ini dikuasai oleh siapa? Adakah jawatankuasa ini ditubuh mengikut Perlembagaan Negeri dan apa kuasa telah diperuntukan?

Tuan Speaker, saya juga ingat ini adalah satu perkara yang penting. Jawatankuasa ini akan bercampurtangan dalam pentadbiran harian badan-badan tertentu. Jikalau tindakan yang tidak sihat ini dibiarkan terus terus, ini akan merebak ke kawasan-kawasan lain dan ini

akan mendalamkan lagi krisis keyakinan. Satu jawatankuasa telah ditubuhkan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Siapa tubuh?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Saya tak tahu, fasal itu saya tanya.

Akhirnya Tuan Speaker, saya bersependapat dengan Ahli-ahli Yang Berhormat, baik pun dari pihak kami di sini dan pihak pemerintah berkenaan dengan bekalan asas seperti bekalan air dan elektrik. Halangan-halangan dan masalah-masalah yang ditemui, mesti diselesai oleh badan-badan yang berkenaan dengan secepat mungkin.

Sekian, itu saja.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Tak sokong juga. Cakaplah saya mohon menyokong. Ini tak betul, tak ikhlas, Tuan Speaker.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, sukaiah saya mengambil bahagian tentang perbincangan anggaran pembangunan bagi tahun hadapan.

Tuan Speaker, adalah jelas apabila Rang Undang-undang Perbekalan dan Anggaran Pembangunan 1989 telah dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri di Dewan pada beberapa hari yang lalu bahawa Kerajaan Negeri memang tiada peruntukan yang cukup untuk menjalankan pentadbiran negeri dan untuk mengadakan pembangunan yang diperlu dalam negeri ini. Sepertimana yang disebutkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri, keadaan ini adalah disebabkan oleh Kerajaan Negeri tidak upaya untuk mendapat hasil yang cukup dari sumber-sumber yang sedia ada, dan Kerajaan Pusat pun tidak dapat memberi wang kepada Kerajaan Negeri untuk pembangunan yang diperlukan khasnya pada dua tahun yang lalu.

Anggaran pembangunan untuk 1989 se-

banyak \$42.3 juta hanya satu cubaan cemas untuk memelihara kemudahan sosial dan asas. Kemudahan-kemudahan ini adalah satu anggaran yang susah untuk mencapai pertumbuhan ekonomi yang akan mengalakkan lebih banyak penyertaan sektor swasta, atau satu anggaran yang membolehkan negeri untuk menghadapi cabaran ketidakstabilan kedudukan kewangan antarabangsa masa kini. Sebanyak \$18.2 juta telah diperuntukan kepada Jabatan Ketua Menteri dan \$14.7 juta telah diberikan kepada Jabatan Kerja Raya dan jumlah dua jabatan ini ada \$32.9 juta yang telah hampir-hampir 80% yang diperuntukan kepada seluruh anggaran pembangunan yang berjumlah \$42.3 juta. Dari jumlah \$18.2 juta yang diperuntukan kepada Jabatan Ketua Menteri, \$7 juta adalah untuk Pihak Berkuasa Air dan sebahagian kecil atau *nominal* sebanyak \$4.4 juta untuk perumahan kos rendah. Dengan mengkaji kepada jenis-jenis peruntukan yang dicadangkan, kita dapati bahawa kegiatan pembangunan ekonomi yang terutama bagi Kerajaan Negeri bagi tahun hadapan adalah hanya untuk bekalan air dan penyelenggaraan jalan dan titi-titi dalam negeri ini. Hanya sebanyak \$9.4 juta yang begitu kurang digunakan bagi maksud pembangunan untuk mencapai pertumbuhan ekonomi.

Sepertimana yang diucapkan oleh Ketua Menteri, Kerajaan Negeri telah menganggap bahawa peruntukan sebanyak \$42.3 juta adalah adil dan berpatutan belaka dan anggaran ini adalah tertakluk kepada prestasi yang sebenar dari semua jabatan negeri sejak 10 tahun yang lalu. Dengan alasan-alasan yang diberi oleh Ketua Menteri, satu gambaran telah jadi bahawa jabatan negeri tidak perlu atau tidak ingin lebih banyak wang peruntukan lagi. Sekiranya diberi lebih banyak wang peruntukan jabatan negeri pun tidak mempunyai keupayaan untuk menggunakannya. Cara-cara Kerajaan Negeri untuk menyediakan anggaran pembangunan bagi tahun depan, ini langsung tidak boleh diterima. Seseorang biasa ditepi jalan pun faham bahawa menyediakan satu anggaran pembangunan mestilah tertakluk kepada keperluan dan bukan mengikut kepada peruntukan yang diberi pada sebelum tahun yang lalu, melainkan keadaan kewangan Kerajaan Negeri telah begitu terdesak dan oleh itu tidak boleh diharapkan untuk memberi apa yang kita anggap dia sanggup buat. Sebenarnya keadaan kewangan negeri atau Kerajaan begitu mendesak tetapi ia tidak ingin mengakui hakikat ini. Sekiranya Kerajaan Negeri

adalah satu organisasi perniagaan, ia akan diambil oleh *receiver*. Ketua Menteri juga mengakui dalam ucapan belanjawannya bahawa Kerajaan Negeri ini sedang menghadapi dilema kewangan. Kita tidak ada sebab mengapa mengesyaki kebenaran dalam ucapan pengakuan beliau, tetapi apa yang menghairankan kami, ialah Ketua Menteri memerlukan 20 tahun untuk mengatakan secara terbuka pengakuan itu.

Dua pengakuan yang dibuat oleh Ketua Menteri ialah pertama adalah jenis bahawa Kerajaan Negeri tidak sanggup mendapat lebih banyak hasil daripada sumber-sumber yang sedia ada dan keduanya adalah wajib bagi pihak negeri dan pusat mengadakan kajian semula ke atas peruntukan kewangan mengikut perlembagaan pada masa ini. Apa yang Ketua Menteri akui adalah bahawa mustahil bagi Kerajaan Negeri untuk mentadbir negeri dengan sumber-sumber sendiri. Dalam perkara lain sekiranya kita membiarkan Kerajaan Negeri mentadbir dengan hanya menggunakan sumber-sumber sendiri, Kerajaan Negeri akan menuju menjadi sebuah negeri yang bankrap, kerana negeri ini tidak dapat memperolehi hasil yang mencukupi untuk memelihara negeri ini dan jangan harap pula Kerajaan ada wang untuk membangunkan negeri ini. Jadi tidak hairanlah Kerajaan telah menggunakan alasan bahawa negeri ini tidak mempunyai sumber-sumber alam semula jadi untuk menerangi kesesakan kewangan dalam negeri ini.

Sebagai satu langkah untuk mengatasi masalah kewangan negeri, Ketua Menteri telah bercadang supaya Kerajaan Negeri diberi satu bahagian dari hasil pungutan Tol Jambatan Pulau Pinang. Kita tidak mempertikaikan bahawa cadangan ini memang berasas tetapi apa yang menghairankan ialah mengapa Ketua Menteri hanya buat cadangan ini selepas jambatan telah dibina dan digunakan? Kita mahu tahu mengapa cadangan ini tidak dikemukakan sebelum projek membina jambatan dimulakan ataupun pada masa itu Ketua Menteri hanya mahu mencatatkan kejayaan politiknya sendiri dan tidak peduli akan manfaat kewangan yang dapat diperolehi dari projek jambatan. Mungkin Ketua Menteri telah mencapai matlamatnya dari segi memajukan imej politiknya apabila Jambatan Pulau Pinang siap dibina tetapi dia telah gagal untuk mengeksploitasikan satu sumber hasil dalam negeri ini dan telah menyerahkan jambatan itu kepada Kerajaan Pusat dengan percuma. Walaupun Negeri Pulau Pinang adalah sebuah pulau

tetapi nampaknya ia tidak dapat mengeksploitasikan faedah-faedah dari sumber-sumber semula jadi.

Di bawah kepimpinan Ketua Menteri Pulau Pinang bukan sahaja hilang status pelabuhan bebas tetapi juga tidak dapat mengawal Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang ataupun mendapat apa-apa hasil dari pelabuhan. Pulau Pinang mungkin adalah satu negeri yang ulong-ulong di dunia yang tidak mempunyai ertinya mengawal pelabuhannya sendiri ataupun mendapat hasil dari pelabuhannya. Jadi sekiranya Kerajaan Negeri di bawah pimpinan Ketua Menteri adalah serius, dan berazam untuk mengambil usaha untuk mengkaji semula peruntukan kewangan mengikut syarat perlembagaan, menuntut sebahagian dari hasil pungutan Jambatan Pulau Pinang dan mendapat semula status pelabuhan bebas dan mendesak supaya dibahagikan hasil daripada Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang bagi tujuan mengatasi kesesakan kewangan dalam negeri ini. Kami dalam DAP akan memberi sokongan yang sepenuhnya kepada Kerajaan Negeri untuk mencapai tujuan-tujuan ini.

Terima kasih.

Tuan Speaker:

Siapa ingin mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Tanjung Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan usul Anggaran Pembangunan 1989. Anggaran Pembangunan 1989 sebanyak \$42 juta ialah yang besar sekali kalau dibandingkan dengan tahun-tahun kebelakangan. Purata perbelanjaan bagi tempoh 3 tahun dari 1986 hingga 1988 baharu sahaja \$27 juta setahun. Walaupun jumlah anggaran tahun hadapan ini besar, ia tidak beberapa memuaskan. Sepatutnya kita mesti mencapai prestasi yang lebih tinggi.

Kalau dibanding dengan cita-cita asal kita, kita mesti membentangkan suatu anggaran sebanyak \$113 juta atau mengikut anggaran lima tahun yang telah dipindah \$92 juta setahun. Untuk mencapai sasaran ini, sebenarnya kita mesti menunjuk suatu anggaran sebanyak \$380 juta untuk tahun 1989. Mengapa kita telah gagal? Mengapa kita tahun-tahun berturut-turut tidak mencapai objektif kita?

Mengapa dengan anggaran 1989 kita baharu mencapai 27% daripada Anggaran Harga Projek Pembangunan dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima, siapa yang salah?

Y.A.B. Ketua Menteri telah mengatakan bahawa selama dua tahun berturut-turut Kerajaan Pusat tidak dapat memberi bantuan dari pemberian pertambahan hasil kepada Negeri Pulau Pinang. Untuk tahun hadapan pemberian Kerajaan Persekutuan dianggarkan sebanyak \$11 juta sahaja. Kita perlu memperolehi lebih lagi pemberian-pemberian kewangan dari Kerajaan Pusat. Pihak Berkuasa Negeri pasti sedang berusaha. Tetapi, siapa yang patut turut "berlobby"? Kita ada 11 Ahli Parlimen, 6 terdiri daripada pembangkang di mana 2 ada di Kamunting, 1 yang telah kalah kerusi negerinya dan 3 ada di Dewan yang mulia ini.

Bolehkah 3 Ahli Parlimen Yang Berhormat di sini memainkan peranan mereka? Saya percaya sangat susah tak boleh. Bolehkah mereka, dengan izin "*deliver the goods*" untuk orang Pulau Pinang? Tak boleh..... (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Tak boleh.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Chian Heng Kai):

Penjelasan. Mahu *deliver the goods* — boleh, bukan tak boleh. Tunggu kita menjadi Kerajaan. Itu lah.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Mana boleh?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Ini elaun butalah.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Chian Heng Kai):

Itu pun saya ingat tak tahulah dia dari Gerakan atau MCA sekarang (gangguan).

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Barisan Nasional.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Penjelasan. Tentang penahanan ISA, adakah MCA menyokong penahan-penahan ISA?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, ini tak berkenaan dengan masalah yang kita (gangguan).

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Takut. Tadi *you* kata tak guna wakil-wakil di tahan di bawah ISA. Maksudnya adakah MCA menyokong penuh tahan ISA? Jawab! Takut! (gangguan).

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Ini tak berkenaan dengan masalah yang kita bahas.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Jawab! Takut? Adakah sokong atau tak sokong MCA? Awak pun seorang daripada Ahli Barisan Nasional. Memang UMNO sokong, memang Gerakan sokong, adakah MCA sokong? Jawab!

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Ini tak berkenaan dengan masalah yang kita (gangguan).

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Jangan takut! Jawab! Dia takut!

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Mahu *bully* buat apa?

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Bukan *bully*. Ini satu pendirian. Adakah MCA sokong?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

UMNO sokong.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

UMNO sokong, saya tahu, MCA?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Ini tak berkenaan.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Cakap!

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Kalau dia tak mahu jawab, minta Yang Berhormat dari Mak Mand'in jawab. Boleh jawab?

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Jawab. Ada sokong atau tak sokong?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker,.....(g a n g u a n).

Tuan Speaker:

Yang Berhormat-Yang Berhormat, Dewan ini bukan untuk soal jawab.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Bukan. Saya tahu Tuan Speaker, tadi Ahli dari Tanjong Bungah jadi hero nak kata wakil-wakil yang ditahan — tak guna. Adakah ini maksud MCA Pulau Pinang sokong tahanan ini? Baru saja masuk MCA. Cakap. Suarakan. Takut? Jangan keluar Dewan — cakap. Dalam Dewan ini mesti cakap.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker,.....(g a n g u a n).

Tuan Speaker:

Teruskan.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Oleh sebab mereka telah mengakui bahawa sebarang apa yang mereka membangkitkan di Parlimen, segalanya langsung ditolak. Mahu mengecualikan bayaran tol jambatan untuk motosikal pun Ahli Yang Berhormat dari kawasan Berapit kena merayu kepada Y.A.B. Ketua Menteri untuk bantuan.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Penjelasan. Tuan Speaker, saya nak tanya Ahli Yang Berhormat dari Tanjong Bungah tentang pemberian oleh Pusat Persekutuan pada Negeri Pulau Pinang. Adalah dicakap tadi Ahli Parlimen Pembangkang, adakah tugas meminta peruntukan itu saya nak tanya Ahli dari Tanjong Bungah adakah tidak Kerajaan Barisan Nasional Pulau Pinang pun Barisan Nasional komponen, pusat Kerajaan? Kalau Pusat Barisan Nasional tidak bagi wang pada negeri ini, apalah guna lagi menjadi Ahli Barisan Nasional di Pulau Pinang?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Kita pun tak faham, tak faham. Jalan.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

You tak faham. Dia faham.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

You faham tak?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Faham.....(ketawa).

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Lagi elok *you* baliklah. Dia faham. *You* tak faham.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, barangkali..... (gangguan)

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, apabila UMNO cakap, MCA faham, bila dia cakap MCA tak faham. Itulah masalah.

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Berapit (gangguan).

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tuan Speaker, penjelasan. Ya, saya nampak Ayer Itam dengan Tanjong Bungah, *action* saja gaduh, di luar dia baik. Tak apa.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Kawan baik, saya tahulah. Tetapi saya ada dengar Ahli dari Tanjong Bungah apabila ia masuk MCA, alasannya ialah sebab Gerakan gagal melaksanakan satu polisi *multi-racial*. Sebab itu dia masuk MCA. Itulah satu logik, siapa boleh faham, saya tak tahu. Sebab Gerakan majukan satu polisi, *multi-racial*. Dia masuk satu parti *chauvanistic*. Itulah fikiran Ahli dari Tanjong Bungah.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker untuk menjawab soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat Ahli dari Ayer Itam berkenaan dengan Ahli Parlimen Barisan Nasional yang ada juga di Parlimen. Memang Negeri Pulau Pinang tidak mendapat lebih pemberian Kerajaan Pusat, mungkin oleh sebab adanya terlalu ramai Ahli Parlimen Pembangkang yang kacau saja. Ini adalah dilema, rakyat Negeri Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Nampaknya saja Ahli dari Kawasan Tanjong Bungah kacau saja Barisan Nasional. Tanya Gerakan tengok, ada kacau tak kacau?

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Khoo Boo Yeang):

Tetapi nampaknya sikap rakyat Pulau Pinang akan ubah, rakyat Pulau Pinang akan ubah mengatakan (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Akan ubah. Akan sokong DAP terus.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Akan mengatakan bahawa dalam sistem Parlimen berdemokrasi di mana pihak pembangkang memang perlu — dua ahli Parlimen pembangkang sudah cukup. Mereka akan kata *two is enough*.

Tuan Speaker, kita sangat bergantung kepada hasil punca-punca Kerajaan Negeri sendiri untuk projek-projek pembangunan. Hasil untuk 1989 ialah \$16.6 juta dari wang pinjaman yang diperolehi balik dan \$9 juta dari bayaran ansuran bulan rumah-rumah murah. Kita akan menikmati lebih lagi pembangunan — lebih lagi rumah-rumah kos rendah, rumah perlindungan dan juga lebih lagi pembaikan kepada projek-projek yang sedia ada seperti lif-lif baru untuk Rumah Pangsa Padang Tembak iaitu kawasan Ahli Yang Berhormat Ayer Itam. Jikalau mereka yang telah bermanfaat, yang telah diperuntukan rumah murah Kerajaan, mempraktikkan tanggungjawab sibiik mereka dan membayar balik tunggakan sewa sebanyak \$7 juta sekali gus atau secara ansuran bulanan kita boleh juga mendapat hasil tambahan dari jualan unit-unit kedai seperti yang telah diminta oleh pekedai-pekedai di Padang Tembak dan dari Program Penswastan Perumahan.

Catalyst kepada pembangunan ialah industri pembinaan Majlis Perbandaran harus memberi segala pertolongan kepada pemaju, pekedai, peniaga dan lain-lain untuk lebih pembangunan, lebih perniaga, lebih peluang pekerjaan dan lebih kemewahan.

Di bawah Maksud P. 101 adanya empat Butiran No. 37 — Keluasan Muzium dan Balai Seni Lukis. Di sini kita perlu alat hawa dingin bagi dewan pameran untuk keselesaan orang ramai.

No. 49 — Kemajuan Bukit Bendera. Di sini jalan-jalan kecil sekitar bukit perlu dinaik tarafnya.

50 — Keretapi Bukit Bendera— Di sini, dewan menunggu dan membeli tiket perlu diperbesarkan dengan kemudahan-kemudahan moden, gerai-gerai yang berhawa dingin.

59 — Pembangunan Pelancongan — Jumlah anggaran lima tahun untuk empat butiran ini berjumlah \$6.9 juta mesti dibangunkan.

Majlis Perbandaran patut juga menyumbangkan tanggungjawabnya membantu membekalkan kemudahan-kemudahan asas dan infrastruktur kepada penduduk luar bandar seperti pasar dan kompleks penjaja yang menarik dan bersih, kompleks rekreasi, dan projek-projek jalan kampung, titi dan batu ubin tepi jalan. Projek-projek infrastruktur yang boleh menambatkan rezeki penduduk luar bandar.

Sehubungan dengan ini, saya ingin menanya Y.B. Ahli Exco Kenjaan Tempatan.

1. Bilakah pasar Tanjung Bungah yang dirancang di bawah Rancangan Malaysia Ketiga akan dilaksanakan?
2. Adakah padang rekreasi akan disediakan di tanah reklamasi Tanjung Tokong?
3. Adakah *bus shelter* akan dibekalkan untuk 4 *bus lay-by* yang baharu di siapkan oleh J.K.R. di Jalan Lembah Permai, Tanjung Bungah?
4. Bolehkah lampu-lampu dipasang untuk tempat-tempat melatih 'taici' di sekitar kawasan Tanjung Bungah, khususnya di Hillside dan Jalan Mount Erskine?
5. Apakah kerja-kerja yang akan dijalankan di kawasan tanah runtuh dan pembetung yang tersebut di Ladang Hong Seng?

Majlis Perbandaran haruslah juga melesen dan mengawal semua penjaja-penjaja dan memperbaiki kawasan penjaja dengan bekalan air dan lampu. Suatu tempat yang perlu bantuan ini ialah di Batu Ferringhi di sebelah berhadapan Hotel Golden Sands.

Suatu lagi projek yang Majlis Perbandaran

Pulau Pinang harus membangunkan ialah suatu perhentian taksi yang bertaraf antarabangsa di hadapan pasaraya Super Komtar. Saya penuh bersetuju dengan Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Telok Bahang bahawa tempat teksi di belakang Hotel Shangrila patut dibatalkan.

Untuk penyertaan Bumiputera yang lebih lagi dalam "*tourist trade*" Batu Ferringhi, saya yakin Unit Penyertaan Bumiputera akan juga menyediakan beberapa gerai-gerai perniagaan khas untuk kaum Bumiputera di Batu Ferringhi dan juga saya yakin Majlis Perbandaran akan menambah lagi gerai-gerai terhadap disebelah padang letak kereta Golden Sands.

Kemudahan-kemudahan Sukan — Negeri kita cuma ada satu jenis stadium sukan sahaja. Kepentingan untuk meninggikan taraf sukan mesti diberi perhatian yang serius. Projek-projek yang dicadangkan untuk *indoor* stadium dan satu lagi stadium di Sungai Ara mesti diberi keutamaan. Saya ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucap terima kasih kepada pihak Kerajaan atas peruntukan untuk suatu pusat sukan kegiatan air Tanjong Bungah yang telah dibina.

Berkenaan dengan Maksud P. 103 peruntukan haruslah diberi kepada penyenggaraan sungai dan tebing sungai di kawasan kampung perumahan, bukan sahaja di kawasan pertanian.

Tuan Speaker, petang semalam Yang Berhormat Ahli Kawasan Perai telah dijelaskan dengan sedihnya bahawa beliau tidak boleh menyelesaikan masalah-masalah kawasannya, yang telah gagal memberi apa-apa bantuan kepada penduduk-penduduknya yang tinggal di kawasan setingan-setingan, cuba membela seorang dua penduduk di Tanjung Tokong.

Saya ingin memberitahu kepada Yang Berhormat Ahli itu bahawa pemindahan penduduk-penduduk Tanjung Tokong ke Projek UDA telah dilaksanakan dengan licin dan sempurna. Saya mesti mengucap terima kasih kepada rakan bangku sekolah saya, ...(gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan. Adakah beliau sendiri terlibat dalam Tanjung Tokong isu itu? Adakah benar beliau terlibat dengan pemindahan dari kampung tersebut ke rumah pangsa itu?

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, memang saya sebagai Wakil Rakyat di sana sedang berunding dengan pihak UDA dan juga penduduk-penduduk di sana. (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Nampaknya tidak semua UMNO.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, seperti kata orang tua-tua, "Lain orang gatal, lain orang yang garu pula" (ketawa).

Tadi saya bilang saya nak ucap terima kasih kepada rakan bangku sekolah saya iaitu Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota yang telah memuji-muji UDA atas pampasan yang begitu lumayan katanya. Pemindahan itu dijalankan dengan sukarela. Tak ada paksaan. Masyarakat kita ialah suatu masyarakat yang bebas dan mesti ada beberapa daripada 150 keluarga yang menghadapi masalah dengan UDA.

Saya ingin menasihat Yang Berhormat Ahli Kawasan Prai jangan cuba main dengan api. Berkenaan dengan masalah seorang nelayan yang beliau sebut itu, suatu Balai Nelayan telah disediakan setahun sebelum pemindahan penduduk di jalankan di Kawasan Tanjong Tokong. Untuk pengetahuan Yang Berhormat Ahli itu, saya bersama-sama Yang Berhormat Ahli Seberang Jaya dan beberapa pegawai Kerajaan telah di- raikan oleh kaum nelayan di sana dengan tangkapan mereka sendiri.

Tuan Speaker, saya mohon menyokong.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad) :

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian membahaskan usul yang di bawa oleh Y.A.B. Ketua Menteri iaitu anggaran pembangunan 1989 berjumlah \$42,371,780.00 di mana anggaran yang telah diberi ini dari setahun ke setahun mengikut Rancangan Malaysia Kelima. Walaupun telah dianggap oleh pihak pembangkang tidak dapat dilaksanakan dengan begitu baik tetapi kita rasa Kerajaan Barisan Nasional

yang dipimpin oleh Y.A.B. Ketua Menteri melakukan kerja ini mengikut kata pepatah orang Melayu "Mengukur baju di badan sendiri, tidak pada badan orang lain" maksudnya di atas kemampuan Kerajaan.

Tuan Speaker, saya ingin mengucap tahniah kepada Y.A.B. Ketua Menteri dan juga pegawai-pegawai yang telah menyediakan anggaran ini di mana kalau kita semak satu persatu, menitikberatkan dalam segi pertanian dan pembangunan di kawasan luar bandar di samping tidak mengabaikan juga kawasan-kawasan bandar. Kalau kita lihat peruntukan-peruntukan yang telah ditetapkan hampir separuh daripada peruntukan yang telah disediakan adalah diperuntukan kepada Jabatan Pertanian, Jabatan Parit Taliair, Jabatan Haiwan, Jabatan Hutan dan Kebun Bunga. Ini membuktikan bagaimana hasrat Kerajaan Pulau Pinang untuk melaksanakan projek-projek yang berhubung dengan pertanian yang ada hubungkait dengan rakyat jelata. Dengan cara itu sahajalah dapat kita memberi bantuan-bantuan kepada petani-petani kita supaya mereka dapat memperbanyakkan produktiviti mereka iaitu hasil pengeluaran pertanian yang mencukupi dan di samping itu mungkin dapat kita menggunakan secara komersial ataupun secara perdagangan.

Sepertimana yang telah sama terbukti bahawa kawasan-kawasan tanah terbiar telahpun dipulih dan mungkin akan dipulih lagi dan hasil daripada pemulihan ini kita dapati telahpun terbukti dan nyata sekali sepertimana yang disebut oleh rakan-rakan saya yang lain. Jadi saya rasa tidak perlulah saya ulangi. Apa yang perlu kita buat sekarang ialah supaya semua tempat-tempat ini dikaji lagi dan diberi pengeluaran hasil yang lebih banyak supaya petani-petani kita ini menyedari bahawa Kerajaan kita benar-benar hendak menolong mereka.

Di samping itu saya juga suka menyatakan bahawa sepertimana rancangan-rancangan pembangunan di Negeri Pulau Pinang ini, seperti yang disebutkan oleh rakan-rakan saya juga, saya tidaklah hendak menyentuh keseluruhannya oleh sebab pembangunan ini perlulah saya menyentuh di kawasan Telok Bahang khususnya. Perkara ini telahpun saya bangkit beberapa tahun yang lalu, iaitu supaya rumah rehat atau tempat peranginan supaya orang ramai dapat selain daripada pelancong turut serta kerana tempat yang paling strategik sekali iaitu di menara bukit Jalan Tun Sardon di mana kita

dapati pemandangan indah. Kalau kita dapat membangun kawasan ini, dijadikan rumah rehat dan tempat peranginan, saya yakin orang-orang yang tidak berkemampuan dengan berjalan kaki sahaja mereka dapat sampai ke tempat yang tersebut dan dapat menikmati keindahan alam Negeri Pulau Pinang sama ada di kawasan-kawasan Bayan Baru dan juga kawasan Balik Pulau — pandangan yang indah termasuklah pandangan jauh seperti pandangan lautan di sekeliling Pulau Pinang ini. Perkara ini patutlah mendapat perhatian. Semoga dengan itu tidak perlu lagi ramai orang kita itu pergi naik ke Bukit Bendera memadamkan setakat menaiki bukit menara di Jalan Tun Sardon.

Di samping itu juga, ingin saya menyentuh berhubung dengan pembangunan di kawasan Pekan Telok Bahang yang sedang membangun dengan begitu pesat. Rasa saya patutlah kawasan ini dilengkapi dengan lampu-lampu jalan yang lebih banyak supaya pengindahhan sekeliling kawasan ini dan hasil daripada adanya sebuah hotel bertaraf antarabangsa telah nampak ramai pelancong-pelancong luar negeri dan juga pelancong-pelancong dalam negeri telahpun menumpu di kawasan ini. Kita yakin dengan adanya pembangunan-pembangunan yang lebih menarik, para pelancong akan menumpu di kawasan ini dan Kerajaan juga akan mendapat hasil yang lebih daripada apa yang ada pada masa ini. Saya juga ingin mengucapkan terima kasih kepada Majlis Perbandaran Pulau Pinang yang telah membina sebuah market atau pasar di kawasan ini dan di depan pasar itu pada masa dahulu selalu saya membangkitkan kerana semak-samun telah dibuat dengan begitu indah — dibersihkan kawasan itu dan ditanam dengan pokok-pokok dan diletakkan dengan permainan kanak-kanak. Saya harap di kawasan ini bukan sahaja perkara-perkara itu saja yang disediakan, patutlah dibanyakkan lagi dengan *landscaping* ataupun menanam pokok-pokok bunga supaya dapat menarik lebih ramai lagi penduduk-penduduk di kawasan itu khususnya dan juga pelancong-pelancong dapat berihat pada waktu-waktu tertentu.

Juga saya berharap dengan adanya pembangunan-pembangunan di kawasan Telok Bahang ini akan dapat pula memajukan lagi kawasan ini termasuklah juga seperti hasrat pihak L.K.I.M. yang hendak mengubah pusat pendaratan ikan supaya pusat ini dapat disegerakan kerana memandangkan pusat ini amat penting kepada nelayan Telok Bahang. Saya suka meng-

ingatkan bahawa kawasan ini terkenal dengan kawasan perikanan bukan sahaja pada masa ini tetapi semenjak saya di bangku sekolah lagi — Telok Bahang memang terkenal dengan pusat perikanan. Oleh sebab itu patutlah kita menjaga kawasan ini dan terus memperkenalkan kawasan ini sebagai kawasan tempat perikanan.

Di samping itu juga saya tidak lupa di dalam peruntukan pembangunan yang ditetapkan iaitu Peruntukan 115 Hal Ehwal Ugama di mana berhubung dengan perkara pembangunan Pusat Falak dan juga Pejabat Agama bagi kawasan Daerah Barat Daya atau Kawasan Balik Pulau. Perkara ini telah hampir 6 tahun dan telah beberapa kali saya bangkitkan di dalam Dewan ini dan peruntukan telahpun ditetapkan. Saya difahamkan tender telahpun dikeluarkan, batu asas telah diletakkan lebih kurang empat bulan yang lalu tetapi nampak seperti mana kita tanam pokok tidak tumbuh. Belum ada nampak sebarang perubahan ataupun usaha-usaha pembangunan dibuatkan, sedangkan batu asas telah diletak dan batu asas ini telahpun berkulat dan naik lumut. Saya khuatir mungkin kalau kita tidak membuat dengan segera dan tidak ada pengawasan mungkin ada orang yang akan pergi untuk mendapatkan nombor ekor. Oleh sebab itulah saya berharap supaya batu asas ini setelah diletak sepatutnya projek telahpun berjalan, tetapi malangnya sampai hari ini belum nampak bayang lagi. Jadi saya ingin tahu kontrak manakah yang telah dapat dan bilakah projek ini akan dimulakan? Yang kita dengar cuma tender telah ditutup. Jadi saya haraplah tidak ada lagi timbul soal ini kerana perkara ini menjadi cakap-cakap orang di kawasan saya. Jadi saya berharap dalam masa melihat anak bulan yang akan datang, dapatlah kita gunakan, tidak lagi kita buat di tepi jalan sepertimana setiap tahun.

Begitu juga Pejabat Agama. Pejabat Agama ini telahpun dibersihkan kawasan dan beberapa kali Jabatan Kerja Raya pergi mencucuk tanah dan membuat kajian. Tender juga telah dikeluarkan dan telahpun ditutup tetapi kita tak tahu sehingga hari ini keadaan begitu juga. Sedangkan Tuan Kadi kita telahpun bertukar, ganti yang lain dan bertukar, ganti yang lain, tapi pejabatnya belum siap. Kadi yang pertama bagi tahu saya — saya rasa bolehlah nak duduk pejabat baru, tetapi dia telah bertukar ke tempat lain. Jadi inilah sama ada baru ataupun lama masih belum dapat dilaksanakan.

Suka juga saya bangkitkan dan saya tidak

ingin selalu nak minta projek-projek baru kerana projek lama pun belum selesai. Sepatutnya saya difahamkan Pejabat Daerah Barat Daya pun amat teruk, lebih daripada 100 tahun. Plan telahpun dibuat semasa 5, 6 tahun dulu. Saya masih ingat semasa Tuan Pegawai Daerah, Encik Kamarudin Rani. Beliau telahpun membuat satu kertas kerja untuk menukarkan Pejabat Daerah ini. Hasil daripada laporan yang telah dibuat, Kerajaan telah membuat satu plan untuk membangunkan Pejabat Daerah yang baru tetapi oleh sebab masalah tanah yang berlaku di Pondok Upeh maka rancangan ini lenyap begitu sahaja. Saya harap perkara ini akan dapat perhatian pihak Kerajaan untuk pembangunan kawasan Balik Pulau. Kawasan Balik Pulau ini memang terkenal iaitu satu kawasan pelancongan terutama sekali di musim durian kerana durian ini paling enak sekali kalau kita bandingkan dengan kawasan-kawasan lain dan menjadi sebutan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Durian Siam.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Durian Siam tidak berapa sedap. Kawasan Balik Pulau lagi s e d a p (ketawa).

Jadi macamana rakan saya sebut daripada "Siam" ini, teringatlah saya sebutan daripada kawasan saya tadi dari segi pertanian kita nak melawat sambil belajar, eloklah perkara ini disegerakan supaya dapat kita belajar daripada hasil (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Nak pergi mana?

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Terpulanglah kepada Pengerusi Pertanian dengan persetujuan dengan Y.A.B. Ketua Menteri nanti. Jangan takut, kalau pihak pembangkang nak pergi sama kita akan bawa. Kita dah bawa duluan? Baru-baru ini kita dah bawa pergi ke Greece dengan Cyprus. Kita dapati di sana dalam satu muzium itu ada seperti rakan kita (ketawa). Jadi kita masih ingat ke mana-mana

kita pergi.

Dalam soal pembangunan ini juga, saya suka bangkit berhubung dengan rakan-rakan kita yang bersungut berkenaan dengan pembangunan pusat serbaguna sukan. Baru-baru ini kita dapat melawat di Fremantle. Kita dapati tiap-tiap satu projek perumahan ada Balai Raya. Pusat Kegiatan sukan dalam yang kita agak amat penting. Kalau boleh setiap projek perumahan di negeri kita ini diadakan sama dengan keadaan ini. Saya ingat perkara ini kita boleh dapat nasihat daripada Majlis Perbandaran Seberang Perai sebab Majlis Perbandaran Seberang Perai membawa Jurutera, dan Juru Aki-teknya. Ini dapat menunjukkan bagaimana lawatan yang kita buat itu memberi faedah kepada orang ramai. Kalau boleh kita pergilah, tetapi ke tempat lain pula.

Jadi saya harap setiap kampung patut diadakan pusat kegiatan yang sedemikian ini supaya kita dapat melatih terutama belia-belia dan beliawanis kita supaya mereka bergiat dalam sukan. Sukan ini amat penting. Kita tahu sekarang di mana-mana juga kita dapati ada permainan sukan. Seperti sekarang pertandingan antarabangsa sepak takraw iaitu sukan kebangsaan kita, telahpun terkenal bukan sahaja setakat nasional tetapi diperingkat international atau antarabangsa.

Banyak perkara yang saya nak bercakap, tetapi oleh kerana masa tidak mengizinkan, saya suka mengucapkan terima kasih terutama kepada Jabatan-jabatan Kerajaan Pusat. Walaupun kita dapati peruntukan-peruntukan Kerajaan Negeri seperti yang dianggap oleh pihak pembangkang tidak dapat dijalankan dengan begitu baik, sebenarnya bukan sahaja peruntukan daripada Kerajaan Negeri melalui Menteri-Menteri Pusat kita dan juga Menteri-Menteri daripada Pusat yang datang berdialog dengan kita semasa kita adakan Majlis dialog dan kadang-kadang kita merayu dan memohon dengan cara tidak langsung di beri peruntukan khas. Jadi mungkin perkara ini parti pembangkang tidak tahu, sebab itu bukanlah pembangunan Negeri Pulau Pinang ini mendapat peruntukan daripada Kerajaan Negeri sahaja pada hal daripada Kerajaan Pusat. Anggapan daripada pihak pembangkang bahawa Kerajaan Pusat tidak memberi bantuan adalah tidak begul sama sekali. Selalu bila kita jemput Menteri datang ke kawasan kita, kita berdialog, kita dapat peruntukan — kalau tak banyak, sedikit. Kecualilah kalau pihak pembangkang

ini kerana pihak pembangkang ini susah nak dapat. Dia nak jumpa pegawai pun tak mahu. . . (gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Pegawai-pegawai Kerajaan bukan pegawai-pegawai pembangkang.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Dia tidak mahu berbaik-baik dengan pegawai Kerajaan. Dia tahu hentam sahaja. Dia tak tahu apa dia hentam. Kita selalu berunding sebab itu saya tak mahu bercakap banyak. Kawasan saya telah banyak yang terlaksana. Saya tak mahu bercakap fasal Jabatan Parit dan Taliair. Ini empat buah titi siap nak di buat di kawasan saya. Tak payah saya sebut di sini. Saya berunding dengan pegawai berkenaan. Inilah kita hendakkan perhubungan dengan pengerusinya, dengan kakitangan — kita dapat. Tak payah nak bawa dalam Dewan ini. Kita buat sendiri-sendirilah dan banyak lagi perkara yang saya tidak perlu sebut di sini — PERNAS buat hotel di sana, diberi surau, diberi sekolah agama, dan lain-lain sebab dia nak bangun di kawasan saya, saya tolong dia, dia tolong saya balik. Kemudian kita kena bantu-membantu di antara satu sama lain, "Ibarat aur dengan tebing".

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Penjelasan sedikit.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Boleh! boleh!

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Macam mana cara kamu membantu PERNAS untuk membina Hotel Mutiara itu?

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Marilah jumpa saya.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Macam mana cara?

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Itu kena jumpalah, kena ambil petua. Ramai kawan-kawan saya bertanya — dalam banyak-banyak ini siapa orang lama? Saya lama. Macam mana boleh nampak macam orang baru? (Ketawa). Mari belajarliah. Kalau orang tua-tua kampung kata, kena bawa 'bekas sireh'. Kita bagi tahu lah. Senang, banyak petuanya. Petuanya kita mesti jadi "Anur dengan tebing", — bersatu, bergantung di antara satu dengan yang lain. Janganlah kita 'keteh', kalau 'keteh-keteh' dia rebahlah. Sebab itu saya haraplah nasihat kepada pihak pembangkang kalau nak belajar macam kata Wakil Yang Berhormat Bagan Jermal datang jumpa saya. Tak payah apa-apa lagi, tak payah kita bisung-bising dalam Dewan ini. Kita boleh bagi petua.

Akhir sekali saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua kakitangan dan pegawai-pegawai Kerajaan yang telah selama ini memberi kerjasama khasnya kepada saya, bukan kawasan saya sahaja, juga di projek-projek di Negeri Pulau Pinang dan banyak orang-orang daripada Pulau Pinang ini mencari saya di Balik Pulau. Bukan saja wakil daripada Tanjong datang mencari saya tetapi wakil Sungai Pinang juga. Di kawasan ini ada orang-orang yang datang daripada parti pembangkang, dia pergi sampai Balik Pulau — tidak kira keturunan. Kata Cikgu Yahaya — mereka pergi cari..... (gangguan).

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Penjelasan, saya ada juga dapat pengaduan daripada orang-orang ramai bahawa susah mahu dapat berjumpa dengan Cikgu ini.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad) :

Itu bila saya pergi melawat ke luar negeri. Itu susah nak jumpa.

Jadi akhir sekali saya ucapkan terima kasih dan saya memohon menyokong usul yang dibawa oleh Y.A.B. Ketua Menteri bagi anggaran pembangunan.

Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker:

Sekarang saya akan menjemput pencadang untuk mengulung.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam bahas usul saya untuk Anggaran Pembangunan tahun 1989. Nampak saya biasa Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan ini menyokong dengan usul saya dan bukan telah dibangkang dengan anggaran yang kita telah bawa untuk perhatian Dewan ini untuk pembangunan tahun 1989. Seperti biasa Yang Berhormat Ahli-ahli mengambil peluang dalam perbincangan dua hari ini lagi bawa beberapa perkara atau beberapa projek-projek yang kita mesti jalankan kalau kita ingin hendak capai "ekspektasi" rakyat.

Ini diterangkan sebab yang wujud sebenarnya ialah harapan rakyat kita terhadap Kerajaan adalah besar sekali dan rakyat mahukan Kerajaan membuat tambahan baik. Oleh itu kami dalam Kerajaan sentiasa berusaha untuk sedaya upaya untuk meningkatkan lagi perkhidmatan Kerajaan supaya mencapai prestasi yang lebih cemerlang dan lebih besar untuk menampung keperluan rakyat. Selaras dengan kehendak-kehendak dan cita-cita rakyat yang diwakili oleh Yang Berhormat Ahli-ahli dalam Dewan ini semua mesti faham Kerajaan hanya boleh berkhidmat dengan diselarasakan mengikut keupayaan kewangan yang kita ada dan yang diperuntukkan oleh jabatan-jabatan yang berkenaan untuk tahun 1989. Sungguhpun banyaklah perkara yang dibawa yang tidak berkaitan dengan usul saya dan di dalam Kertas Bilangan 12 dan Kerajaan selalu mengesahkan pegawai-pegawai dan kakitangan untuk memaksimumkan prestasi mereka dan bekerja bersama-sama dengan Wakil Rakyat dan rakyat sendiri yang mana membolehkan bagi melaksanakan projek-projek yang ditentukan.

Tuan Speaker, saya boleh pecah apa-apa perkara yang telah dibawa di dalam Dewan ini dalam perbincangan yang dibawa oleh Ahli-ahli Yang Berhormat ialah kita dapat pandangan yang berkaitan dengan dasar-dasar Kerajaan dan pandangan daripada Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan ini berkaitan dengan macam mana pegawai-pegawai Kerajaan dan Jabatan-jabatan Kerajaan yang telah melaksanakan projek mereka.

Kita telahpun dengar pandangan yang mengikut khabar angin. Pertamanya saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Ahli-ahli Kawasan di dalam Negeri Pulau Pinang sebablah tahun ini menunjuk yang lebih baik. Yang Berhormat Ahli-ahli sesungguhnya telah berhubung dengan rakyat di dalam kawasan mereka dan mendapat tahu kesusuhan mereka, aspirasi mereka dan ini telahpun dijawab balik di dalam Dewan ini. Perkara-perkara tersebut Kerajaan tentulah mengambil perhatian dan tindakan yang bersesuaian berikut kedudukan kewangan kita. Tetapi berkaitan dengan perkara-perkara dasar Kerajaan sahaja boleh mengambil perhatian untuk diperimbangkan oleh pegawai-pegawai yang telah dibawa dalam perhatian Dewan ini. Saya ingat semua Yang Berhormat Ahli-ahli di dalam Dewan ini bersetuju dengan saya, apa-apa perkara yang dibawa sahaja mengikut khabar angin. Itulah kita boleh ketepikan — ini sahaja nak buang masa Dewan ini.

Kali ini saya pun ingin nak berucap terima kasih kepada Yang Berhormat Ahli-ahli di depan saya, pihak parti pembangkang sebablah nampak saya telah ubah sedikit tanggungjawab mereka. Seterusnya Yang Berhormat Ahli Kawasan Bagan Jermal, Ahli Kawasan Ayer Itam dan mereka pun telah mengambil langkah yang positif yang mana apa yang dibetulkan atau digunakan, mereka menyokong penuh dengan apa yang Kerajaan telah dijelaskan. Saya harapkan ditempatkan yang lebih sesuai, Yang Berhormat Ahli Kawasan Ayer Itam — bukan Ahli Dewan Undangan tetapi sebagai Ahli Parlimen — bolehlah bawa di dalam Dewan Rakyat macam mana pemberian-pemberian untuk Negeri Pulau Pinang dapat ditambahkan. Saya saja sebut perkara ini sebab jika kita dapat menyokong, bukan sahaja daripada Yang Berhormat Ahli-ahli Kawasan dalam Barisan Nasional, tetapi sokongan sepenuhnya daripada parti pembangkang dan sebulat suara di mana-mana mesyuarat yang penting yang mana saya menjalankan kerja saya bukan untuk mendapat gambaran di surat khabar atau di mana-mana. Banyak perkara-perkara yang dijalankan dan banyak cadangan kita buat, kita mesti berunding dengan Kementerian berkenaan dan kita mestilah mengumpul apa yang kita mahu dengan apa yang telah dipohon oleh lain-lain negeri dan barulah kita boleh mencapai tujuan yang kita laksanakan projek-projek untuk seluruh Malaysia untuk menaikkan taraf — bukan saja di dalam Negeri Pulau Pinang tetapi taraf hidup di dalam seluruh Malaysia.

Tuan Speaker, kalau tidak biasa dengan apa yang di jalankan telah ditolak oleh Kerajaan Pusat. Dari masa Yeap Ghim Guan ke masa Teoh Teik Huat, DAP selalu bangkang-bangkang. Sebab itu satu contoh Jabatan yang kita ada hari ini telah dibina oleh Kerajaan Pusat. Sebab masa kita cadang untuk membina jambatan, parti pembangkang berkata Kerajaan Negeri tidak kuatkuasa. Sampai hari ini pun jika parti pembangkang faham, dengan apa yang mereka bawa dalam Dewan Undangan ini, mestilah ambil perhatian dan pertimbangan bila Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan berbincang dasar-dasar atau membincang jadual untuk membaiki taraf Negeri Pulau Pinang berbanding dengan negeri-negeri lain dan mereka faham bila mereka telah menyokong dengan kita — senang dan kuat kita, bila kita bawa perkara untuk perhatian Kerajaan Pusat. Sebab itu saya ucap terima kasih kepada Yang Berhormat Ahli Kawasan Ayer Itam.

Tuan Speaker, tetapi mengikut biasa Yang Berhormat Ahli Pengkalan Kota pandai ulang balik, macam rekodlah. Beliau selalu terkejut dengan projek KOMTAR. Ini kita tahulah selepas Yang Berhormat Ahli Kawasan Berapit kata, DAP sekarang bukanlah ikut fikiran penjajah. Sebab itu kalau kita nak ingat apa gajah putih, kita mesti mengikut fikiran dan kebudayaan yang ada di dalam Asia. Beberapa kali Yang Berhormat telahpun sebut Negeri Thailand. Kebudayaan di tempat itu gajah putih ialah satu perkara yang baik, yang setia dan yang elok. Bukan fikiran penjajah.

Tuan Speaker, ini saya terima. Kelmarin saya telahpun jawab tetapi mereka tidak bagi peluang. Hari ini saya ingat sahabat-sahabat kita dalam Dewan ini Yang Berhormat duduklah bagi peluang saya bercerita.

Tuan Speaker, apa yang telah jadi ialah KOMTAR adalah satu projek yang lebih baik digunakan bagi lain-lain projek masa sekarang dan ini projek pun boleh kata telah berjaya sampai kedua peringkat yang kita capai. Kita tahu KOMTAR ada lima peringkat. Saja kita berjaya dua peringkat. Ini satu projek yang besar, yang ambil masa. Kalau masa dulu, sepuluh tahun dahulu kita tidak jalankan projek itu, hari ini orang hari-hari pergi ke KOMTAR tidak kepentingan mereka masa sekarang. Tetapi sepuluh tahun sampai sekarang masa saya kata dari Yeap Ghim Guan ke Teoh Teik Huat mereka bangkang — bangkang selalu, nak gagal dengan

projek-projek Kerajaan yang ingin melaksanakan. Baru-baru ini Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota telah mencadang — baiklah kita sekarang mesti jaga dengan orang yang terlibat. Ini menjadi dasar Kerajaan. Tak payah Yang Berhormat Kawasan Pengkalan Kota sebut lagi dengan dasar yang mana Kerajaan ada satu dasar yang semua (g a n g g u a n).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat) :

Boleh saya bagi penjelasan!

Ketua Menteri:

Semua orang rakyat yang terlibat dengan projek-projek pembangunan Kerajaan tentu Kerajaan dengan adil dan patut memberi peluang kepada mereka untuk pindah ke satu tempat lain yang mana bolehlah duduk dan cari kehidupan yang sesuai. Itu dasar Kerajaan Barisan Nasional. Kalau hari depan, haraplah satu hari DAP barangkali pun boleh jadi Kerajaan. Kalau DAP lagi ada hidup dan mereka pun ada dasar yang serupa kita yang mana berikut adil dan patut. Orang ramai yang terlibat oleh projek-projek pembangunan Kerajaan, mestilah mendapat peluang berpindah ke tempat lain dan mendapat kehidupan yang lebih sesuai tetapi, apa yang telah terjadi ialah perjanjian yang kita di buat dengan 902 penduduk-penduduk yang terlibat dalam projek KOMTAR tidak serupa dengan apa yang terjadi di dalam Tanjong Tokong yang mana projek UDA dijalankan bukan oleh Kerajaan Negeri atau oleh satu Badan Kerajaan Negeri tetapi satu projek UDA yang agensi Kerajaan Persekutuan.

Tuan Speaker, sungghupun masa orang yang terlibat di dalam Tanjong Tokong pindah ke rumah-rumah baru, saya sendiri tidak nampak ada campur tangan. Tetapi bila projek UDA di Tanjong Tokong telah dicadangkan sampai hari ini, selalu Kerajaan Negeri telah mengambil perhatian dan Kerajaan Negeri pun selalu ada dalam perbincangan untuk faedah rakyat (g a n g g u a n).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan, Tuan Speaker.

Ketua Menteri:

..... Boleh kata semua pegawai-pegawai yang berkaitan dengan UDA ialah pegawai-pegawai yang bekerjasama dengan saya. Beberapa tahun dahulu dari masa Tan Sri Yaacob Hitam sekarang dan beberapa pegawai UDA telah bekerja dalam Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Tuan Speaker, tak payah DAP campur tangan sebab ini telah selesai dengan baiknya tetapi contoh yang kita dapat di Tanjong Tokong tidak serupa dengan masalah yang ada di tapak KOMTAR. Sebablah bila yang kita ingin berhubung dengan rakyat yang terlibat, DAP masuk, kacau-kacau. Apa yang jadi, adalah baik pun dimula-mula ada 4,035 orang yang telah terlibat tetapi masa setakat November tahun ini 1988 — 2,498 orang telah diberi kemudahan dan berpindah dan yang baki sebelum pemindahan ialah 1,537 orang. Kita harap Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota sesungguhnya boleh menolong dengan Kerajaan untuk pindah mereka ke tempat-tempat yang sesuai berkenaan dengan perjanjian yang kita telah buat dengan mereka bila projek ini telah dicadangkan dan telah dilaksanakan.

Tuan Speaker, kalau kita dapat satu sikap Wakil Rakyat serupa itu dan saya ingat, cepat kita boleh jalankan lebih banyak projek untuk faedah rakyat kita dalam Negeri Pulau Pinang. Yang Berhormat daripada Kawasan Pengkalan Kota dan Yang Berhormat dari Kawasan Bagan Jermal telah pun membawa masalah J.K.K.K. dan ini ditunjukkan Yang Berhormat Ahli-ahli mestilah sesungguhnya selepas Dewan ini berhubung dengan sahabat saya Yang Berhormat Ahli Kawasan Telok Bahang untuk belajar sedikit pengalaman beliau. Kita mesti faham dalam Negara Malaysia Kerajaan kita adalah di beberapa pihak dan beberapa bidang — pihak Persekutuan, pihak Negeri dan pihak Kerajaan Tempatan dan bidang berikut adalah mengikut beberapa jawatankuasa atau agensi-agensi yang kita ada.

Bila Yang Berhormat daripada
(berhenti sekejap). Dr. Lim Boon Sho
....(gangguan).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Ahli Kawasan Sungai Bakap.

Ketua Menteri:

Terima kasihlah. Saya ingat dia Bukit Gedung sebab itu saya cari yang mana Bukit Gedong — Tak ada Bukit Gedong. Beliau telah membawa perkara mengenai tapak sisa-sisa toksid. Ini tidak termasuk dalam anggaran kita — langsung tidak ada.

Dalam jawapan-jawapan yang kita telah bagi keterangan dalam soalan-soalan lisan, kita telah kata perkara ini terlalu awal tetapi telahpun dibangkit dalam Dewan ini. Perkara ini ada sangkut dengan kita. Ini balikkah kepada Kerajaan Persekutuan. Kita ada beberapa perkara yang berbangkit mengenai dengan pasar baru yang kita mahu, rumah riha di Jalan Tun Sardon, lalu-lintas, kampung contoh dan lain-lain. Perkara yang berkaitan dengan Kerajaan Negeri sesungguhnya kita ambil pertimbangan dan perhatian. Tetapi kalau perkara ini atau projek ini berkaitan dengan agensi-agensi atau Badan-badan Berkanun atau Kerajaan Persekutuan atau Kerajaan Tempatan dan Kerajaan Negeri saja boleh berhubung dengan pihak-pihak atau lapisan-lapisan Kerajaan yang kita ada untuk mencapai persetujuan semua untuk menjalankan satu projek. Itu ambil masa.

Tuan Speaker, berkaitan dengan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung yang mula-mula ialah Jawatankuasa Keselamatan Kampung dan ditambah lagi satu 'K' iaitu 'kemajuan' di tahun 1975. Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung ini telah ditubuhkan bagi mematuhi arahan ketiga tahun 1963. Dalam usaha-usaha menyediakan satu institusi rasmi yang menghubungkan rakyat dengan Kerajaan dan saluran bagi mendorong penglibatan rakyat dalam usaha-usaha pembangunan negara. Saya harap Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota bolehlah menghantar satu salinan surat yang beliau sebutkan jika bukan khabar angin dan kita boleh siasat. Tetapi apa yang jadi bila Kerajaan telah memilih dengan Ahli-ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung mereka ialah untuk sebahagian rakyat yang kita ada di dalam kampung-kampung yang kita harap boleh bekerjasama dengan pejabat-pejabat atau pentadbiran Kerajaan. Inilah di bawah kajian dan kawalan Pegawai Daerah tetapi bila beliau hantar surat kepada siapa-siapa yang bawa perkara barangkali merekapun bangga mereka ialah ahli UMNO. Dia pakailah satu surat UMNO tetapi dia bukan wakil UMNO yang jawab, tetapi dia sebagai wakil UMNO dalam Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kam-

pung yang jawab sebagai ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung.

Tuan Speaker, ini bukan khabar angin. Saya pun tidak tahu bila Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota hantar surat itu kita boleh tinbang dan kita boleh kaji dan barangkali pun kita boleh suruh dengan ahli-ahli yang akan datang jawablah sebagai Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Tujuan penubuhan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung ialah(gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, saya sekarang bagi surat tersebut.

(Surat diambil oleh Setiausaha Dewan dan diberi kepada Y.A.B. Ketua Menteri).

Ketua Menteri:

Wah, ini cepat sekali(ketawa). Ini betulka?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Photostat copy.

Ketua Menteri:

Ada affidavit?

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Apa ini?

Ketua Menteri:

Saya tahulah Yang Berhormat Ahli Kawasan Ayer Itam, saya tidak tanya macam itu jauh tetapi kalau nak main — kita boleh main. (Surat dibaca).

Syed Mohd. Aidid, Ketua UMNO, Bahagian Bukit Bendera. Tuan Speaker, nampak saya beliau tulis bagi pihak Setiausaha, Pihak Berkuasa Air, Pulau Pinang.

“Selain daripada itu adalah difahamkan bahawa Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang telahpun meminta penduduk-penduduk

yang berkenaan menghubungi... .”

Saya ucap terima kasih kepada Syed Mohd. Aidid tetapi ini tidak ada berkaitan dengan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung(gangguan).

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Ini permohonan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

UMNO minta.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Apa UMNO minta? Surat yang ditulis oleh Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung dan dia reply oleh UMNO.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya tahu Tuan Syed Mohd. Aidid, bukan saja orang berkenaan. Beliau pun seorang yang bijaksana dalam UMNO. Saya haraplah beliau boleh ambil perhatian perkara sensitivity — Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota. Saya haraplah masa depan Ahli Yang Berhormat Kawasan Pengkalan Kota tak payahlah lagi — tarohlah DAP.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, ini bukan masalah sensitivity, tetapi ini adalah satu masalah keadilan.

Ketua Menteri:

Saya lagi nak jawab masalah Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung dan pengwujudan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung adalah merupakan satu usaha untuk memudahkan penyelerasan penyertaan penduduk kampung dan proses pembangunan. Oleh itu, Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung adalah sebagai nadi dan teras kepada dasar pembangunan masyarakat luar bandar dan juga sebagai badan perantaraan di antara rakyat dengan Kerajaan dan keanggotaan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung hendaklah tidak melebihi 17 orang termasuk Pengerusi dan Setiausaha. Adalah diharapkan seorang wakil

wanita dan seorang wakil belia dalam masyarakat berbilang kaum dan seorang dari ahli adalah daripada kaum **minority**. Pemilihan Pengerusi Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung adalah melalui lantikan oleh Y.A.B. Ketua Menteri dengan diperakukan dengan sokongan sebuah Jawatankuasa Pemilihan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung di peringkat daerah yang dianggotai oleh Pegawai Daerah.

Tuan Speaker, badan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung ini telah diubahsuai beberapa kali dalam 10 tahun di mana Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung telah ditubuhkan. Bila kita ubah organisasi Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung, tujuan kita ialah macam mana pentadbiran bolehlah berhubung lebih rapat lagi dengan rakyat dan baru-baru ini melalui Rancangan SEMARAK. Saya telahpun menyeru Setiausaha Kerajaan Negeri untuk mengkaji semula dengan D.O.-D.O. Bolehkah kita mengumpul 123 Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung yang kita ada masa sekarang mengikut kawasan-kawasan 'Projek Ikhtiar' mengikut kawasan SEMARAK? Nampak kita masa tahun yang akan datang, tahun 1989, kita tidak boleh sedia untuk mengubah, tetapi tujuan kita nak ubah dengan ini ialah di mana kita mesti bekerja rapat dengan rakyat dan saya harapkan Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Undangan dalam kawasan mereka bekerjasama dengan Ahli-ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Tetapi tujuan Kerajaan ialah kita harap boleh dapat lagi banyak Ahli-ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung dan kalau kita harap 17 tahun akan datang lagi banyak orang dalam kampung-kampung yang terdapat pengalaman bekerjasama dan bekerja rapat dengan Kerajaan dengan tujuan yang kita boleh bawa faedah kepada mereka khususnya projek-projek kecil yang mesti diambil perhatian segera.

Tuan Speaker, sebab itu saya harapkan Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Undangan bekerjasama dengan rakyat, dengan badan rakyat sebagai Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung dan dengan pentadbiran sebagai D.O. untuk kita melaksanakan projek-projek yang kita ada (gangguan).

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Bagi peluanglah oleh kerana kita mahu bekerjasama dengan Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung tetapi Jawatankuasa

Kemajuan dan Keselamatan Kampung tidak mahu bekerjasama dengan kita. Saya boleh beri satu contoh, Tuan Speaker, apabila saya menulis surat kepada semua Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung dalam kawasan saya, minta mereka hantar apa-apa cadangan untuk projek-projek kecil, kecuali satu Jawatankuasa J.K.K.K. saja yang ada menulis surat kepada saya, lain semua langsung tidak ada. Itu Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung pun datang dari UMNO juga. Tetapi saya tidak mahu bagi tahu siapalah nanti itu takut kena pecat dari UMNO . . . (ketawa).

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, belum pun perkara ini berbangkit, saya telah kata selepas Dewan ditangguh, Yang Berhormat Ahli Kawasan Berapit bolehlah berjumpa dengan Yang Berhormat Ahli Kawasan Telok Bahang dan mengikut pengalaman mereka dapat tahu macam mana Yang Berhormat Ahli Kawasan Berapit berhubung rapat dengan Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Apa yang saya dapat tahu rakyat baik daripada pihak Kerajaan, mahupun parti pembangkang, jika boleh, mereka tentu mahu lagi lebih dan berikutlah setakat kewangan kita saya harap dengan kerjasama pihak Kerajaan dan parti pembangkang. Sesungguhnya kita boleh melaksanakan projek-projek yang telah ditentukan dalam Anggaran Pembangunan untuk tahun 1989 dilaksanakan dengan jadual. Tetapi pun saya harap kita mesti siap sedia jika ekonomi dunia telah dibaiki dan kita mendapat lebih pemberian daripada Kerajaan Pusat. Kita siap sedia melaksanakan lebih projek-projek untuk rakyat kita.

Sekian terima kasih.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini meluluskan perbelanjaan sebanyak \$42,371,780.00 yang tertunjuk di dalam Anggaran Pembangunan Negeri Pulau Pinang 1989 yang dibentangkan sebagai Risalah Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Bilangan II Tahun 1989 dan menetapkan bahawa jumlah wang tersebut hendaklah dipergunakan bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan di dalam Anggaran Pembangunan 1989 itu dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya'.

(Ya)

Yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

(Ya) sebulat suara.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguh sehingga 2.45 petang.

Dewan ditangguh pada jam 1.33 tengahari.

Dewan di sambung pada jam 2.51 petang.

Tuan Speaker :

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan di-sambung semula.

(B) Usul daripada Y.A.B. Ketua Menteri.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan:

"Bahawa Dewan ini, seperti yang dipersetujui oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan Malaysia, meluluskan wang sebanyak \$9,200,000.00 dipindahkan dari Kumpulanwang Pembangunan Negeri, Tahun 1988, kepada Akaun Hasil Negeri Yang Disatukan pada tahun yang sama dan mengusulkan bahawa jumlah wang tersebut hendaklah digunakannya semata-mata bagi tujuan pembayaran balik pinjaman, yang dikenakan dan perlu dibayar kepada Kerajaan Persekutuan dalam tahun 1988."

Tuan Speaker, pemindahan yang dicadangkan akan membolehkan Kerajaan Negeri membayar balik pinjaman dan faedah yang sepatutnya dibayar kepada Kerajaan Persekutuan. Pemindahan ini adalah perlu disebabkan oleh Seksyen 2(iii) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, yang memerlukan supaya semua bayaran balik pinjaman hendaklah dikreditkan ke dalam Kumpulanwang Pembangunan, walhal bayaran balik pinjaman oleh Kerajaan Negeri hendaklah dibuat melalui Anggaran Perbelanjaan Mengurus.

Tuan Speaker, Yang Berhormat Menteri Kewangan Malaysia telah memberi kelulusan terhadap cadangan pemindahan ini dengan syarat pemindahan ini hendaklah dibuat melalui resolusi di dalam Dewan Undangan Negeri. Ini jelas menunjukkan betapa eratnya hubungan di antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri

khususnya di dalam pengurusan kewangan.

Tuan Speaker, oleh yang demikian usul ini memohon Kuasa Berkanun untuk memindahkan wang sejumlah \$9,200.00 dari Kumpulanwang Pembangunan Tahun 1988 ke Akaun Hasil Yang Disatukan bagi tahun yang sama seperti yang telah diluluskan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan bagi membolehkan Kerajaan Negeri membayar balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tuan Speaker, saya menyokong usul itu.

Tuan Speaker :

Ahli-ahli Yang Berhormat, Usul (B) itu untuk dibahas. Siapa yang ingin mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan usul yang telah dibentangkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri tadi. Dalam usul itu, Tuan Speaker, Dewan yang mulia ini diminta meluluskan wang sebanyak \$9.2 juta daripada Akaun Wang Pembangunan kepada Akaun Hasil Yang Disatukan untuk membayar balik kepada Kerajaan Pusat.

Tuan Speaker, saya hairan kenapakah wang sebanyak \$9.2 juta ini diminta ditukar daripada Wang Pembangunan kepada Wang Akaun Hasil Negeri Yang Disatukan. Oleh kerana pada masa sekarang kita ada banyak projek-projek untuk pembangunan tidak dapat dilaksanakan lagi. Apabila kita Wakil Rakyat meminta Kerajaan membuat projek-projek pembangunan — ini semua Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Exco kata Kerajaan tidak ada wang, sedangkan wang \$9 juta ini mahu bayar balik kepada Kerajaan Pusat. Saya mahu tanya sama ada oleh kerana Kerajaan Pusat tidak mampu memberi wang itu kepada Kerajaan. Oleh kerana itu Kerajaan Negeri terpaksa bersetuju untuk kontra wang ini.

Jadi, Tuan Speaker, saya minta mungkin Ahli-ahli Yang Berhormat sama ada sedar wang \$9 juta ini boleh digunakan dalam beberapa pro-

jek pembangunan. Saya memberi satu contoh, Tuan Speaker, dalam ucapan Y.A.B. Ketua Menteri semalam di muka surat 5, para 10 di bawah Maksud P 101, Butiran 6 — sejumlah \$1,500,000.00 diperuntukkan bagi projek pembangunan masyarakat untuk menyediakan kemudahan-kemudahan asas dan infrastruktur kepada penduduk-penduduk luarbandar.

Tuan Speaker, \$9 juta adalah 6 kali ganda untuk kita memperuntukkan wang itu kepada projek ini. Kalau \$9 juta tidak bayar balik kepada Kerajaan Pusat mungkin semua kawasan luarbandar kita mendapat manfaat yang lebih. Satu contoh lagi, Tuan Speaker, dalam muka surat 9, ucapan Y.A.B. Ketua Menteri semalam, *first line* — sejumlah \$2.2 juta akan diperuntukkan untuk pembinaan Pejabat Daerah Seberang Perai Tengah yang baru itu.

Tuan Speaker, \$9 juta juga boleh membina 4 buah Pejabat sekurang-kurangnya 4 Pejabat Daerah Seberang Perai Tengah dan pada masa sekarang apabila saya pergi ke Pejabat Daerah Seberang Perai Tengah, saya merasa takut oleh kerana tangganya ada sedikit goyang. Mungkin lebih ramai orang akan runtuh seperti mana *tragedy jetty*. Oleh itu saya tidak nampak mengapa wang itu harus dibayar balik kepada Kerajaan Pusat. Mungkin Yang Berhormat tidak pergi sana.

Tuan Speaker, jadi, saya haraplah kalau hakikatnya begitu, saya berharap Kerajaan tidak usah membentangkan yang mana satu usul yang mana \$42,371,000.00 untuk Anggaran Perbelanjaan Pembangunan tahun ini. Oleh kerana dalam tahun ini ada juga sebahagian besar, lebihkurang \$10 juta adalah datang dari Kerajaan Pusat kerana wang itu mungkin tidak boleh dapat, tetapi mengapa kita mahu buat satu anggaran yang nampak cantik sahaja, tetapi tidak boleh dilaksanakan. Oleh kerana itu, Tuan Speaker, saya minta Y.A.B. Ketua Menteri memberi penjelasan.

Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker:

Siapa lagi? Saya jemput pencadang untuk menggulung.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya tidak boleh jelas kepa-

da perkataan yang salah faham. Tuan Speaker, usul saya adalah berkaitan dengan peruntukan tahun 1988 — tahun ini. Cadangan-cadangan yang kita telah bahas dua tiga hari dahulu ialah untuk peruntukan tahun yang akan datang, tahun 1989 dan kedudukan masa sekarang ialah Kerajaan Negeri selalu membayar balik wang pinjaman daripada Persekutuan mengikut jadual dan yang mana boleh, kita selalu berhubung dengan Kerajaan Persekutuan dan bila kita bayar balik wang pinjaman ini (gangguan).

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, penjelasan. Tahun ini juga wang perbelanjaan pembangunan pun ada kurang. Lebihkurang \$10 juta.

Ketua Menteri:

Kita harap dengan kerjasama yang rapat kita haraplah tahun akan datang bila kita boleh menunjukkan kebolehan Kerajaan Negeri untuk mengurus kewangan yang kita ada, khususnya untuk pembangunan. Kerajaan Pusat bolehlah menimbang dengan baik permohonan kita untuk projek-projek yang baru yang kita akan jalankan.

Tuan Speaker :

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini membuat keputusan untuk memindahkan sejumlah \$9,200,000.00 daripada Kumpulanwang Pembangunan Negeri, 1988 kepada Akaun Hasil Negeri Yang Disatukan pada tahun yang sama seperti diluluskan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan dan mengusulkan bahawa jumlah wang tersebut hendaklah digunapakai semata-mata bagi tujuan pembayaran balik pinjaman yang dikenakan dan dibayar kepada Kerajaan Pusat dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju kata 'ya'.

(Ya)

Yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

(Ya) lebih banyak. Usul dipersetujui

(C) Usul daripada Yang Berhormat Encik Chin Kooi Thoon.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan

satu usul yang berbunyi seperti berikut:-

“Bahawa Dewan yang mulia ini memandangkan dengan seberat-beratnya akan kawasan Valdor dipilih sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid industry oleh Kerajaan Pusat dan memandangkan bahawa kawasan ini padat dengan penduduk-penduduk dan juga mendapat tentangan daripada penduduk-penduduk. Maka dengan ini menyeru pihak Kerajaan Negeri menarik balik tawaran kepada Kerajaan Pusat untuk menjadikan Valdor sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid”.

Tuan Speaker, walaupun usul ini adalah dicadangkan di bawah nama saya di Dewan ini, ia sebenarnya merupakan usul daripada rakyat jelata di Valdor dan kawasan-kawasan berdekatan seperti Simpang Empat, Jawi, Sungai Bakap, Tambun, Lima Kongsi dan Tasek. Mereka telah meminta saya membawa perkara ini kepada perhatian Dewan ini, dan seterusnya menyeru pihak Kerajaan menarik balik tawaran untuk menjadikan Valdor sebagai tapak pembuangan. Mereka sungguh berharap semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang bijaksana dapat memperjuangkan hak dan aspirasi mereka kerana nasib mereka kerana nasib mereka terletak di tangan dan budi bicara ADUN-ADUN sekalian.

Tuan Speaker, sikap Yang Berhormat Mak Mandin dalam mempengerusikan perkara ini amatlah menyedihkan hati para penduduk kerana Ahli berkenaan seolah-olahnya mahu main-main dengan nyawa penduduk di Valdor. Nampaknya beliau yang dipertanggungjawab dengan Jawatankuasa Alam Sekitar Negeri sengaja mahu mengelirukan rakyat dalam Dewan ini apabila beliau mengenepikan soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat Sungai Bakap.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Mana dia Ahli dari Sungai Bakap, mana dia? Minta izin, boleh saya tangkap.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Ahli Kawasan Sungai Bakap sudah lari ke mana bila usul dibahaskan sekarang? Sudah balikkah?

Apakah Ahli Mandin tidak tahu bahawa Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar telah

mengumumkan bahawa Valdor dipilih sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid, bagi menampung keperluan kawasan Utara Semenanjung Malaysia? Sekiranya beliau selaku Pengerusi Jawatankuasa Alam Sekitar tidak tahu, apa gunanya rakyat menaruh harapan ke atas seorang wakil rakyat yang tidak bertanggungjawab dan yang sedia menggadai nyawa mereka.

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sam Cheng Lum):

Tuan Speaker, minta penjelasan.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Bagi tempat, kita boleh bagi jalan. Mana tempat, bagi tahu!

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Bila saya ada menyatakan tidak tahu?

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Kalau bagi tempat mana, boleh. Kena bagi tahu.

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Kita sabar, tetapi dia cabar.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Tuan Speaker, saya yakin Ahli Mak Mandin sedar akan kesemua selok-belok keputusan pemilihan Valdor tetapi beliau lebih suka menyembunyi di belakang Akta Rahsia Rasmi. Manakah rahsia itu apabila Menteri sendiri pun telah buat pengumuman awal-awal lagi?

Tuan Speaker, Ahli Mak Mandin
...(g a n g u a n).

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Tuan Speaker, Mak Mandin(k e t a w a).

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

..... j u g a sengaja mahu mempersendakan Dewan yang mulia ini dengan mengatakan soalan-soalan yang ditimbulkan oleh Sungai Bakap

mengenai tapak pembuangan sisa-sisa toksid di Valdor adalah terlalu awal kerana tapak belum dikenalpastikan lagi. Menteri berkenaan telah memilih Valdor dari 80 tapak yang dikaji kerana ia didapati sesuai mengikut syarat Kementerian. Datuk Amar Stephen Yong juga mengumumkan bahawa Kerajaan telahpun membuat keputusan untuk menswastakan pembinaan dan pengurusan loji pembuangan sisa-sisa toksid. Rancangan ini hampir-hampir ke peringkat menawar tender-tender dan Ahli Mak Mandin tidak merasa segan atau malu mengatakan perkara ini masih terlalu awal dibangkitkan.

Tuan Speaker, menurut Ahli Sungai Dua pada hari Isnin lalu, Kerajaan Negeri tidak boleh mengumumkan kerana takut menghadapi masalah dalam usaha mengambilalih tanah-tanah untuk pembinaan loji pembuangan sisa-sisa toksid. Sekiranya Pejabat Tanah pun sudah ambil langkah untuk mengambilalih tanah di Valdor, apa maknanya Ahli Mak Mandin mengatakan perkara itu terlalu awal dibangkitkan. Saya mahu memberi amaran kepada Ahli berkenaan supaya jangan sekali-kali cuba main-main dengan keselamatan penduduk Valdor. Mereka pun tahu bahawa Ahli itu tidak tinggal di Valdor, jadi tidak mahu ambil kisah penderitaan orang lain.

Tuan Speaker, apabila Kerajaan Pusat mengumumkan bahawa Valdor telah dipilih sebagai tapak pembuangan, penduduk-penduduk di sana merasa terancam jiwa dan rezeki mereka kerana mereka sedar bahawa tapak itu akan membawa pelbagai implikasi kepada masyarakat itu. Mereka merasa terkejut kerana keputusan itu dibuat dengan tanpa merujuk kepada masyarakat tempatan. Pihak berkenaan juga tidak memberitahu mengapa Valdor dipilih sebagai tapak pembuangan dan apakah kesan ia akan membawa kepada sebuah masyarakat tani dan penternak. Apa yang mereka tahu ialah pihak Kerajaan telah menekan keputusan itu ke atas bahu mereka dan tidak peduli sama ada mereka terima atau tidak. Penyertaan umum dalam proses membuat keputusan untuk memilih Valdor tidak langsung diambilkira oleh pihak Kerajaan. Saya harap pihak Kerajaan dapat faham mengapa para penduduk telah berdiri tegak untuk membantah pemilihan Valdor sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid.

Tuan Speaker, sebagai sebuah negeri yang mengalami pembangunan perindustrian yang pesat, lambat-laun kita akan terpaksa menghadapi

pi masalah sisa-sisa toksid. Sebagai negara yang membangun, kita masih belum ada teknologi yang sesuai untuk mengurus masalah ini dengan baik. Baik pun di negara-negara maju seperti Amerika Syarikat, mereka pun masih belum dapat mencari cara yang selamat dan mencukupi untuk mengatasi masalah yang timbul oleh kelebihan sisa-sisa toksid. Negara itu pernah mengalami pengajaran yang pahit apabila berlakunya kemalangan di Love Canal dan juga kejadian keletupan tong-tong yang menyimpan sisa-sisa toksid yang memusnahkan harta-benda dan mengorbankan nyawa. Di Amerika Syarikat juga, pencemaran dari loji-loji sisa toksid telah menimbulkan bahaya yang amat serius kepada komuniti-komuniti yang berdekatan dengan tapak. Lebih-lebih lagi kawasan pertanian seperti Valdor terpaksa memikul risiko yang lebih tinggi.

Tuan Speaker, Valdor adalah perkampungan baru yang terbesar di negeri ini dan padat dengan penduduk-penduduk. Valdor juga merupakan sebuah kawasan yang terkenal dalam bidang ternakan dan pertanian. Ia mengeluarkan berjuta-juta anak ayam setiap tahun dan setengah juta ekor ayam daging setiap bulan untuk membekal industri makanan dalam negara ini, Singapura dan lain-lain negara di rantau ini. Selain dari itu, Valdor juga menghasilkan berjuta-juta biji telur ayam setiap tahun, mengeksport babi, lembu ke luar negeri serta membekal sayur-sayuran ke pasar di seluruh negara.

Memandang fakta-fakta tersebut, pemilihan Valdor telah menimbulkan bantahan dan tanda tanya di kalangan penduduk, pakar dalam sekitar dan para ahli politik. Bayangkanlah betapa bahayanya sekiranya anak ayam, telur, ayam daging, babi, lembu dan sayur-sayuran dari Valdor dan kawasan sekelilingnya dicemarkan oleh racun-racun dari sisa-sisa toksid yang merbahaya.

Tuan Speaker, jika tidak salah seperti apa Yang Berhormat berkata kelmarin menghendaki Kentucky Fried Chicken juga mendapat sumber bekalan ayam-ayam goreng yang enak serta lazat itu dari penternak-penternak ayam di Valdor. Maklumlah rakyat Malaysia dari semua keturunan pun suka makan Kentucky. Apakah akan terjadi sekiranya makan ayam goreng yang kemungkinan dicemar oleh racun toksid? Kesan ini bukan terhad kepada ayam sahaja kerana Valdor juga mengeluarkan anak ayam, telur, babi, lembu dan sayur. Apabila Ahli Mak Mandin (ketawa).

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Tuan Speaker, lagi sekali— Mak Mandin.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Apabila Ahli Mak Mandin dapat memberi jaminan bahawa tapak pembuangan sisa-sisa toksid ini tidak akan mencemarkan sumber makanan itu. Janganlah Ahli Mak Mandin dan meluarganya sendiri makan ayam yang tercemar itu. Bila ini terjadi, tidak awallah perkara ini.

Tuan Speaker, selain dari membahayakan sumber makanan, kajian di Amerika Syarikat juga menunjukkan ada kaitan kejadian penyakit cancer dan juga kelahiran bayi yang kurang berat badan (kurang dari 5 paun) di kalangan masyarakat yang tinggal dekat dengan tapak pembuangan. Ahli Mak Mandin sebagai seorang doktor mesti sedar sedikit sebanyak kesan buruk sisa-sisa toksid ini ke atas kesihatan manusia dan haiwan dan tumbuh-tumbuhan. Kalau tidak tahu, boleh tanya Y.A.B. Ketua Menteri, doktor juga.

Tuan Speaker, mengikut piawai Amerika Syarikat tapak pembuangan haruslah diletakkan di kawasan yang jauh dari pusat-pusat penduduk dan sumber-sumber air. Jika Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar ada mengikut piawai ini, Valdor tidak pula dikenalpastikan. Saya mengalu-alukan kenyataan Menteri Pendidikan Encik Anwar Ibrahim bahawa beliau sendiri akan mengambil perhatian mengenai perkara ini. Encik Anwar berkata bahawa Jemaah Menteri telah mengambil keputusan bahawa sebarang tapak atau loji pembuangan sisa-sisa toksid itu mestilah jauh dari orang ramai dan tidak akan menyebabkan sebarang kerosakan kepada penduduk yang terdekat. Beliau menambah bahawa mengikut syarat itu, tapak yang dikenalpastikan di Valdor oleh Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar sememangnya tidak sesuai.

Tuan Speaker, soal penempatan tapak pembuangan sisa-sisa toksid bukan semata-mata bergantung kepada faktor teknikal sahaja. Ahli Mak Mandin sering menegaskan bahawa jabatannya perlu menjalankan kajian hidrologi, penilaian alam sekitar dan lain-lain kajian logi. Akan tetapi Ahli yang berkenaan telah mengabaikan soal ekonomi, sosiologi dan psikologi para penduduk Valdor.

Masyarakat Valdor sungguh bimbang ten-

tang kesan-kesan yang akan dibawa oleh sisa-sisa toksid ke atas kesihatan mereka. Ini juga memberi beban psikologikal kepada para penduduk sama ada mereka perlu pindah atau hijrah dari kampung halaman mereka yang juga merupakan sumber mencari rezeki mereka. Para tuan punya rumah dan tanah juga teragak-agak sama ada nilai harta mereka akan turut merosot kerana ia terletak berdekatan dengan sebuah tapak yang tidak disukai ramai.

Tuan Speaker, mungkinkah Ahli Mak Mandin mencadangkan Valdor kerana penduduknya terdiri dari petani-petani dan penternak-penternak yang kurang sedar tentang hak-hak mereka. Saya memberi amaran lagi kepada Ahli Mak Mandin supaya jangan cuba menggadaikan nasib orang yang tidak berdosa ini. Pihak DAP tidak akan membiarkan Ahli Mak Mandin menyanjai orang-orang kampung ini. Saya percaya orang ramai yang penuh keinsafan akan turut menyokong usaha orang-orang kampung itu dalam mempertahankan nyawa, rumah, pekerjaan dan masa depan mereka.

Tuan Speaker, barangkali Ahli Mak Mandin berniat untuk melaksanakan projek kegemaran-nya ini secara senyap-senyap supaya mengelakkan dari bantahan dari para penduduk. Tetapi niat ini tetap tidak ditunaikan selepas pengumuman secara rasmi oleh Menteri berkenaan. Ahli Mak Mandin tidak berniat memperlindung mereka dari ancaman sisa-sisa toksid yang merbahaya.

Saya juga mengalu-alukan daya usaha parti komponen Barisan Nasional Bahagian Nibong Tebal kerana mengadakan mesyuarat di Baki Raya Valdor pada 4 Disember untuk menerangkan perkara berkenaan dengan pembuangan sisa-sisa toksid kepada para penduduk. Nampaknya *consensus* yang dicapai oleh semua pihak yang hadir ialah pemilihan Valdor adalah tidak sesuai kerana ia akan menimbulkan pelbagai masalah kepada masyarakat itu.

Tuan Speaker, Ahli Berhormat dari Sungai Bakap merupakan pengkritik utama di mana beliau menyeru supaya pihak Kerajaan memilih sebuah pulau yang tidak ada penduduk sebagai tapak pembuangan. Ahli Berhormat itu juga meyakinkan penduduk bahawa beliau akan membuat bantahan terhadap keputusan itu di Dewan Undangan Negeri, tetapi sudah hilang.

Tuan Speaker, wakil MCA sendiri juga

membantah keputusan Kerajaan Pusat untuk memilih Valdor kerana ia merupakan kawasan pertanian dan ternakan dan mempunyai penduduk yang padat. Wakil-wakil dari UMNO, MIC dan Sahabat Alam Malaysia serta beberapa penduduk juga menyuarakan pandangan masing-masing dan bersependapat dengan Ahli Berhormat Sungai Bakap bahawa tapak pembuangan sisa-sisa toksid akan menimbulkan masalah kesihatan. Selain dari itu, ramai penduduk juga mencatatkan bantahan mereka dalam kempen tandatangan.

Tuan Speaker, walaupun kita sedar bahawa sisa-sisa toksid adalah satu kesan dari pembangunan perindustrian, kita harus berwaspada dengan cara membuang sisa-sisa itu supaya dapat minimumkan kesan-kesan buruk atas manusia dan sumber-sumber makanan. Dewan ini harus memandang berat ke atas pemilihan Valdor kerana Menteri berkenaan, Datuk Amar Stephen Yong telah mengaku bahawa Kerajaan belum lagi mendapat teknologi yang sesuai dalam membina loji-loji pembuangan sisa-sisa toksid yang selamat.

Tuan Speaker, para penduduk kini menaruh harapan mereka kepada Kerajaan Negeri supaya menarik balik tawaran Valdor sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid. Oleh kerana keputusan muktamad belum dicapai, Kerajaan Negeri harus menyegerakan rundingan dengan Kementerian dengan menekankan hakikat bahawa dengan fakta-fakta yang sedia ada dan Valdor bukanlah tempat yang sesuai bagi menenipatkan logi pembuangan sisa-sisa toksid.

Tuan Speaker, masalah yang kita hadapi sekarang amat serius dan rumit dan memerlukan penyelesaian yang segera. Saya jemput semua Ahli-ahli Yang Berhormat untuk menyumbangkan buah fikiran masing-masing dan bertukar-tukar pandangan demi menjaga kepentingan dan keselamatan penduduk Valdor dan kawasan-kawasan berdekatan.

Tuan Speaker, saya mohon bercadang. Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong usul yang diadangkan oleh rakan saya Ahli Yang Berhormat Kawasan Jawi. Rakan saya Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Jawi ada

menganbil berat perkara ini dan oleh kerana itu dia panashati dan begitu kasar. Bagaimanapun Tuan Speaker, saya terus membahaskan usul ini.

Mula-mula Tuan Speaker, saya ingin mengucapkan di sini. Usul yang diadangkan ini ialah satu usul mengenai perkara yang begitu serius. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan yang mulia ini, saya mula-mulanya kena memberitahu usul yang kita cadangkan di sini bukannya satu perkara yang *political* ataupun bukan kita mempolitikkan perkara ini oleh kerana usul yang diadangkan bukan memberi faedah kepada satu pihak politik dan tidak berfaedah kepada satu pihak bukan politik ataupun memberi keuntungan kepada satu parti politik dan tidak memberikan keuntungan kepada satu parti politik ataupun juga bukan yang berfaedah bagi parti Barisan Nasional dan tidak memberi faedah kepada parti pembangkang. Oleh kerana itu saya kata di sini — ini bukan satu perkara politik. Kita tidak mempolitikkan perkara ini.

Tuan Speaker, usul ini ialah satu perkara yang saya kata tadi iaitu yang serius yang mengakibatkan pembuangan sisa-sisa toksid ialah satu perkara yang amat merbahaya. Oleh kerana ini bergantung kepada jiwa manusia, kesihatan manusia, kesihatan penduduk, bukan juga di tempat Valdor tetapi di tempat-tempat jiran ataupun sekeliling kawasan Valdor. Keselamatan penduduk-penduduk di kawasan itu ialah satu perkara yang penting dan jikalau kita tidak melindungi ataupun tidak menjaga ataupun tidak mengambil langkah-langkah untuk mengalih akibat pembuangan barang-barang toksid itu di sini, kita nanti mengalami satu kejadian yang terok. Oleh kerana itu, Tuan Speaker, saya menjelaskan di sini — ini ialah satu perkara yang semua Ahli-ahli Yang Berhormat kena mengambil perhatian.

Yang keduanya Tuan Speaker, kita dalam usul ini kita bukan menentang ataupun mencabar mana-mana pihak. Cuma di sini kita merayu, kepada Kerajaan Negeri untuk menghubungi Kerajaan Pusat ataupun Kementerian Sains dan Teknologi dan Alam Sekitar jangan menggunakan tempat Valdor sebagai satu tempat pembuangan sisa-sisa toksid. Jikalau kita ada alasan-alasan yang baik untuk usul ini, saya ingat semua orang akan mengambil berat mengenai perkara ini untuk menyokong usul ini. Tuan Speaker, saya dapati daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang

ada di sini — inilah pandangan saya iaitu walaupun usul ini dicadangkan oleh pihak DAP tetapi sebenarnya cadangan ini mesti dicadangkan oleh pihak Barisan Nasional oleh kerana dalam kumpulan Ahli-ahli Yang Berhormat daripada pihak Barisan Nasional di sini ada yang lebih sedar akibat pembuangan sisa-sisa toksid oleh kerana mereka yang ada di sini adalah terdiri daripada Doktor Perubatan. Di pihak Barisan Nasional ada tiga orang Ahli Yang Berhormat sebagai Doktor Perubatan yang sedar perkara ini ialah sangat terok. Ada yang memahami akibat-akibat sisa-sisa toksid yang merosakkan kesihatan manusia, lebih dalam dan lebih jelas daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain. Di sini juga Tuan Speaker, daripada tiga orang doktor itu adalah orang yang bertanggungjawab dengan lebih berat daripada ahli-ahli yang lain.

Pertama sekali ialah Y.A.B. Ketua Menteri sendiri. Beliau seorang Doktor Perubatan dan beliau sendiri bertanggungjawab oleh kerana beliau yang mengetuai Kerajaan Negeri Pulau Pinang dan beliau mesti tahu akibat pembuangan sisa-sisa toksid — macam mana dan bagaimana, ini boleh merosakkan kesihatan manusia ataupun jiwa manusia.

Doktor yang kedua, Yang Berhormat Ahli Kawasan Mak Mandin beliau adalah Ahli Exco yang menjaga Alam Sekitar dan beliau pun ada tanggungjawab yang luas. Beliau juga seorang doktor yang saya kata tadi yang menyedari, dan memahami akibat racun toksid-toksid. Juga lagi seorang doktor yang tidak ada di sini — yang takut barangkali — tempat untuk membuang barang-barang toksid ini barangkali dalam kawasan beliau. Beliau pun seorang doktor yang memahami akibat-akibat dari sisa-sisa toksid ini. Oleh kerana itu Tuan Speaker, saya ada katakan tadi, bukan yang pihak sini yang sebenarnya mencadangkan usul itu tetapi daripada pihak rakyat. Sebenarnya usul ini dicadangkan oleh pihak sebelah sana daripada pihak yang lebih tahu dan lebih jelas akibat pembuangan sisa-sisa toksid.

Tuan Speaker, saya ingin berkata di sini, jikalau pihak di sebelah sana tidak menyokong usul ini, nanti perkara ini pun boleh digambarkan seperti satu pertikaian antara pasukan sebelah sana yang termasuk tiga orang doktor dan pasukan di sini termasuk tiga orang peguam. Jikalau usul ini tidak disokong oleh pihak sebelah sana, nanti ini boleh mengakibatkan rakyat mengadu macam mana pihak yang termasuk tiga orang

doktor itu mengeneipkan usul ini ataupun menolak usul ini. Walaupun satu pasukan yang tidak termasuk seorang doktor yang tidak memahami akibat yang begitu jelas ada menyokong(gangguan).

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum)

Empat doktor.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Doktor di sana, Doktor Pendidikan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Ibrahim Bin Saad):

Jangan kacau!(ketawa).

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Ini boleh jadi satu kejadian yang memalukan dan dengan izin *it would be a shame* (gangguan).

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Tuan Speaker, saya ingat atas peraturan tetapi jangan memperkecil-kecilkan kedudukan doktor.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Tuan Speaker, saya bukan memperkecil-kecilkan(gangguan).

Tuan Speaker :

Ahli Kawasan Prai, teruskan.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Saya katakan mereka yang memahami akibat yang lebih luas, lebih dalam. Kita tidak faham seberapa dalam tetapi pihak doktor, ada baca 5 tahun di Universiti memahami lebih dalam, lebih luas apa akibatnya.

Tuan Speaker, tempat di Valdor bukannya satu tempat yang sesuai oleh kerana dua alasan:

(i) Di Valdor ada banyak orang ramai;

dan

- (ii) Mereka menggunakan tanah untuk menanam sayur-sayuran, pokok-pokok dan ada yang membela binatang seperti babi, dan ayam, itik, dan mereka menggunakan tanah ini.

Oleh kerana itu tempat di Valdor langsung tidak sesuai untuk membuang sisa-sisa toksid. Apa yang kita tahu Tuan Speaker iaitu jikalau kita membuang sisa-sisa toksid atas tanah itu, sisa toksid yang beracun boleh masuk ke dalam tanah dan boleh mengakibatkan meracunkan air minum dan boleh meracunkan makanan-makanan dan juga mengakibatkan lain-lain penyakit. Salah satu penyakit ialah Tuan Speaker dengan izin *carcinogens, cancer-causing agents*. Oleh kerana itu sisa-sisa toksid ini ialah satu barang yang merbahaya. Oleh kerana Valdor ialah satu tempat yang mempunyai orangramai dan tanah digunakan oleh mereka maka saya merayu kepada rakan-rakan di sini, Ahli-ahli Yang Berhormat janganlah kita biarkan tempat Valdor itu digunakan untuk membuang sisa-sisa toksid dan juga teknologi berkenaan sisa-sisa toksid itu.

Tuan Speaker, saya ada membaca surat dan buku-buku di mana saya dapat tahu sampai masa sekarang juga kita tidak ada satu teknologi yang boleh dikatakan 100% selamat dan teknologi ini mula-mula digunakan di Valdor. Kita tidak tahu Tuan Speaker oleh kerana kebanyakan soalan yang tidak dijawab macam mana teknologi ini digunakan. Macam mana sistem *monitoring* diadakan ataupun macam mana tempat itu diuruskan ataupun macam mana sisa-sisa toksid dibersihkan sebelum dibuang ke tempat itu. Oleh kerana ini adalah satu teknologi yang kita tidak menguji dan kita tidak dapat satu keputusan yang boleh dikatakan dan membuktikan ini adalah selamat, janganlah kita menggunakan teknologi itu. Akibatnya kalau teknologi itu tidak sesuai nanti orang-orang yang duduk di situ boleh mengalami akibat sisa-sisa toksid.

Juga saya menyeru di sini Tuan Speaker, nampaknya macam mana yang saya katakan tadi bukan pihak sini yang layak, bukan sahaja cadangan usul ini tetapi menyokong usul ini. Di dalam pandangan saya, Yang Berhormat daripada Sungai Bakap yang tidak hadir pada petang ini ialah orang yang lebih layak daripada semua orang di sini untuk mencadangkan usul ini oleh kerana saya boleh memberi lima alasan

di sini.

Pertama, beliau sendiri di luar Dewan ini ada menyatakan tempat Valdor ialah tempat yang tidak sesuai. Tetapi apa guna bercakap di luar Dewan ini. Lebih baik dicakapkan di dalam Dewan ini dan kita mengambil satu keputusan di sini. Satu keputusan yang lebih berkesan dan bukan cakap-cakap sahaja di luar Dewan ini. Ketiga, seperti satu *back bencher* di mana dia mesti menjaga kebajikan pengundi-pengundinya tetapi dia tidak ada di sini. Dia sudah lari. Keempat, tempat yang membuang sisa-sisa toksid itu adalah dalam kawasan beliau, dan kelima semacam saya kata dahulu, ia sebagai seorang doktor yang tahu apa akibat sisa-sisa toksid itu.

Oleh kerana lima alasan saya berikan di sini maka dialah orang yang sesuai, yang benar-benar mencadangkan usul ini tetapi dia tidak ada di sini. Waiuu bagaimanapun, Tuan Speaker, sekali lagi saya menyokong usul yang dicadangkan oleh rakan saya.

Tuan Speaker:

Yang Berhormat, usul ini dibuka untuk dibahaskan. Siapa yang ingin mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, saya bangun untuk mengambil bahagian di atas usul yang dikemukakan oleh rakan saya Ahli dari Kawasan Jawi.

Sebelum saya memulakan ucapan saya ingin saya merujuk kepada Laporan Ekonomi Tahun 1988 yang kita semua baru menerimanya dan saya hanya *run through* jawapan ini. Di sini kita boleh nampak kematian kesan toksid dan keracunan pada tahun 1986 dan 1987 bertambah sedikit.

Muka surat 51 iaitu pada tahun 1986 terdapat 24 orang mati kerana kesan toksid dan keracunan dan tahun 1987 ialah 27 orang. Tuan Speaker, di Muka Surat 54 juga kejadian penyakit yang berjangkit dalam Negeri Pulau Pinang adalah penyakit disebabkan keracunan makanan dan bertambah juga di tahun 1986 sebanyak 139 orang dan di tahun 1987 sebanyak 181 orang. Ini adalah satu kenyataan yang amat serius dan kita harus mengkaji dengan teliti

mengenai alam sekitar kita dan memastikan bahawa rakyat kita di Pulau Pinang tidak akan menyebabkan kematian atau mengalami penyakit-penyakit toksid dan keracunan di negeri kita.

Tuan Speaker, usul yang dikemukakan oleh rakan saya adalah satu usul yang murni yang patut disokong oleh semua Ahli Dewan ini. Suka saya mengingatkan Ahli-ahli Dewan ini bahawa dalam perancangan dan perlumbaan kita untuk mengejar kemajuan, kita mestilah insaf kepada segala perbuatan kita. Kita jangan sekali-kali memperjudikan nyawa rakyat Negeri Pulau Pinang. Walaupun kita di sini adalah dari parti-parti politik yang berbeza, tetapi nyawa rakyat dan kanak-kanak janganlah kita jadikan mainan. Ini adalah satu perkara serius dan jika Ahli-ahli dari Dewan ini dari Barisan Nasional tidak mahu memberi sokongan, maka jelaslah kepada kita bahawa Ahli-ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional tidak menghargai nyawa rakyat Pulau Pinang tetapi lebih mementingkan kerusi dan kepentingan mereka.

Tuan Speaker, di sini saya ingin memberi satu keterangan. Kami dari DAP bukan membantah pembinaan tapak sisa-sisa racun di Negeri Pulau Pinang atau di mana-mana. Tetapi apa yang kami membantah dengan sekeras-kerasnya adalah pembinaan tapak di tempat yang sesak dengan penduduk-penduduk seperti Valdor. Tapak-tapak sisa beracun mestilah dibina di kawasan terpencil atau di satu pulau yang tidak ada penduduk untuk mengelakkan risiko kepada nyawa rakyat.

Tuan Speaker, di sini saya ingin membuat beberapa kenyataan kepada Yang Berhormat Ahli Kawasan Mak Mandin oleh kerana saya tidak puashati dengan apa yang dijawab dan disebut oleh Ahli Kawasan Mak Mandin yang bertanggungjawab ke atas alam sekitar Negeri Pulau Pinang. Tuan Speaker, saya pernah mengemukakan beberapa kali di Dewan ini soalan-soalan yang meminta Exco yang berkenaan dengan alam sekitar iaitu Ahli dari Mak Mandin untuk memberitahu kepada Dewan ini tapak yang dikenalpasti untuk pembuangan sisa-sisa beracun. Nampaknya, Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin cuba melindungi maklumat-maklumat penting ini dari orang ramai. Saya terpaksa membawa perkara ini ke Dewan Rakyat untuk menerima maklumat selanjutnya dan untuk mengetahui di mana tempat sebenar tapak tersebut dikenalpasti di Negeri Pulau

Pinang.

Tuan Speaker, saya sendiri tidak faham kenapa lokasi tapak ini adalah begitu sulit sekali dalam pandangan Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin. Saya suka ingatkan Ahli dari Mak Mandin dan juga Kerajaan Negeri Pulau Pinang bahawa mereka ini sedang bermain dengan nyawa rakyat di Pulau Pinang. Adalah senang untuk Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin dan Kerajaan menyata bahawa tapak sisa-sisa beracun adalah sesuai. Saya mahu tanya, adakah Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin akan hidup untuk lihat 30 atau 40 tahun dari sekarang apabila nyawa hilang akibat perbuatan kita sekarang? Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin dan pihak Kerajaan Negeri hendaklah lebih bertanggungjawab sedikit dan janganlah mengambil satu sikap yang memperjudikan nyawa rakyat Negeri Pulau Pinang. Saya tidak berhasrat untuk mengulangi tentang bahaya-bahaya sisa-sisa beracun ini. Rakan saya dari Jawi dan Perai telah memberi gambaran dengan terang. Saya percaya Ahli-ahli Dewan ini semua sangat sedar betapa besar bahaya yang ditimbulkan oleh gejala ini, yang mana bukan sahaja penduduk-penduduk kawasan Valdor sahaja yang akan menjadi mangsa, malah ia akan melibatkan seluruh rakyat di negeri ini kerana tiada seorang pun di dunia pada masa sekarang dapat memberitahu dengan berkesan apakah had jarak pencemaran sisa-sisa beracun ini. Juga kesan-kesan yang timbul oleh sisa-sisa beracun ini hanya dapat dilihat selepas beberapa tahun akan datang. Jadi, kita sendiri mungkin tidak akan hidup lagi untuk melihat kesan sisa-sisa beracun ini dan adalah sangat besar dosa kita nanti kerana akibat dari perbuatan kita sekarang ini, generasi rakyat Pulau Pinang terpaksa menanggung akibat.

Tuan Speaker, pada hari Isnin, 12 Disember 1988, Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin sekali lagi cuba untuk mengelak soalan-soalan berkenaan tapak sisa-sisa beracun ini dengan menolak tanggungjawabnya kepada Kerajaan Pusat. Apa yang beliau jawab hanyalah perkara ini di peringkat awal dan adalah "premature" untuk membangkitkan perkara ini pada masa sekarang. Saya percaya, Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin tidak tahu apa-apa berkenaan tapak sisa-sisa beracun ini dan perkara alam sekitar negeri ini jika dilihat dari jawapan-jawapan yang diberi selama ini oleh beliau ke atas hal alam sekitar di negeri ini. Kesimpulannya yang boleh saya buat ialah bahawa beliau

tidak mempunyai apa-apa pengetahuan dan hanya menyerah bulat-bulat perkara ini kepada Kerajaan Pusat.

Sekarang ini, jika kita mengikut perkembangan ke atas tapak sisa-sisa beracun di Valdor yang dibuat di Dewan Rakyat dan surat khabar, adalah jelas bahawa cadangan tapak pembuangan sisa-sisa beracun ini bukanlah di peringkat awal dan "premature" lagi.

Akhbar *The Star* bertarikh 24 November tahun ini telah melaporkan bahawa pihak kabinet telah membuat keputusan untuk memanggil dan menswastakan tapak pembuangan sisa-sisa beracun. Tapak pembuangan sisa-sisa beracun ini akan berharga anggaran \$180 juta. Bagaimana boleh kita katakan perkara ini masih lagi di peringkat awal dan "premature?"

Bagaimana rakyat boleh percaya Kerajaan apabila Kerajaan menyembunyikan maklumat dan kenyataan dari mereka. Satu contoh lagi ialah laporan *The New Straits Times* pada 13 November 1988 yang menyatakan bahawa Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar telah memberitahu bahawa Sungai Juru dan Sungai Perai di negeri kita adalah tercemar dengan kimia-kimia beracun dan hasil-hasil bawah sungai ini adalah bahaya untuk dimakan dan pada keesokan hari telah menyiarkan laporan Yang Berhormat Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar sendiri yang membetulkan laporan tersebut dengan mengatakan bahawa laporan ini adalah atas kajian yang dijalankan dua tahun yang lalu. Ini adalah lebih teruk kerana pada dua tahun yang lalu orang ramai tidak tahu langsung tentang bahaya keracunan ini sama ada dari pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar ataupun dari Kerajaan Negeri sendiri. Orang ramai telahpun memakan hasil-hasil dari kedua-dua sungai ini sejak dua tahun yang lalu kerana tidak tahu langsung akan bahaya racun di sungai ini dan pihak Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab kerana menyimpan maklumat ini dari pengetahuan orang ramai.

Saya sendiri tidak tahu yang mana betul sama ada pihak Kerajaan Negeri menyimpan maklumat ini dari pengetahuan orang ramai ataupun Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin dan pihak Kerajaan Negeri tidak ada hak langsung ke atas perkara alam sekitar ataupun Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin tidak tahu langsung mengenai hal alam sekitar di

negeri kita.

Tuan Speaker, mengikut laporan, pada tahun 1987 sahaja, sejumlah 370,000 *cubic meter* sisa-sisa beracun yang dikeluarkan oleh industri-industri di negara kita, dan jikalau seperti dilaporkan bahawa 20% datang dari Pulau Pinang, lebih kurang 74,000 *cubic meter* sisa-sisa beracun adalah datangnya dari negeri kita. Ini tahun 1987 sahaja. Kalau kita mengambilkira jumlah sisa-sisa beracun bagi 10 tahun kebelakangan ini, maka jumlahnya adalah 10 kali ganda atau mungkin lebih.

Yang Berhormat Ahli dari Mak Mandin semasa menjawab soalan pada hari pertama mesyuarat ini, telah memberitahu bahawa pihak Kerajaan sentiasa mengawal dengan ketat mengikut undang-undang alam sekitar yang ada ke atas sisa-sisa beracun yang pada masa ini disimpan di kilang yang mengeluarkannya.

Suka saya menunjukkan kepada Ahli dari Mak Mandin dan pihak Kerajaan Negeri bahawa di Kampar, Perak pun ada undang-undang yang ketat ke atas pengawalan mengeluarkan makanan. Namun, kita telah melihat baru-baru ini bahawa seramai 13 kanak-kanak telah mati akibat memakan makanan beracun, yang dikatakan disebabkan oleh 'loh see fun'. Ini berlaku walaupun ada undang-undang yang ketat. Jadi, saya berharap, penguatkuasaan yang ketat juga hendaklah dijalankan bagi memastikan sisa-sisa beracun yang disimpan di kilang pada masa itu tidak akan menjadi ancaman kepada rakyat Pulau Pinang.

Tuan Speaker, beberapa bulan yang lalu, pihak M.P.P.P. telah mengarahkan penutupan kolam-kolam yang dikatakan telah tercemar dengan sejenis bakteria. Air kolam ini adalah digunakan untuk menyiram taueh oleh pembekal-pembekal taueh di Jalan Perak. Ini menunjukkan bahawa pihak Kerajaan Negeri tidak akan bertolak ansur dengan bahaya pencemaran. Tetapi, apalah sangat kolam-kolam ini, jika dibandingkan dengan tapak sisa-sisa beracun yang akan dibina di Valdor. Kalau kolam-kolam taueh ini sudah boleh membuatkan pihak Kerajaan Negeri merasa bimbang sehingga mengambil keputusan untuk mengarahkan penutupan, maka pihak Kerajaan Negeri hendaklah tidak berlengah-lengah lagi menarik balik tawaran tapak sisa-sisa beracun di Valdor kepada Kerajaan Pusat.

Tuan Speaker, akhir kata, sebagai satu kata nasihat dan berjaga-jaga, pihak Kerajaan janganlah terpengaruh dengan negara-negara perindustrian atau *multi-nasional* yang mana niat mereka adalah, selain dari hanya ingin mengambil peluang ke atas tenaga buruh murah kita, insentif cukai dan bahan-bahan mentah kita, juga telah memindahkan industri-industri yang tinggi pencemaran ke negara kita yang mana akan mengakibatkan sisa-sisa beracun akan dibuang di sini. Undang-undang Alam Sekitar yang ketat di negara-negara maju, sekali pun negara-negara seperti Taiwan, yang mana telah menyedari bahaya besar yang diakibatkan oleh pencemaran sedemikian, telah membuat ianya menjadi lebih murah bagi *multi-nasional* yang mementingkan keuntungan untuk memindahkan operasi-operasi mereka kepada negara-negara ketiga yang menyangka dan mempunyai Undang-undang Alam Sekitar yang begitu longgar.

Satu lagi kes yang saya percayai Ahli-ahli Yang Berhormat semua sedar ialah terdapat laporan bahawa sebuah kapal laut sedang mengelilingi dunia kita untuk mencari mana-mana pelabuhan atau tempat-tempat untuk membuang sisa-sisa beracun yang dibawa dari negara maju dan ada juga disebutkan bahawa kapal ini juga telah cuba untuk bedabuh di negara kita.

Saya harap, Negeri Pulau Pinang dan negara Malaysia amnya, boleh menjadi lebih bijak ke atas langkah ini dan mengambil tindakan-tindakan yang sewajarnya bagi memastikan bahawa kita tidak akan menjadi mangsa kepada gejala ini dan juga memastikan bahawa alam sekitar kita adalah bebas dari pencemaran.

Maka atas alasan ini saya berharap Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian di dalam Dewan ini akan menyokong usul ini dan tidak akan disalahkan nanti oleh orang ramai sebagai 'pembunuh' apabila nanti berlaku perkara yang tidak kita ingini seperti kebocoran atau pencemaran sisa-sisa beracun di masa depan.

Oleh yang demikian, Tuan Speaker, saya mohon menyokong usul ini.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, kita telah mendengar cerita-cerita yang sungguh terkejut dengan kita semua. Yang Berhormat Ahli Kawasan Jawi nampak saya beliau telah membawa satu isu

yang sesungguhnya penting dan serius telah jadilah Ahli Kawasan Jawi I — *Film Jaws*. Kalau kita tengok itu *jaws*, kita takut dan Ahli Kawasan Prai.

Tuan Speaker, sesungguhnya apa yang ada sekarang ialah Kerajaan Negeri mula-mula diminata oleh Yang Berhormat Menteri Sains Teknologi dan Alam Sekitar pada 18 Januari tahun 1985 untuk mencari satu tapak yang sesuai untuk pelupusan buangan sisa-sisa toksid di Negeri Pulau Pinang. Ini ialah satu perkara yang penting sebab Negeri Pulau Pinang telah dijadikan satu negeri perindustrian dan industri kita pun telah sampai ke satu peringkat *high tech*, khususnya bila kilang-kilang yang buat *wafer fabrication* di bawah Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Dengan prinsip itu Kerajaan Negeri mesti bersedia dan menerima, jika boleh. Sebab itu Pegawai Perancang Negeri telah diarahkan untuk mula mengenalpasti kawasan-kawasan yang mungkin sesuai untuk maksud tersebut. Pada masa yang sama dalam beberapa perbincangan yang diadakan dengan Pihak Berkuasa Persekutuan, Kerajaan Negeri melalui Yang Berhormat Ahli Kawasan, Mak Mandin yang telah mengambil berat tanggungjawab beliau. Kerajaan Negeri telah dengan jelasnya menegaskan pendiriannya terhadap projek buangan sisa-sisa toksid, dan kita telah membuat *syamsy* arat yang tertentu:—

- (i) Bahawa tapak buangan sisa-sisa toksid itu hendaklah jika boleh, termasuk sebuah bji pengolahan sisa-sisa toksid;
- (ii) Bahawa bahan-bahan buangan haruslah bukan bahan radio aktif;
- (iii) Sistem pelupusan buangan sisa-sisa toksid mestilah memastikan bahawa tidak berlakunya kebocoran atau *seepage* yang akan mencemarkan air di bawah tanah; dan
- (iv) Penempatan tapak buangan sisa-sisa toksid dan loji pengolahan sisa-sisa toksid hendaklah tidak menjejaskan kesihatan dan kehidupan penduduk-penduduk yang bermastautin di sekeliling kawasan itu.

Inilah syarat-syarat yang Kerajaan Negeri telah menjelaskan sebab Kerajaan Negeri Pulau Pinang selalu mengkaji kesihatan dan kepen-

tingan rakyat dalam seluroh Negeri Pulau Pinang. Selepas banyak perbincangan yang rasmi maka dalam bulan Ogos 1987, Ketua Setiausaha Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar masa itu telah berjumpa dengan pihak Kerajaan Negeri untuk memberitahu bahawa salah satu daripada tapak-tapak yang telah dikenalpasti iaitu di sekeliling Valdor yang nampaknya sesuai untuk maksud itu. Wakil daripada Juru Perunding Kerajaan Pusat iaitu *Dames & Moore* juga hadir di mesyuarat itu.

Pada masa sekarang walaupun tapak dekat Valdor dan beberapa kawasan lain telah dikaji ataupun masih dalam kajian, ada lain tapak lagi. Beliau ada permintaan-permintaan yang tertentu dibuat oleh Pihak Berkuasa Persekutuan ataupun pihak swasta untuk menubuhkan satu tapak buangan sisa-sisa toksid dan loji pengolahan sisa-sisa di dalam Negeri Pulau Pinang, Valdor atau lain-lain tempat. Kita tidak dapat permintaan. Dalam keadaan sedemikian, usul yang dibentangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Jawi telah dilakukan sebelum cukup waktu yang tepat atau dengan izin "*prematue*." Sebab itu jangan tukar Jawi menjadi *Jaws* I.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Prevention is better than cure.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, tidak payah *prevention* sebab Kerajaan bukanlah satu Kerajaan yang tidor. Kerajaan yang bukan satu Kerajaan apa yang DAP ingat — kita pun mengambil perhatian dan Yang Berhormat Kawasan Mak Mandin lebih faham masalah sisa-sisa toksid dari Yang Berhormat Ahli Kawasan Jawi atau Kawasan Prai atau Kawasan Pengkalan Kota (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Kalau Mak Mandin ada sedar, sila memberitahu Dewan ini bahawa ini salah besar.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Bakap pun selalu memberi nasihat dan laporan kepada Kerajaan Negeri dan Kerajaan Negeri telahpun mengambil perhatian berat dan hari ini kita pun telah meng-

ambil perhatian perkara-perkara yang dibangkit oleh Yang Berhormat Ahli Kawasan Jawi, Prai dan Pengkalan Kota. Inilah menjadi hak Kerajaan Negeri. Kerajaan Negeri akan mengambil perhatian usul ini dan hujah-hujah yang dibangkitkan semasa membahaskannya. Waiau bagaimanapun, saya merujuk perhatian Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan ini kepada empat syarat-syarat yang kita ada. Jika adalah satu permintaan dan Kerajaan Negeri tentu menimbang dengan teliti untuk menjaga kepentingan dan kesihatan rakyat kita di dalam negeri ini. Sabab itu saya minta Dewan ini supaya mengeneipkan usul ini sehingga perkara mengenai tapak buangan sisa-sisa toksid telah diputuskan. Pihak Kerajaan akan memastikan bahawa langkah-langkah yang tegas dikuatkuasakan untuk memastikan bahawa penubuhan tapak buangan sisa-sisa toksid dan loji pengolahan sisa-sisa toksid di Pulau Pinang tidak akan sama sekali mengancam keselamatan, kesihatan dan kehidupan penduduk-penduduk yang bermastautin di sekeliling kawasan yang dipilih pada akhirnya.

Tuan Speaker, saya mohon supaya usul ini ditolak.

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tuan Speaker, saya menyokong penuh penolakan yang dibuat oleh Y.A.B. Ketua Menteri sebentar tadi. Saya pun bercadang hendak bercakap panjang pada mulanya tetapi saya sedar DAP perlu igau-igauan yang semacam itu, perlu cerita-cerita karut macam itu. Jadi saya tidak mahu cakap banyak.

Terima kasih.

Tuan Speaker:

Siapa lagi ingin mengambil bahagian? Kalau tidak ada.....(gangguan).

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong usul yang dibentangkan oleh rakan saya iaitu Yang Berhormat dari Jawi. Sebenarnya saya tidak bercadang untuk mengambil bahagian tetapi selepas mendengar jawapan daripada Yang Amat Berhormat bahawa beliau kata, tempat untuk membuang sisa-sisa toksid belum ditetapkan tetapi oleh kerana selepas pengu-
muman Yang Berhormat Menteri Sains, Tekno-

logi dan Alam Sekitar bahawa Valdor akan menjadi satu tempat untuk membuang sisa-sisa toksid, jadi sekarang penduduk-penduduk di Valdor sangat khuatir. Oleh kerana itu saya ingat itu adalah perlu untuk Dewan yang mulia ini supaya kita menerima usul ini untuk menjamin(gangguan).

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Nanti!

Tuan Speaker:

Dia tidak beri jalan.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

..... untuk menjam'in kepada penduduk-penduduk Valdor supaya mereka tidak payah khuatir. Jadi kalau kita semua setuju usul ini, saya ingat perkara ini akan selesai tetapi saya tidak nampak mengapa usul yang ada manfaat kepada semua penduduk-penduduk di Valdor tidak boleh diterima oleh pihak Kerajaan. Oleh kerana itu sekali lagi saya menyeru supaya semua Ahli-ahli Yang Berhormat di sana bolehlah sama-sama kita menyokong usul ini.

Sekian terima kasih.

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tuan Speaker, saya yakin Ahli Kawasan Berapit tidak bercakap di dalam Parlimen. Dia 'merepek' di sini saja.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Sudah bangkitkan di sana.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Tuan Speaker, saya bangun untuk membahaskan tentang usul yang dikemukakan oleh rakan saya dari Kawasan Jawi dan saya dengan sepenuhnya menyokong usul itu sebab usul itu adalah tepat, adalah bersangkutan dengan kepentingan rakyat di negeri kita.

Tuan Speaker, saya pun juga mengambil kesempatan ini mengucapkan terima kasih kepada Ketua Menteri kerana pada hari ini membentah kali pertama di Negeri Pulau Pinang bahawa perkara ini adalah dibincangkan selama tiga tahun dan bahawa perkara ini adalah dibangkitkan oleh Kerajaan Pulau Pinang dan syarat-syarat adalah dibuat di dalam perbincangan dengan Kerajaan Persekutuan.

Tuan Speaker, tujuan Ahli Kawasan dari Jawi untuk membentangkan perkara ini adalah satu perkara yang senang. Kami dalam DAP ingin tahu perkara ini adalah sangat merunsingkan dan dikhuatiri oleh penduduk-penduduk di Valdor. Perkara ini dibangkitkan pada hari ini adalah sebab untuk memberhentikan kontroversi lokasi-lokasi Valdor untuk menjadi satu tempat menyimpan sisa-sisa toksid. Tetapi nampaknya sepanjang masa itu dalam 2 — 3 tahun, khususnya beberapa bulan ini, Kerajaan Negeri tidak mahu memberhentikan kontroversi ini tetapi sebenarnya dari sikap Kerajaan Negeri akan memberikan kontroversi itu dilanjutkan lagi, membangkitkan banyak lagi *confusion* dengan izin. Sebab itu hari ini usul ini dibangkitkan di sini membincangkan dan membuat satu keputusan memberhentikan kontroversi ini.

Tadi Ketua Menteri ada memberi satu penjelasan tentang sikap atau polisi Kerajaan tentang menetapkan satu lokasi yang sesuai. Dari ucapan atau penjelasan Ketua Menteri adakah maksud Kerajaan Negeri Pulau Pinang bahawa lokasi Valdor ini tidak mematuhi syarat-syarat yang dipersetujui? Kalau tidak mematuhi syarat-syarat tersebut adakah bermakna Kerajaan telah menolak Valdor untuk menjadikan satu tempat menyimpan sisa-sisa toksid? Bolehkah Ketua Menteri memberi satu penjelasan tentang perkara ini?

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, perkara ini tidak bangkit lagi.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Tuan Speaker, saya haraplah apa yang dikatakan tadi oleh Ketua Menteri apabila beliau memanggil semua Ahli-ahli di Dewan ini bekejasama untuk membangunkan negeri kita. Ini satu perkara yang serius, dan tidak bersangkutan parti politik yang disebutkan tadi oleh Ahli dari

Kawasan Prai. Ini adalah satu langkah untuk memberhentikan kontrovesi ini. Saya tidak boleh faham macam mana, atas apa-apa alasan Kerajaan Negeri enggan membuat satu keputusan bahawa lokasi ini tidak mematuhi syarat-syarat yang dipersetujui. Apa yang susah? Kalau tidak mematuhi syarat-syarat yang tersebut memangnya lokasi ini tidak tepat, memangnya lokasi ini tidak ditolak (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan. Bolehkah memberi penjelasan?

Bukankah syarat utama adalah tempat itu bukan di dalam kawasan yang sesak dengan penduduk-penduduk? Ini syarat pertama yang akan diputuskan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, apa yang saya telah jelaskan di dalam ucapan saya ialah kita pun baca dalam surat khabar apa-apa yang telah dibawa kepada perhatian Dewan ini oleh parti pembangkang. Tetapi itu dalam surat khabar. Sampai hari ini, Kerajaan Negeri tidak dapat apa-apa keputusan ataupun permintaan-permintaan daripada pihak Kerajaan Persekutuan atau pihak swasta sebab itu tidak ada kontrovesi yang digunakan. Sebab itu saya kata haraplah Jawi jangan menjadi *Jaws I*.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Kalau disebut oleh Ketua Menteri, adalah *Jaws I*, nampaknya Ketua Menteri adalah *Tom Piper* — meminta semua orang pergi mati di sana — mati di Valdor.

Tuan Speaker, berkenaan usul ini saya tidak mahu bercakap panjang lebar tentang perkara ini. Apa yang mustahak dan apa yang penting yang tadi disebutkan adalah memberhentikan kontrovesi ini, menjelaskan dengan sahnya memberitahu penduduk Valdor bahawa tapak Valdor tidaklah mematuhi syarat-syarat yang dikehendaki dan oleh sebab itu penduduk di sana tidak perlu bimbang.

Terima kasih.

Tuan Speaker:

Saya akan jemput pencadang untuk mengulung.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Tidak payah golonglah.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Tidak a p a l a h (ketawa)

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan yang mulia ini memandangkan dengan seberat-beratnya akan kawasan Valdor yang telah dipilih sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid industri oleh Kerajaan Persekutuan. Dengan memandangkan bahawa kawasan ini padat dengan penduduk-penduduk dan juga mendapat tentangan daripada penduduk-penduduk maka dengan ini menyeru pihak Kerajaan Negeri menarik balik tawaran kepada Kerajaan Persekutuan untuk menjadikan Valdor sebagai tapak pembuangan sisa-sisa toksid, dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya'.

(ya).

Yang tidak bersetuju katakan 'tidak'.

(Tidak).

(Tidak) lebih banyak. Usul tidak dipersetujui.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, saya mahu satu pembuangan undi.

Tuan Speaker:

Encik Wong.

Setiausaha Dewan:

Ahli-ahli Yang Berhormat, saya akan sebutkan nama Ahli-ahli Yang Berhormat satu persatu dan sesiapa yang bersetuju dengan Usul ini sila jawab 'ya' dan yang tidak bersetuju sila kata 'tidak'.

Ahli dari Kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Encik Chin Kooi Thoon):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Ayer Itam.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Pengkalan Kota.

Ahli Kawasan Pengkalan KOTA (Encik Teoh Teik Huat):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Berapit.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chin Heng Kai):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Prai.

Ahli Kawasan Prai (Encik Shanmugam s/o Nadason):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Batu Lanchang.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Encik Tan Loo Jit):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Kebun Bunga.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Encik Peter Huang):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Bagan Jermal.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Ya.

Setiausaha Dewan:

Yang Amat Berhormat Ketua Menteri.

Ketua Menteri:

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Bertam.

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Sungai Pinang.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Datuk Khor Kay Por):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Mohd. Shariff Bin Haji Omar):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Bukit Tengah.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (Encik Liang Thau Sang):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Seberang Jaya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Ibrahim Bin Saad):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Ara Rendang.

Ahli Kawasan Ara Rendang (Tuan Haji Zakaria Bin Bakar):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Mak Mandin.

Ahli Kawasan Mak Mandin (Dr. Sak Cheng Lum):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Telok Bahang.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Yahaya Bin Ahmad):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Permatang Pasir.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Paya Terubong.

Ahli Kawasan Paya Terubong (Encik Chin Nyok Soo):

(Tidak Hadir).

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Sungai Aceh.

Ahli Kawasan Sungai Aceh (Puan Hajjah Ragayah Binti Ariff):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Penanti.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Yahaya Bin Jamaluddin):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasa Batu Uban.

Ahli Kawasan Batu Uban (Puan Kee Phaik Cheen):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Pinang Tunggal.

Ahli Kawasan Pinang Tunggal (Encik Yahaya Bin Abdul Hamid):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Bayan Lepas.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Boey Weng Keat):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Penaga.

Ahli Kawasan Penaga (Encik Abdul Razak Bin Ismail):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Sungai Bakap.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Dr. Lim Boon Sho):

(Tidak hadir).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Ahli Sungai Bakap – tidor.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Lim Hock Seng):

Bagi pihak 'Ya' (ketawa).

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Tanjong Bungah.

Ahli Kawasan Tanjong Bungah (Encik Khoo Boo Yeang):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Encik Abd. Roni Bin A. Hassan):

Tidak.

Setiausaha Dewan:

Ahli Kawasan Machang Bubok.

Ahli Kawasan Machang Bubok (Encik Goi Hock Lai):

Tidak.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, saya ingat Tuan Speaker pun kena undilah (ketawa). Peraturan 114.

Tuan Speaker:

Tidak payahlah.

Ahli-ahli Yang Berhormat, keputusan ialah:

(Ya) — 8

(Tidak) — 20

(Tidak Hadir) — 4

Usul tidak dipersetujui.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya bangun di bawah Peraturan 31 Bab II untuk meminta kebenaran Tuan Speaker supaya mengemukakan satu usul tanpa notis berkenaan dengan sistem susunan soalan-soalan lisan dalam Susunan Urusan Mesyuarat kerana saya mendapati Tuan Speaker sebagai Pengerusi Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat telah membentangkan satu laporan di mesyuarat Dewan ini untuk memperkenalkan sistem baru.

Tuan Speaker:

Saya memberi kebenaran.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, berdasarkan laporan yang dibentangkan oleh Tuan Speaker sebagai Pengerusi Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat mengenai sistem baru susunan soalan-soalan lisan dalam Susunan Urusan Mesyuarat dibentangkan sebagai Kertas Bilangan 12. Saya ingin mengemukakan usul yang berbunyi seperti berikut:

“Bahawa Dewan ini menetapkan supaya sistem susunan soalan-soalan lisan dalam Susunan Urusan Mesyuarat diubah supaya soalan pertama daripada setiap senarai soalan lisan yang dikemukakan oleh Ahli-

ahli Dewan disenaraikan dahulu diikuti dengan soalan kedua, kemudiannya dengan soalan ketiga dan seterusnya sehingga disusun sedemikian semua soalan lisan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Dewan di dalam masa yang ditetapkan mengikut Peraturan 23, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri”.

Tuan Speaker, saya difahamkan bahawa perubahan ini telah dikaji dan dibincangkan oleh Ahli-ahli Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat dan dipersetujui pada dasarnya supaya diamalkan secara percubaan dan jika berjaya dikekalkan.

Seperti Ahli-ahli Dewan termaklum, terdapat banyak soalan-soalan lisan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat pada setiap kali Dewan bersidang pada beberapa tahun kebelakangan. Oleh kerana Peraturan 26, Bab VII menghadkan masa jawapan lisan kepada soalan-soalan kepada tiga jam sahaja maka pada setiap mesyuarat terdapat Ahli-ahli yang telah mengemukakan soalan-soalan lisan tidak langsung mendapat jawapan lisan kepada soalan-soalannya. Ini dianggap kurang adil oleh jawatankuasa tersebut.

Oleh hal yang demikian jawatankuasa tersebut telah mencadangkan sistem yang baru supaya membolehkan setiap Ahli yang mengemukakan soalan-soalan lisan untuk mendapat sebilangan daripada jumlah soalan beliau itu dijawab secara lisan di dalam mesyuarat. Cara baru ini dianggap lebih adil dan lebih baik daripada cara yang telah diamalkan. Setakat ini susunan soalan berdasarkan kepada semasa penerimaan soalan-soalan oleh Urusetia Dewan iaitu yang diterima dahulu akan didahulukan.

Oleh kerana had masa tiga jam itu dan oleh kerana terdapat Ahli-ahli yang mengemukakan banyak soalan tiap-tiap seorang hanya sebilangan dari semua Ahli-ahli berpeluang untuk mengemukakan semua soalan mereka untuk dijawab secara lisan di dalam mesyuarat. Ahli-ahli yang lain tidak berpeluang langsung. Soalan-soalan lisan yang tidak dapat dijawab secara lisan akan ditukar kepada soalan-soalan bertulis dan jawapan-jawapan bertulis akan dihantar kepada Ahli yang berkenaan selepas mesyuarat Dewan.

Mengikut susunan ini soalan yang jawapan tidak dapat disiarkan di dalam surat khabar, di samping itu Ahli yang berkenaan atau rakannya

tidak dapat mengemukakan soalan tambahan. Di sebaliknya dengan dilaksanakan sistem baru, semua Ahli yang mengemukakan soalan-soalan, berpeluang mendapat jawapan-jawapan lisan kepada sekurang-kurangnya sebilangan daripada soalan mereka mengikut susunan yang dicadangkan.

Saya ingin menegaskan bahawa sistem baru ini tidak akan melibatkan sebarang pindaan kepada Peraturan-peraturan Mesyuarat kerana sistem baru seperti yang dicadangkan ini sebenarnya adalah di bawah bidangkuasa Tuan Speaker dan Ahli-ahli di dalam jawatankuasa ialah:

Tuan Speaker (Pengerusi).
Y.B. Encik Liang Thau Sang.
Y.B. Dr. Ibrahim bin Saad.
Y.B. Tuan Haji Zakaria bin Bakar.
Y.B. Encik Boey Weng Keat.
Y.B. Encik Abd. Razak bin Ismail.
Y.B. Encik Shanmugam s/o Nadason.
Y.B. Encik Peter Huang.
Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

Tuan Speaker:

Siapa ingin berucap?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, saya ingin memberi sedikit pandangan mengenai usul yang dibangkitkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri mengenai perkara ini.

Tuan Speaker, saya diberitahu bahawa laporan Pengerusi Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri adalah tidak lengkap oleh kerana selain daripada satu ahli ada membuat lain cadangan untuk ditimbangkan oleh Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri tetapi tidak dicetakkan di laporan ini. Ahli itu telah menulis satu surat kepada Pengerusi Jawatankuasa iaitu juga Tuan Speaker untuk memberi satu penjelasan mengenai cadangan-cadangan yang dibangkitkan oleh beliau tidak dimasukkan di laporan ini. Oleh kerana perkara ini adalah amat penting mengenai masa jawapan soalan lisan dan di sini saya ingin memberitahu Dewan ini apa yang kita patut buat ialah meminda peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri untuk melebihi masa untuk jawapan soalan.

Alasan saya ialah oleh kerana apa yang jelas sekarang(g a n g g u a n).

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Pengkalan Kota, saya ingin mengingatkan perkara ini bukan meminda peraturan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Saya tahu, saya cadangkan oleh kerana apa yang kita jalankan sekarang 3 jam adalah sudah beberapa tahun dan Dewan ini yang mempunyai 24 orang Ahli, kita pun menggunakan tiga jam. Jikalau kita *mendelineate constituency* ditambah tiga orang Ahli lagi kepada 27 orang di tahun 1984, kita juga memakai 3 jam dan sekarang selepas 1984 pun 33 Ahli pun tiga jam. Oleh itu perkara ini mustahak dan saya harap Tuan Speaker boleh membuat satu keputusan atau menimbang semula oleh kerana saya cadangkan perkara ini dirujuk kepada mesyuarat yang akan datang untuk membahaskan dan membincangkan dengan teliti oleh semua Ahli di dalam Dewan ini.

Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, saya bangun untuk menyokong cadangan rakan saya iaitu Yang Berhormat dari Pengkalan Kota supaya usul ini ditangguhkan dan dirujuk kepada mesyuarat yang akan datang. Saya masih ingat apabila jawatankuasa ini ditubuhkan dahulu, saya pernah cadangkan di sini beberapa cadangan tetapi pada masa itu saya di b e r a h u bahawa cadangan ini haruslah dibincangkan dalam jawatankuasa itu, tetapi nampaknya cadangan-cadangan saya itu(g a n g g u a n).

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Minta penjelasan — boleh?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Boleh.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Yang Berhormat ada dalam Jawatankuasa tidak?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tidak ada.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Wakil dari DAP, ada dalam Jawatankuasa tidak?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Ada.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Kenapa tidak bawa dalam Mesyuarat Jawatankuasa?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan. Tetapi pandangan yang diberi oleh Ahli dari DAP tidak dimasukkan di dalam laporan dengan apa yang disebut tadi.

Tuan Speaker:

Ahli Yang Berhormat, saya rasa jawatankuasa ada membuat keputusan mengenai perkara ini tetapi untuk mengatur atau mengubah peraturan ini belum selesai, sebab itu tidak dibuat laporan kerana saya sebagai Speaker, saya akan memberi keadilan dan saksama kepada Ahli Dewan ini baru saya mempercepatkan. Itu di bawah kuasa saya. Tidak payah bincang di sini tetapi saya memberi peluang untuk membincangkan tetapi untuk mengubah peraturan ini belum ditetapkan, masih dikaji. Saya rasa Ahli Kawasan Prai dan Ahli Kawasan Kebun Bunga hendaklah memberi betul-betul maklumat kepada rakan-rakannya. Saya rasa ada sedikit salah faham di bawah perkara ini.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker(g a n g g u a n).

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Dia pun tidak faham.

Tuan Speaker:

Urusan macam mana soal jawab adalah di bawah kuasa Tuan Speaker tetapi bukan di dalam peraturan, tidak ada buat apa-apa keputusan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, kita bukan bangkang cadangan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat, kita mahu rujukkan perkara itu kepada mesyuarat yang akan datang. *Improve* pada apa yang kita ada. Jika semua soal yang dibangkitkan di bawah sistem yang ada sekarang, kita pun habis semua (gangguan).

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Pengkalan Kota, sila sabar sedikit. Jawatankuasa akan kaji — betul, tidak betul?

(Betul).

Ahli Kawasan Kebun Bunga dan Ahli Kawasan Prai — perkara ini belum selesai. Kita masih kaji. Kalau jawatankuasa membuat keputusan baru rujuk kepada Dewan. Belum selesai kajian. Banyak perkara, bukan sahaja masa untuk soal jawab tetapi perkara lain yang lebih penting tetapi jawatankuasa akan membuat keputusan mesti dirujukkan kepada Dewan.

Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik Gooi Hock Seng):

Tuan Speaker, kalau jawatankuasa belum membuat keputusan, bagaimana perkara ini dibangkitkan hari ini?

Tuan Speaker:

Kerana mahu memberi satu peluang bagi semua Ahli Dewan di sini mengetahui cara baru sahaja, bukan peraturan. Cara baru sahaja.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, jikalau usul ini diluluskan maka kita akan menjalankan sistem baru, bukan?

Tuan Speaker:

Ya.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Jadi, macam mana peraturan boleh rujuk balik kepada jawatankuasa?

Tuan Speaker:

Saya sudah kata, jawatankuasa kita masih kaji perkara-perkara lain mengenai peraturan, termasuk masa.

Ahli Kawasan Prai, betulkah?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, saya ingin tanya, sama ada apabila usul ini dibentangkan, bolehkah kita bahas atau kalau usul dibentangkan, kita tidak boleh bahas? Apa guna kita di sini.

Tuan Speaker:

Ya, sekarang bahaslah!

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Saya ingin cadangkan, saya kata bahawa...
..... (gangguan).

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Boleh bagi penjelasan?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Boleh.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Haji Mohd. Zain Bin Haji Omar):

Tuan Speaker, kita tidak bincang masa, tiga jam tetap tiga jam, cuma cara. Dahulu — siapa dahulu, dia punya kena jawab. Kalau 30 soalan — 30 jawapan, kalau 16 soalan — 16 jawapan. Sekarang kita ubah pula, tiap-tiap orang diberi peluang bagi soalan. Nombor satu dahulu bagi

selesai. Tiga jam, tetap tiga jam, cuma hendak beri rasa semua orang dapat membuat soalan.

Setuju tidak setuju? Kalau tidak setuju, 'b ang k a n g' (g a n g u a n).

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Tuan Speaker, ini sekarang peluang saya, nanti Yang Berhormat boleh berucap. Ini kalau mahu berucap nanti boleh berucap, sekarang peluang saya untuk membetulkan ucapan.

Tuan Speaker, pada masa dahulu, saya telah bercadang tetapi oleh kerana masalah ini belum selesai tetapi kata *reply* atau tidak *reply* itu kita terus mahu berjuang. Macam kita mahu berjuang untuk dapat satu *target*. Kita mesti mahu berjuang sampai kita dapat kejayaan.

Tuan Speaker, saya ingat amaran Dewan ini harus diubah oleh kerana petama — Takwim Mesyuarat langsung tidak ada. Kelender tidak ada.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (Tuan Haji Adnan Bin Haji Ramli):

Cakap Arab pula ini. (ketawa).

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Di Parlimen ada takwim kepada setiap Ahli Parlimen tetapi kita setiap Ahli Dewan Undangan Negeri tidak ada takwim. Kita tidak tahu bila Dewan kita akan diadakan.

Kedua, ini masa untuk mesyuarat
.... (gangguan).

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Berapit, usulnya bukan masa.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Ya, saya mahu ambil peluang ini untuk memberi keterangan saya.

Tuan Speaker:

Tidak boleh ambil peluang, tidak berkaitan dengan usul. Tidak boleh diterima.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Itu saya mahu tanya Yang Amat Berhormat. Bolehkah saya bentang pendapat saya ini?

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, ini satu Jawatankuasa Dewan Undangan dan laporan oleh Pengerusi Jawatankuasa pun telah dibentangkan dan apa salah kita cuba kalau kita tidak buat usul ini dan di mesyuarat yang akan datang, kita mesti ikut yang biasa. Apa yang kita cuba bolehkah kalau kita jalankan mengikut laporan yang kita dapat. Ini barangkali lebih adil. Bolehkah selesai atau tidak selesai? Saya sendiri pun tidak tahu. Itu balik kepada jawatankuasa. Jika masa sekarang sampai masa mesyuarat yang ada, jawatankuasa lagi menimbang perkara ini, dan buat lagi satu laporan dan kota boleh bawa lagi satu usul. Cuba tengok, ada baikkah atau tidak baik?

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Terima kasih kepada Yang Amat Berhormat.

Tuan Speaker:

Lagi mahu bincang.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Ya.

Tuan Speaker:

Tidak puashati.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Bukan, saya kata terima kasih kepada Yang Amat Berhormat oleh kerana saya pun tidak sampai. Kenapa usul ini dirujuk kepada mesyuarat yang akan datang. Apakah salahnya? Kalau sampai hari itu kita boleh mengemukakan usul yang lebih lengkap untuk sekali gus kita selesai semua perkara. Ini bukankah lebih baik? Kenapa satu kali, satu usul, satu kali, satu usul. Oleh kerana itu Tuan Speaker, saya sokong cadangan rakan saya Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Kota.

Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker :

Siapa ingin mengambil bahagian?

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tuan Speaker, tidak perlu kita dengar sangat pandangan kebuda-budakan yang dikeluarkan oleh DAP, sebab dia baru dapat jawatan baru — *whip*, dia pun hendak tunjuk sedikit *act*. Tetapi kalau kita banding tengok dia punya idea dengan Ayer Itam — Ayer Itam lagi *best*. Betul! Dia tunjuk sana, tunjuk sini, hendak tunjuk tepat, bukan ada apa-apa. Saya ingat tidak usah buang masa, kita golong. Itu sahaja.

Ketua Menteri :

Tuan Speaker, saya hendak ambil perhatian di mana nampak saya ada cadangan oleh Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota hendak ubah usul (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Bukan ubah, ada lain cadangan untuk menimbangkan lebih masa dari 3 jam.

Ketua Menteri:

Apa usulnya itu?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tuan Speaker, pihak DAP telah membuat cadangan bahawa kita setuju apa yang dibangkitkan oleh Yang Amat Berhormat tetapi kita juga cadang lebihkan masa selepas 3 jam. Hari pertama kita adakan 3 jam mengikut sistem baru. (gangguan).

Tuan Speaker:

Yang Berhormat Ahli Kawasan Pengkalan Kota (gangguan).

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan!

Tuan Speaker:

Tidak.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Penjelasan!

Tuan Speaker:

Merujuk kepada Peraturan 26(7) itu mengenai masa 3 jam, tetapi usul (gangguan)

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Tidak. Tuan Speaker, saya bukan bahas, saya bagi penjelasan ke atas apa yang ditanya oleh Y.A.B. Ketua Menteri. Apa yang kita mahu ialah sistem baru boleh dijalankan. Jikalau hari pertama, soalan lisan tidak boleh dihabiskan dalam tempoh 3 jam, kita boleh tambah satu jam hari yang kedua dan hari yang ketiga sampai soalan lisan semuanya habis. Ini lebih adil, semua soalan boleh dijawab dengan sempurna (gangguan).

Ahli Kawasan Seberana Jaya (Dr. Ibrahim Bin Saad):

Bangkitkan dalam Jawatankuasa dahulu.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Telah dibangkitkan tetapi tidak mahu diterima.

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Pengkalan Kota boleh ubah usul ini? You mahu pinda usul ini? Kalau pinda, jawatankuasa tidak perlu bincang.

Ahli Kawasan Berapit (Encik Chian Heng Kai):

Kita mintalah usul ini dirujuk kepada lain kali. Kita boleh ubah.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Macam mana boleh pinda usul ini jikalau usul yang dibangkitkan oleh Y.A.B. Ketua Menteri adalah di atas Laporan Jawatankuasa?

Tuan Speaker:

Kerana itu tadi saya kata usul ini mengenai Peraturan 23 tetapi Ahli Kawasan Pengkalan Kota kata 26(7) mengenai masa 3 jam.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Teoh Teik Huat):

Saya cuma memberikan penjelasan.

Tuan Speaker:

You confuse everything. So O.K. penca-
dang sila gulong.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, saya tidak ada apa-apa hendak kata, ini terpulang kepada Dewan. Kalau Dewan hendak ikut, hendak cuba, sebab ini keputusan yang kita buat ialah hendak ikut Jawatankuasa Dewan dan nampak saya tidak ada apa-apa salah jika dicuba dan tidak ada apa-apa salah kalau kita di hari akan datang lagi hendak buat, laporan yang baru dan usul yang baru. Itu tidak apa — ini kerja Dewan.

Tuan Speaker:

Masalah yang kita hadapi sekarang ialah usul bahawa Dewan ini menetapkan supaya sistem soalan-aolalan lisan dalam Susunan Urusan Mesyuarat diubah supaya soalan pertama daripada setiap senarai soalan lisan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Dewan disenaraikan dahulu, diikuti dengan soalan kedua, kemudiannya dengan soalan ketiga dan seterusnya sehingga disusun sedemikian. Semua soalan lisan yang dikemukakan oleh semua Ahli Dewan di dalam masa mengikut Peraturan 23 Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri dipersetujui.

Ahli-ahli yang bersetuju katakan 'ya'.

(Ya).

Yang tidak bersetuju, katakan 'tidak'.

(Ya) sebulat suara.

Ketua Menteri:

Tuan Speaker, sebelum mesyuarat ini ditangguhkan, saya mengambil peluang di sini, meng-

ambil perhatian Yang Berhormat Ahli-ahli di Dewan ini bahawa Yang Berhormat Datuk Penasihat Undang-undang Negeri akan bertukar ke Kuala Lumpur. Sesungguhnya beliau telahpun ditukarkan tetapi mendapat peluang bersama-sama kita dalam persidangan Dewan ini. Saya harapkan semua Yang Berhormat Ahli-ahli bersama-sama saya merakamkan terima kasih dan penghargaan Dewan ini kepada Yang Berhormat Datuk Penasihat Undang-undang atas perkhidmatan dan kehadiran beliau di persidangan-persidangan Dewan ini.

Saya juga mengambil peluang masa sekarang untuk mengambil kesempatan mengucapkan Selamat Menyambut Krismas kepada Yang Berhormat — Yang Berhormat dan saudara-saudari sekalian dan Selamat Tahun Baru.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Ahli Kawasan Bertam (Datuk Haji Abdul Rahman Bin Haji Abbas):

Tuan Speaker, saya mohon menyokong.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan ditangguhkan.

Dewan ditangguhkan jam 4.55 petang.